

Presidència de la Generalitat

LLEI 2/2021, de 26 de març, de la Generalitat, del Síndic del Greuges de la Comunitat Valenciana. [2021/3200]

Sia notori i manifest a tots els ciutadans i totes les ciutadanes que Les Corts han aprovat i jo, d'acord amb el que establixen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, en nom del rei, promulgue la Llei següent:

Índex
Preàmbul
TÍTOL PRELIMINAR. Disposicions generals
Article 1. Objecte de la llei
Article 2. Naturalesa jurídica de la institució
Article 3. Seu
TÍTOL I. De l'estatut jurídic de la persona titular del Síndic de Greuges i del seu adjunt i adjunta
CAPÍTOL I. De l'estatut jurídic de la persona titular del Síndic de Greuges.
Article 4. Proposta i elecció
Article 5. Nomenament i presa de possessió
Article 6. Mandat
Article 7. Declaracions d'interessos i de béns i adhesió al Codi de bon govern de la institució
Article 8. Cessament
Article 9. Suspensió de funcions
Article 10. Garanties i prerrogatives
Article 11. Incompatibilitats
CAPÍTOL II. De l'estatut jurídic de l'adjunt i l'adjunta.
Article 12. Nombre i atribucions
Article 13. Proposta i elecció
Article 14. Nomenament i presa de possessió
Article 15. Cessament i suspensió de funcions
Article 16. Prerrogatives i incompatibilitats
TÍTOL II. De les funcions d'investigació
CAPÍTOL I. Àmbit d'investigació.
Article 17. Actuacions i inactivitats subjectes a investigació
Article 18. Supòsits d'exclusió
CAPÍTOL II. Àmbits i situacions d'atenció preferent.
Article 19. Situacions de risc d'exclusió o especial vulnerabilitat

Article 20. Interlocució amb organitzacions i entitats
Article 21. Diagnòstic i adopció d'iniciatives
CAPÍTOL III. Inici d'investigacions.
Article 22. Formes d'inici
Article 23. Investigació d'ofici
Article 24. Investigació a instància de part
Article 25. Altres legitimacions per a instar l'inici del procediment

CAPÍTOL IV. Presentació i admissió de queixes.
Article 26. Presentació i registre intern
Article 27. Gratuïtat
Article 28. Contingut
Article 29. Termini
Article 30. Admissió a tràmit
CAPÍTOL V. Procediment de queixa.
Article 31. Impuls i tramitació
Article 32. Suspensió i continuïtat d'actuacions
Article 33. Resolució
Article 34. Comunicació
Article 35. Obligació de respondre
Article 36. Compensació a particulars
CAPÍTOL VI. Obligació de col·laborar.
Article 37. Subministrament d'informació i documentació
Article 38. Accés a dependències, arxius i registres
Article 39. Negativa a col·laborar
Article 40. Investigació de conductes individuals
Article 41. Incompliment de resolucions
Article 42. Exigència i determinació de responsabilitats
CAPÍTOL VII. Informació i documents reservats.

Presidencia de la Generalitat

LEY 2/2021, de 26 de marzo, de la Generalitat, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana. [2021/3200]

Sea notorio y manifiesto a todos los ciudadanos y todas las ciudadanas que Les Corts han aprobado y yo, de acuerdo con lo establecido por la Constitución y el Estatuto de Autonomía, en nombre del rey, promulgo la siguiente Ley:

Índice
Preámbulo
TÍTULO PRELIMINAR. Disposiciones generales
Artículo 1. Objeto de la ley.
Artículo 2. Naturaleza jurídica de la institución.
Artículo 3. Sede.
TÍTULO I. Del estatuto jurídico de la persona titular del Síndic de Greuges y de su adjunto y adjunta
CAPÍTULO I. Del estatuto jurídico de la persona titular del Síndic de Greuges.
Artículo 4. Propuesta y elección.
Artículo 5. Nombramiento y toma de posesión.
Artículo 6. Mandato.
Artículo 7. Declaraciones de intereses y de bienes y adhesión al Código de buen gobierno de la institución.
Artículo 8. Cese.
Artículo 9. Suspensión de funciones.
Artículo 10. Garantías y prerrogativas.
Artículo 11. Incompatibilidades.
CAPÍTULO II. Del estatuto jurídico del adjunto y la adjunta.
Artículo 12. Número y atribuciones.
Artículo 13. Propuesta y elección.
Artículo 14. Nombramiento y toma de posesión.
Artículo 15. Cese y suspensión de funciones.
Artículo 16. Prerrogativas e incompatibilidades.
TÍTULO II. De las funciones de investigación
CAPÍTULO I. Ámbito de investigación.
Artículo 17. Actuaciones e inactividades sujetas a investigación.
Artículo 18. Supuestos de exclusión.
CAPÍTULO II. Ámbitos y situaciones de atención preferente.
Artículo 19. Situaciones de riesgo de exclusión o especial vulnerabilidad.
Artículo 20. Interlocución con organizaciones y entidades.
Artículo 21. Diagnóstico y adopción de iniciativas.
CAPÍTULO III. Inicio de investigaciones.
Artículo 22. Formas de inicio.
Artículo 23. Investigación de oficio.
Artículo 24. Investigación a instancia de parte.
Artículo 25. Otras legitimaciones para instar el inicio del procedimiento.
CAPÍTULO IV. Presentación y admisión de quejas.
Artículo 26. Presentación y registro interno.
Artículo 27. Gratuidad.
Artículo 28. Contenido.
Artículo 29. Plazo.
Artículo 30. Admisión a trámite.
CAPÍTULO V. Procedimiento de queja.
Artículo 31. Impulso y tramitación.
Artículo 32. Suspensión y continuidad de actuaciones.
Artículo 33. Resolución.
Artículo 34. Comunicación.
Artículo 35. Obligación de responder.
Artículo 36. Compensación a particulares.
CAPÍTULO VI. Obligación de colaborar.
Artículo 37. Suministro de información y documentación.
Artículo 38. Acceso a dependencias, archivos y registros.
Artículo 39. Negativa a colaborar.
Artículo 40. Investigación de conductas individuales.
Artículo 41. Incumplimiento de resoluciones.
Artículo 42. Exigencia y determinación de responsabilidades.
CAPÍTULO VII. Información y documentos reservados.

Article 43. Sol·licitud
Article 44. Deure de reserva
Article 45. Denegació motivada
CAPÍTOL VIII. Fórmules de concertació.
Article 46. Conciliació, mediació i composició de controvèrsies
CAPÍTOL IX. Consultes i sol·licituds.
Article 47. Objecte i contestació de consultes i sol·licituds
TÍTOL III. De la facultat d'instar la interposició de recursos i conflictes de competències davant el tribunal constitucional
Article 48. Impuls per a la interposició de recursos d'ampara
Article 49. Impuls per a la interposició de recursos d'inconstitucionalitat
Article 50. Impuls per a la interposició de conflictes de competències
TÍTOL IV. Dels informes
CAPÍTOL I. Informe anual.
Article 51. Presentació
Article 52. Contingut
Article 53. Exposició
Article 54. Publicació
CAPÍTOL II. Informes especials.
Article 55. Presentació
Article 56. Contingut
Article 57. Exposició
Article 58. Publicació
CAPÍTOL III. Informes extraordinaris.
Article 59. Presentació
Article 60. Contingut
Article 61. Exposició
Article 62. Publicació
TÍTOL V. De les relacions institucionals i de col·laboració
CAPÍTOL I. Relacions amb les Corts Valencianes.
Article 63. Compareixences a instància de la persona titular del Síndic de Greuges
Article 64. Compareixences a instància de les Corts Valencianes
CAPÍTOL II. Relacions amb altres institucions i organismes de la Generalitat.
Article 65. Col·laboració amb les institucions estatutàries i adscrites a les institucions de la Generalitat Valenciana
Article 66. Col·laboració de l'Administració de la Generalitat
Article 67. Col·laboració del sector públic instrumental de la Generalitat
Article 68. Col·laboracions específiques en matèria de transparència i bon govern
CAPÍTOL III. Relacions amb la institució del Defensor del Poble.
Article 69. Marc normatiu
Article 70. Col·laboració
Article 71. Convenis
CAPÍTOL IV. Relacions amb altres institucions homòlogues.
Article 72. Cooperació amb la institució del Defensor del Poble Europeu
Article 73. Cooperació amb institucions homòlogues d'altres comunitats autònomes
Article 74. Cooperació amb òrgans vinculats a l'Administració local

Article 75. Cooperació amb òrgans vinculats a les universitats valencianes
Article 76. Cooperació amb altres organismes i entitats nacionals i internacionals
TÍTOL VI. De la promoció, difusió i divulgació de les activitats de la institució
Article 77. Projecció exterior
Article 78. Actuacions de promoció
Article 79. Labors de difusió
Article 80. Vies i instruments per a la divulgació
Article 81. Mitjans públics de comunicació
TÍTOL VII. De l'organització i el règim intern
CAPÍTOL I. Reglament d'organització i funcionament.
Article 82. Elaboració i aprovació
Article 83. Publicació
Article 84. Resolucions i instruccions de desenvolupament
CAPÍTOL II. La Secretaria General.

Artículo 43. Solicitud.
Artículo 44. Deber de reserva.
Artículo 45. Denegación motivada.
CAPÍTULO VIII. Fórmulas de concertación.
Artículo 46. Conciliación, mediación y composición de controversias.
CAPÍTULO IX. Consultas y solicitudes.
Artículo 47. Objeto y contestación de consultas y solicitudes.
TÍTULO III. De la facultad de instar la interposición de recursos y conflictos de competencias ante el tribunal constitucional
Artículo 48. Impulso para la interposición de recursos de amparo.
Artículo 49. Impulso para la interposición de recursos de inconstitucionalidad.
Artículo 50. Impulso para la interposición de conflictos de competencias.
TÍTULO IV. De los informes
CAPÍTULO I. Informe anual.
Artículo 51. Presentación.
Artículo 52. Contenido.
Artículo 53. Exposición.
Artículo 54. Publicación.
CAPÍTULO II. Informes especiales.
Artículo 55. Presentación.
Artículo 56. Contenido.
Artículo 57. Exposición.
Artículo 58. Publicación.
CAPÍTULO III. Informes extraordinarios.
Artículo 59. Presentación.
Artículo 60. Contenido.
Artículo 61. Exposición.
Artículo 62. Publicación.
TÍTULO V. De las relaciones institucionales y de colaboración
CAPÍTULO I. Relaciones con las Corts Valencianes.
Artículo 63. Comparecencias a instancia de la persona titular del Síndic de Greuges.
Artículo 64. Comparecencias a instancia de las Corts Valencianes.
CAPÍTULO II. Relaciones con otras instituciones y organismos de la Generalitat.
Artículo 65. Colaboración con las instituciones estatutarias y adscritas a las instituciones de la Generalitat Valenciana.
Artículo 66. Colaboración de la Administración de la Generalitat.
Artículo 67. Colaboración del sector público instrumental de la Generalitat.
Artículo 68. Colaboraciones específicas en materia de transparencia y buen gobierno.
CAPÍTULO III. Relaciones con la institución del Defensor del Pueblo.
Artículo 69. Marco normativo.
Artículo 70. Colaboración.
Artículo 71. Convenios.
CAPÍTULO IV. Relaciones con otras instituciones homólogas.
Artículo 72. Cooperación con la institución del Defensor del Pueblo Europeo.
Artículo 73. Cooperación con instituciones homólogas de otras comunidades autónomas.
Artículo 74. Cooperación con órganos vinculados a la Administración local.
Artículo 75. Cooperación con órganos vinculados a las universidades valencianas.
Artículo 76. Cooperación con otros organismos y entidades nacionales e internacionales.
TÍTULO VI. De la promoción, difusión y divulgación de las actividades de la institución
Artículo 77. Proyección exterior.
Artículo 78. Actuaciones de promoción.
Artículo 79. Labores de difusión.
Artículo 80. Vías e instrumentos para la divulgación.
Artículo 81. Medios públicos de comunicación.
TÍTULO VII. De la organización y el régimen interno
CAPÍTULO I. Reglamento de organización y funcionamiento.
Artículo 82. Elaboración y aprobación.
Artículo 83. Publicación.
Artículo 84. Resoluciones e instrucciones de desarrollo.
CAPÍTULO II. La Secretaría General.

Article 85. La Secretaria General
CAPÍTOL III. La Junta de Coordinació i Règim Interior.
Article 86. Composició
Article 87. Funcions
CAPÍTOL IV. Règim econòmic i pressupostari.
Article 88. Elaboració del pressupost
Article 89. Règim econòmic
Article 90. Dotacions pressupostàries
Article 91. Examen dels comptes
CAPÍTOL V. Mitjans personals.
Article 92. Règim jurídic
Article 93. Personal funcionari
Article 94. Personal laboral
Article 95. Personal eventual
CAPÍTOL VI. Mitjans materials.
Article 96. Règim jurídic aplicable
DISPOSICIONS TRANSITÒRIES
Primera. Aplicació de la llei al titular del Síndic de Greuges, a la seua adjunta i al seu adjunt.
Segona. Procediments iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei.
Tercera. Aplicació del Reglament d'organització i funcionament vigent.
DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA
Única. Derogació normativa.
DISPOSICIONS FINALS
Primera. Títol competencial.
Segona. Aprovació del nou reglament d'organització i funcionament, de la relació de llocs de treball i del Codi de bon govern de la institució.
Tercera. Entrada en vigor.

PREÀMBUL

I

La figura del Síndic de Greuges té un doble valor en el marc del model valencià d'autogovern. D'una banda, està comissionada per les Corts Valencianes per a vetlar per la defensa dels drets i llibertats dels valencians i les valencianes, i en conseqüència exerceix una funció primordial en el nostre Estat social i democràtic de dret. D'altra banda, com a institució de rang estatutari integrada en la Generalitat, és part essencial del sistema a través del qual el poble valencià fa efectiva la seua autonomia política.

En el marc d'allò que es va establir per l'article 24 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana aprovat per mitjà de la Llei orgànica 5/1982, d'1 de juliol, la

Llei 11/1988, de 26 de desembre, va dotar la institució d'una regulació que pràcticament ha romàs inalterada des de llavors. L'esmentada norma de 1988 va nàixer dins d'un context preconfigurat per l'article 54 de la Constitució; per la Llei orgànica 3/1981, de 6 d'abril, del Defensor del Poble, i per la Llei 36/1985, de 6 de novembre, per la qual es regulen les relacions entre la institució del Defensor del Poble i les figures semblants en les distintes comunitats autònomes, així com per la jurisprudència que el Tribunal Constitucional ja havia dictat sobre les relacions entre la primera i les segones, en les seues sentències 142/1988, de 12 de juliol, i 157/1988, de 15 de setembre.

A partir de l'entrada en vigor dels seus respectius estatuts d'autonomia, des de la segona meitat dels anys vuitanta del segle passat, gran part de les comunitats autònomes van anar creant, en un procés progressiu i adaptat a les circumstàncies de cada territori, institucions que, si bé diferien en la seua denominació, tenien assignades funcions semblants a les del Defensor del Poble. La posada en funcionament d'un sistema basat en la col·laboració interinstitucional i en el respecte cap als diversos –i complementaris– àmbits d'actuació, va permetre a la ciutadania disposar d'una via addicional per a canalitzar les seues queixes contra les administracions públiques.

Les figures semblants al Defensor del Poble, i per extensió el conjunt del sistema institucional de les comunitats autònomes, han experimentat durant els últims deu anys dos fenòmens en gran manera contradictoris. D'una banda, el cicle de reformes estatutàries inici-

Artículo 85. La Secretaría General.
CAPÍTULO III. La Junta de Coordinación y Régimen Interior.
Artículo 86. Composición.
Artículo 87. Funciones.
CAPÍTULO IV. Régimen económico y presupuestario.
Artículo 88. Elaboración del presupuesto.
Artículo 89. Régimen económico.
Artículo 90. Dotaciones presupuestarias.
Artículo 91. Examen de las cuentas.
CAPÍTULO V. Medios personales.
Artículo 92. Régimen jurídico.
Artículo 93. Personal funcionario.
Artículo 94. Personal laboral.
Artículo 95. Personal eventual.
CAPÍTULO VI. Medios materiales.
Artículo 96. Régimen jurídico aplicable.
DISPOSICIONES TRANSITORIAS
Primera. Aplicación de la ley al titular del Síndic de Greuges, a su adjunta y a su adjunto.
Segunda. Procedimientos iniciados con anterioridad a la entrada en vigor de esta ley.
Tercera. Aplicación del Reglamento de organización y funcionamiento vigente.
DISPOSICIÓN DEROGATORIA
Única. Derogación normativa.
DISPOSICIONES FINALES
Primera. Título competencial.
Segunda. Aprobación del nuevo Reglamento de organización y funcionamiento, de la relación de puestos de trabajo y del Código de buen gobierno de la institución.
Tercera. Entrada en vigor.

PREÁMBULO

I

La figura del Síndic de Greuges tiene un doble valor en el marco del modelo valenciano de autogobierno. Por una parte, está comisionada por las Corts Valencianes para velar por la defensa de los derechos y libertades de los valencianos y las valencianas, y en consecuencia ejerce una función primordial en nuestro Estado social y democrático de derecho. Por otro lado, como institución de rango estatutario integrada en la Generalitat, es parte esencial del sistema a través del cual el pueblo valenciano hace efectiva su autonomía política.

En el marco de lo que fue previsto por el artículo 24 del Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana aprobado mediante la Ley orgánica 5/1982, de 1 de julio, la Ley 11/1988, de 26 de diciembre, dotó a la institución de una regulación que prácticamente ha permanecido inalterada desde entonces. La citada norma de 1988 nació dentro de un contexto preconfigurado por el artículo 54 de la Constitución; por la Ley orgánica 3/1981, de 6 de abril, del Defensor del Pueblo, y por la Ley 36/1985, de 6 de noviembre, por la que se regulan las relaciones entre la institución del Defensor del Pueblo y las figuras similares en las distintas comunidades autónomas, así como por la jurisprudencia que el Tribunal Constitucional ya había dictado sobre las relaciones entre la primera y las segundas en sus sentencias 142/1988, de 12 de julio, y 157/1988, de 15 de septiembre.

A partir de la entrada en vigor de sus respectivos estatutos de autonomía, desde la segunda mitad de los años ochenta del pasado siglo gran parte de las comunidades autónomas fueron creando, en un proceso progresivo y adaptado a las circunstancias de cada territorio, instituciones que, si bien diferían en su denominación, tenían asignadas funciones parecidas a las del Defensor del Pueblo. La puesta en funcionamiento de un sistema basado en la colaboración interinstitucional y en el respeto hacia los diversos –y complementarios– ámbitos de actuación permitió a la ciudadanía disponer de un cauce adicional para canalizar sus quejas contra las administraciones públicas.

Las figuras similares al Defensor del Pueblo, y por extensión el conjunto del sistema institucional de las comunidades autónomas, han experimentado durante los últimos diez años dos fenómenos en buena medida contradictorios. Por una parte, el ciclo de reformas estatutarias

at en 2006 va donar peu a una certa consolidació de renovats sostres competencials, va incrementar la protecció dels elements essencials del model de descentralització política, i va refermar i va enfortir les relacions intergovernamentals, tant horitzontals com sobretot verticals. Però quasi de forma simultània, quan les noves normes institucionals bàsiques acabaven d'entrar en vigor o inclús encara s'estaven tramitant, la profunda crisi econòmica va contrarestar l'impuls esmentat i va portar les comunitats autònomes a adoptar dràstiques mesures de retallada de la despesa pública, entre les quals, en determinats casos, van ocupar un lloc destacat la suspensió de funcions i inclús la supressió de les institucions semblants al Defensor del Poble.

II

Les funcions que en l'actualitat exerceixen les institucions autonòmiques assimilables al Defensor del Poble han de ser llegides a la llum de la interpretació que el Tribunal Constitucional ha fet de la possible regulació de nous drets en els anomenats estatuts d'autonomia de segona generació, partint de les previsions incloses en els articles 53.1, 81.1 i 147.2 de la Constitució i de la competència exclusiva que el seu article 149.1.1.a atorga a l'Estat.

Sobre la base del respecte a la igualtat en les posicions jurídiques fonamentals de tots els ciutadans i ciutadanes de l'Estat espanyol, en l'apartat a del fonament jurídic 13 de la seua Sentència 247/2007, de 12 de desembre, l'Alt Tribunal va afirmar: «És inherent al nostre sistema constitucional que, com a conseqüència de l'exercici per les comunitats autònomes de les seues competències exclusives o de desenvolupament legislatiu, els ciutadans residents en els distints territoris autonòmics puguin estar sotmesos a règims jurídics diferenciats en les àrees materials corresponents a les competències esmentades i, consegüentment, tinguen diferents drets en aquelles àrees». A continuació, en els fonaments jurídics 15 a 17 d'aquesta mateixa sentència, va establir que els articles 138.2, 139.1 i 149.1.1.a de la Constitució no impedeixen que els estatuts d'autonomia puguin establir drets subjectius, però va diferenciar a l'efecte entre els apartats c i d de l'article 147.2 de la norma suprema en el sentit següent: «[...], els estatuts d'autonomia, que en l'àmbit institucional del contingut estatutari poden establir drets subjectius per si mateixos, en l'àmbit d'atribució competencial requereixen la col·laboració del legislador autonòmic, de tal manera que les prescripcions estatutàries relatives a aquest últim àmbit, siga quin en siga el mode literal en què s'enuncien, han d'entendre's, segons s'acaba de dir adés, com a mandats, orientacions o objectius, dirigits als poders públics autonòmics per a l'exercici de competències que l'Estatut atribuïska» (fonament jurídic 15.c).

Això és així perquè, en els fonaments jurídics 16 i 17 de la seua Sentència 31/2010, de 28 de juny, el Tribunal Constitucional va especificar que els estatuts d'autonomia no són aptes per a desenvolupar ni per a regular l'exercici dels drets fonamentals, i que els drets reconeguts en les normes institucionals bàsiques de les comunitats autònomes han de ser, forçosament, diferents d'aquells i estar materialment vinculats a l'àmbit competencial propi de la comunitat autònoma corresponent. Ara bé, «davall la mateixa categoria «dret» poden comprendre's realitats nominatives molt distintes, i serà a aquestes a les quals haja d'atendre's, més enllà del pur nomen, per a concloure si la seua inclusió en un estatut és constitucionalment possible o no» (fonament jurídic 16 de l'esmentada sentència).

Amb aquests paràmetres jurisprudencials ha de valorar-se una de les principals novetats dels estatuts d'autonomia aprovats a partir de 2006: la inclusió d'un catàleg de drets atribuïts a la ciutadania de cada territori, que en el cas de la Comunitat Valenciana es materialitza en el títol II de l'Estatut reformat a través de la Llei orgànica 1/2006, de 10 d'abril. En primer lloc, no es tracta de drets fonamentals susceptibles d'empara constitucional; en segon lloc, reben la denominació que reben, serà el seu contingut el que en determine el vertader abast; i, en tercer lloc, correspondrà al legislador autonòmic fer-los efectius en la mesura que cobren autèntic significat en virtut de la seua vinculació amb les competències assumides per cada comunitat autònoma en el seu propi estatut.

Per a les institucions autonòmiques semblants al Defensor del Poble, la previsió estatutària de tals llistes de drets ha suposat un repte, però també ha generat una oportunitat per a realçar el valor del seu treball. L'àmbit material d'actuació de les institucions esmentades gira

iniciado en 2006 dio pie a una cierta consolidación de renovados techos competenciales, incrementó la protección de los elementos esenciales del modelo de descentralización política y afianzó y fortaleció las relaciones intergubernamentales, tanto horizontales como sobre todo verticales. Pero casi de forma simultánea, cuando las nuevas normas institucionales básicas acababan de entrar en vigor o incluso todavía se estaban tramitando, la profunda crisis económica contrarrestó dicho impulso y llevó a las comunidades autónomas a adoptar drásticas medidas de recorte del gasto público, entre las cuales, en determinados casos, ocuparon un lugar destacado la suspensión de funciones e incluso la supresión de las instituciones semejantes al Defensor del Pueblo.

II

Las funciones que en la actualidad ejercen las instituciones autonómicas asimilables al Defensor del Pueblo han de ser leídas a la luz de la interpretación que el Tribunal Constitucional ha hecho de la posible regulación de nuevos derechos en los llamados estatutos de autonomía de segunda generación, partiendo de las previsiones recogidas en los artículos 53.1, 81.1 y 147.2 de la Constitución y de la competencia exclusiva que el artículo 149.1.1.ª de esta le otorga al Estado.

Sobre la base del respeto a la igualdad en las posiciones jurídicas fundamentales de todos los ciudadanos y ciudadanas del Estado español, en el apartado a del fundamento jurídico 13.º de su Sentencia 247/2007, de 12 de diciembre, el Alto Tribunal afirmó: «Es inherente a nuestro sistema constitucional que, como consecuencia del ejercicio por las comunidades autónomas de sus competencias exclusivas o de desarrollo legislativo, los ciudadanos residentes en los distintos territorios autonómicos puedan estar sometidos a regímenes jurídicos diferenciados en las áreas materiales correspondientes a dichas competencias y, consecuentemente, tengan diferentes derechos en esas áreas». A continuación, en los fundamentos jurídicos 15.º a 17.º de esa misma sentencia, estableció que los artículos 138.2, 139.1 y 149.1.1.ª de la Constitución no impiden que los estatutos de autonomía puedan establecer derechos subjetivos, pero diferenció a tal efecto entre los apartados c y d del artículo 147.2 de la norma suprema en el siguiente sentido: «[...], los estatutos de autonomía, que en el ámbito institucional del contenido estatutario pueden establecer derechos subjetivos por sí mismos, en el ámbito de atribución competencial requieren de la colaboración del legislador autonómico, de tal manera que las prescripciones estatutarias relativas a este último ámbito, cualquiera que sea el modo literal en que se enuncien, han de entenderse, según antes se acaba de decir, como mandatos, orientaciones u objetivos, dirigidos a los poderes públicos autonómicos para el ejercicio de competencias que el Estatuto atribuya» (fundamento jurídico 15.c). Ello es así porque, en los fundamentos jurídicos 16.º y 17.º de su Sentencia 31/2010, de 28 de junio, el Tribunal Constitucional especificó que los estatutos de autonomía no son aptos para desarrollar ni para regular el ejercicio de los derechos fundamentales y que los derechos reconocidos en las normas institucionales básicas de las comunidades autónomas han de ser, forzosamente, distintos de aquellos y estar materialmente vinculados al ámbito competencial propio de la comunidad autónoma correspondiente. Ahora bien, «bajo la misma categoría “derecho” pueden comprenderse realidades nominativas muy distintas, y será a estas a las que haya de atenderse, más allá del puro nomen, para concluir si su inclusión en un estatuto es o no constitucionalmente posible» (fundamento jurídico 16.º de la citada sentencia).

Con estos parámetros jurisprudenciales debe valorarse una de las principales novedades de los estatutos de autonomía aprobados a partir de 2006: la inclusión de un catálogo de derechos atribuidos a la ciudadanía de cada territorio, que en el caso de la Comunitat Valenciana se materializa en el título II del Estatuto reformado a través de la Ley orgánica 1/2006, de 10 de abril. En primer lugar, no se trata de derechos fundamentales susceptibles de amparo constitucional; en segundo lugar, reciben la denominación que reciben, será su contenido el que determine su verdadero alcance; y, en tercer lugar, corresponderá al legislador autonómico hacerlos efectivos en la medida en que cobran auténtico significado en virtud de su vinculación con las competencias asumidas por cada comunidad autónoma en su propio estatuto.

Para las instituciones autonómicas similares al Defensor del Pueblo, la previsión estatutaria de tales listas de derechos ha supuesto un reto, pero también ha generado una oportunidad para realzar el valor de su trabajo. El ámbito material de actuación de dichas instituciones gira

essencialment entorn de la investigació de l'activitat de les respectives administracions autonòmiques i aquesta activitat té el seu fonament en les competències assumides en cada estatut. Per consegüent, les institucions que, com el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, vetlen pel respecte dels drets de la ciutadania de cada territori, han vist potenciat el seu paper en tant que l'elenc d'aquests drets s'ha vist notablement ampliat.

III

En paral·lel amb la configuració d'aquesta realitat jurídica s'han produït diverses circumstàncies que també incideixen directament a l'hora de definir el lloc que ocupen i les funcions que exerceixen el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana i les seues institucions homòlogues en altres comunitats autònomes. La primera d'aquestes circumstàncies té a veure amb els alts índexs de desigualtat social dels últims anys, amb la situació de vulnerabilitat en què viu una part important de la societat i amb la necessitat de garantir a tota la població unes condicions de vida que permeten erradicar –o almenys mitigar o pal·liar en tot el possible– l'exclusió i la pobresa. En aquest àmbit, institucions com el Síndic de Greuges, que tradicionalment ja s'havien ocupat amb profusió de vetlar pels drets de la infància i l'adolescència, així com pels de les persones majors, pels de les persones amb diversitat funcional o en situació de dependència i per la igualtat efectiva entre dones i homes, s'han vist en l'obligació ineludible d'expandir el seu àmbit d'investigació, de preocupar-se per la situació d'un nombre més gran de persones i col·lectius, i de reflectir en els seus informes una realitat a què ni aquestes mateixes institucions ni la societat en el seu conjunt poden romandre alienes.

D'altra banda, junt amb l'increment de les desigualtats, hi ha també altres factors que suposen un repte per a la institució en ampliar el seu àmbit d'actuació. En les últimes dècades s'han produït canvis molt importants que han canviat la vida quotidiana i que han posat de manifest noves vulnerabilitats, noves afectacions als drets personals i col·lectius o, fins i tot, l'emergència dels anomenats drets humans de nova generació en resposta a aquestes preocupacions. D'una manera especial cal destacar el dret i la importància de poder gaudir d'un medi ambient sa i adequat. En un context en què cada vegada són més evidents les conseqüències de les alteracions dels ecosistemes, els cicles naturals i el clima i la pèrdua de biodiversitat, com també la seua afectació a les condicions de vida material, la protecció del medi ambient i la sostenibilitat de les activitats humanes han d'ocupar un lloc central dins la protecció dels drets i, per això, els drets ambientals han de tindre un paper cada vegada més protagonista. Així mateix, i en un altre aspecte, l'avanç de les tecnologies i els entorns digitals han canviat tots els aspectes de la vida de les persones. Tot i que açò ofereix importants oportunitats, la societat digital suposa també l'emergència de noves preocupacions i vulnerabilitats en els drets, tant amb relació a l'accés a aquestes eines com per la protecció dels drets de les persones en aquests entorns. En definitiva, tot i que aquests elements estaven ja presents d'alguna manera en la Constitució espanyola i en el nostre Estatut d'autonomia, tant els aspectes de qualitat i protecció del medi ambient i l'accés als recursos bàsics per a la vida, com les noves tecnologies de la informació i les comunicacions, cada vegada tenen un paper més important l'exercici dels drets i, per tant, suposen nous reptes que el Síndic de Greuges, com a institució encarregada de vetlar per aquests, ha d'atendre.

Finalment, l'altra circumstància està connectada amb la relació entre la ciutadania i els poders públics. Els conceptes de participació ciutadana, transparència, ètica pública i bon govern, que fins no fa molt de temps estaven pràcticament absents de la vida pública, han adquirit un paper protagonista i representen la plasmació de la consciència d'una societat que demana rendició de comptes, que vol intervenir en la gestió dels assumptes públics i que aspira, amb tota legitimitat, a controlar i vigilar de prop l'activitat dels qui, al capdavant les seues responsabilitats, tenen el deure de servir amb objectivitat els interessos generals i actuar amb sotmetiment ple a la llei i al dret per a fer efectiu el mandat derivat de l'article 103.1 de la Constitució.

Aquestes circumstàncies, sumades al context jurídic adés descrit, fan necessària una llei que dote de nova regulació el Síndic de Greuges

esencialmente en torno a la investigación de la actividad de las respectivas administraciones autonómicas y esta actividad tiene su fundamento en las competencias asumidas en cada estatuto. Por consiguiente, las instituciones que, como el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, velan por el respeto de los derechos de la ciudadanía de cada territorio, han visto potenciado su papel en tanto en cuanto el elenco de esos derechos se ha visto notablemente ampliado.

III

En paralelo con la configuración de esta realidad jurídica se han producido varias circunstancias que también inciden directamente a la hora de definir el lugar que ocupan y las funciones que ejercen el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana y sus instituciones homólogas en otras comunidades autónomas. La primera de esas circunstancias tiene que ver con los altos índices de desigualdad social de los últimos años, con la situación de vulnerabilidad en la que vive una parte importante de la sociedad y con la necesidad de garantizar a toda la población unas condiciones de vida que permitan erradicar –o cuanto menos mitigar o paliar en todo lo posible– la exclusión y la pobreza. En este ámbito, instituciones como el Síndic de Greuges, que tradicionalmente ya se habían ocupado con profusión de velar por los derechos de la infancia y la adolescencia, así como por los de las personas mayores, por los de las personas con diversidad funcional o en situación de dependencia y por la igualdad efectiva entre mujeres y hombres, se han visto en la obligación ineludible de expandir su ámbito de investigación, de preocuparse por la situación de un mayor número de personas y colectivos, y de reflejar en sus informes una realidad a la que ni esas mismas instituciones ni la sociedad en su conjunto pueden permanecer ajenas.

Por otra parte, junto con el incremento de las desigualdades, existen también otros factores que suponen un reto para la institución al ampliar su ámbito de actuación. En las últimas décadas se han producido cambios muy importantes que han cambiado la vida cotidiana y que han puesto de manifiesto nuevas vulnerabilidades, nuevas afectaciones a los derechos personales y colectivos o, incluso, la emergencia de los llamados derechos humanos de nueva generación en respuesta a estas preocupaciones. De una manera especial hay que destacar el derecho e importancia de poder disfrutar de un medio ambiente sano y adecuado. En un contexto en que cada vez son más evidentes las consecuencias de las alteraciones de los ecosistemas, los ciclos naturales y el clima y la pérdida de biodiversidad, así como su afectación a las condiciones de vida material, la protección del medio ambiente y la sostenibilidad de las actividades humanas deben ocupar un lugar central dentro de la protección de los derechos y, por ello, los derechos ambientales deben tener un papel cada vez más protagonista. Así mismo, y en otro aspecto, el avance de las tecnologías y entornos digitales han cambiado todos los aspectos de la vida de las personas. A pesar de que esto ofrece importantes oportunidades, la sociedad digital supone también la emergencia de nuevas preocupaciones y vulnerabilidades en los derechos, tanto en relación con el acceso a estas herramientas como por la protección de los derechos de las personas en estos entornos. En definitiva, a pesar de que estos elementos estaban ya presentes de alguna manera en la Constitución española y en nuestro Estatuto de Autonomía, tanto los aspectos de calidad y protección del medio ambiente y el acceso a los recursos básicos para la vida, como las nuevas tecnologías de la información y las comunicaciones, cada vez tienen un papel más importante el ejercicio de los derechos y, por lo tanto, suponen nuevos retos que el Síndic de Greuges, como institución encargada de velar por estos, debe atender.

Finalmente, la otra circunstancia está conectada con la relación entre la ciudadanía y los poderes públicos. Los conceptos de participación ciudadana, transparencia, ética pública y buen gobierno, que hasta no hace mucho tiempo estaban prácticamente ausentes de la vida pública, han adquirido un papel protagonista y representan la plasmación de la conciencia de una sociedad que pide rendición de cuentas, que quiere intervenir en la gestión de los asuntos públicos y que aspira, con toda legitimidad, a controlar y vigilar de cerca la actividad de quienes, al frente de sus responsabilidades, tienen el deber de servir con objetividad los intereses generales y actuar con sometimiento pleno a la ley y al derecho para hacer efectivo el mandato derivado del artículo 103.1 de la Constitución.

Estas circunstancias, sumadas al contexto jurídico antes descrito, hacen necesaria una ley que dote de nueva regulación al Síndic de

de la Comunitat Valenciana. Durant quasi tres dècades, la Llei 11/1988, de 26 de desembre, va permetre posar en funcionament la institució, la va dotar d'un marc jurídic estable, va proporcionar una base sòlida per a les seues investigacions i va possibilitar l'atenció de milers de queixes i consultes ciutadanes. Ara, tot respectant i aprofitant el bagatge que proporciona el temps transcorregut, és el moment adequat per a donar un nou impuls a la institució per mitjà d'una norma molt més àmplia, que tracta de millorar la sistemàtica de la seua predecessora i, alhora, de preveure aspectes que potser en 1988 resultaven innecessaris i, no obstant això, avui dia, esdevenen imprescindibles si es vol que el Síndic de Greuges compte amb una eina jurídica a l'altura dels reptes que li planteja el seu treball quotidià.

IV

La nova llei, que es fonamenta en la competència exclusiva que l'article 49.1.1.^a de l'Estatut d'Autonomia atorga a la Generalitat per a l'organització de les seues institucions d'autogovern, en relació amb els articles 20.3 i 38 de la pròpia norma institucional bàsica valenciana, s'estructura en huit títols amb un total de noranta-sis articles, tres disposicions transitòries, una disposició derogatòria i tres disposicions finals.

Respecte de la denominació de la institució, al llarg de tot el text de la llei es manté la denominació prevista en l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana, «Síndic de Greuges», sense perjudici que per a identificar la persona titular de la institució s'utilitze «síndic o síndica de Greuges», expressió compatible amb la utilitzada per l'Estatut, en espera que en futures reformes del text estatutari es modifiqui la denominació de la institució per la més inclusiva de «Sindicatura de Greuges».

El títol preliminar delimita l'objecte de la llei, defineix la naturalesa jurídica del Síndic de Greuges a partir de les previsions estatutàries i estableix la seu de la institució.

En el títol I s'aborda l'estatut jurídic del Síndic de Greuges, tant el de qui presideix la institució com el del seu adjunt i adjunta. Quant al primer, i com a principals novetats respecte a la normativa anterior, cal destacar d'entrada la reducció de la majoria necessària per a procedir a la seua elecció, que passa de les dues terceres parts a les tres cinques parts del Ple de les Corts Valencianes. D'aquesta manera, s'aconsegueix l'equiparació amb el que preveuen les normes reguladores d'institucions semblants en altres comunitats autònomes. A més, s'introdueix l'obligació per als candidats i candidates a ocupar el lloc de compareixer amb caràcter previ davant la comissió de les Corts Valencianes encarregada de les relacions amb el Síndic de Greuges, i la necessitat que el síndic o síndica de Greuges presente, en distints moments, declaracions d'interessos i de béns. A més d'això, s'introdueix la supressió de la possibilitat de reelecció, de l'aforament, i la regulació de la possible suspensió temporal de funcions. Pel que fa a l'adjunt i a l'adjunta, s'inclouen criteris de paritat entre dones i homes per a la proposició i l'elecció, i es preveu que puguin assumir, per delegació del síndic o síndica de Greuges, funcions vinculades, en particular, amb la defensa i protecció dels drets de les persones en situació de risc d'exclusió o d'especial vulnerabilitat.

El títol II se centra a regular les activitats investigadores dutes a terme per la institució. Per comparació amb la llei de 1988, s'ha procurat sistematitzar amb més precisió l'elenc d'administracions públiques, institucions, entitats, organismes i persones físiques i jurídiques sotmeses a investigació, així com els supòsits d'exclusió, i al mateix temps s'ha introduït la possible investigació d'inactivitats administratives i s'ha ampliat i aclarit la legitimació activa per a instar l'inici d'un procediment.

Ha de destacar-se com a novetat la inclusió d'un capítol dedicat a la investigació dels àmbits i de les situacions a les quals el Síndic de Greuges ha de prestar una atenció especial, com són les situacions de risc d'exclusió o especial vulnerabilitat i les relacionades amb la defensa de la igualtat de gènere. Ateses les funcions que té atribuïdes, la institució ha de prestar una atenció preferent i prioritària als casos en què està en joc la cohesió social, la verdadera integració dels qui, per unes circumstàncies o altres, poden veure afectada la dignitat personal i ha de vetlar, en l'exercici de la defensa de la igualtat de gènere, perquè es complisquen totes les mesures necessàries per a garantir la igualtat de

Greuges de la Comunitat Valenciana. Durante casi tres décadas, la Ley 11/1988, de 26 de diciembre, permitió poner en funcionamiento la institución, la dotó de un marco jurídico estable, proporcionó una base sólida para sus investigaciones y posibilitó la atención de miles de quejas y consultas ciudadanas. Ahora, respetando y aprovechando el bagaje que proporciona el tiempo transcurrido, es el momento adecuado para dar un nuevo impulso a la institución mediante una norma mucho más amplia, que trata de mejorar la sistemática de su predecessora y, a la vez, prever aspectos que quizás en 1988 resultaban innecesarios y, sin embargo, hoy en día devienen imprescindibles si se quiere que el Síndic de Greuges cuente con una herramienta jurídica a la altura de los retos que le plantea su trabajo cotidiano.

IV

La nueva ley, que se fundamenta en la competencia exclusiva que el artículo 49.1.1.^a del Estatuto de Autonomía otorga a la Generalitat para la organización de sus instituciones de autogobierno, puesto en relación con los artículos 20.3 y 38 de la propia norma institucional básica valenciana, se estructura en ocho títulos con un total de noventa y seis artículos, tres disposiciones transitorias, una disposición derogatoria y tres disposiciones finales.

Respecto de la denominación de la institución, a lo largo de todo el texto de la ley se mantiene la denominación prevista en el Estatuto de autonomía de la Comunitat Valenciana, «Síndic de Greuges», sin perjuicio de que para identificar a la persona titular de la institución se utilice «síndico o síndica de Greuges», expresión compatible con la utilizada por el Estatuto, en espera de que en futuras reformas del texto estatutario se modifique la denominación de la institución por la más inclusiva de «Sindicatura de Greuges».

El título preliminar delimita el objeto de la ley, define la naturaleza jurídica del Síndic de Greuges a partir de las previsions estatutàries y establece la sede de la institució.

En el título I se aborda el estatut jurídic del Síndic de Greuges, tanto el de quien preside la institución como el de su adjunto y adjunta. En cuanto al primero, y como principales novedades respecto a la normativa anterior, hay que destacar de entrada la reducción de la mayoría necesaria para proceder a su elección, que pasa de las dos terceras partes a las tres quintas partes del Pleno de las Corts Valencianes. De este modo, se consigue la equiparación con lo que prevén las normas reguladoras de instituciones parecidas en otras comunidades autónomas. Además, se introduce la obligación para los candidatos y candidatas a ocupar el puesto de comparecer con carácter previo ante la comisión de las Corts Valencianes encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges, y la necesidad de que el síndico o síndica de Greuges presente, en distintos momentos, declaraciones de intereses y de bienes. Además de ello, se introduce la supresión de la posibilidad de reelección, del aforamiento, y la regulación de la posible suspensión temporal de funciones. En cuanto al adjunto y a la adjunta, se incluyen criterios de paridad entre mujeres y hombres para su proposición y elección, y se prevé que puedan asumir, por delegación del síndico o síndica de Greuges, funciones vinculadas, en particular, con la defensa y protección de los derechos de las personas en situación de riesgo de exclusión o de especial vulnerabilidad.

El título II se centra en regular las actividades investigadoras llevadas a cabo por la institución. Por comparación con la ley de 1988, se ha procurado sistematizar con mayor precisión el elenco de administraciones públicas, instituciones, entidades, organismos y personas físicas y jurídicas sometidas a investigación, así como los supuestos de exclusión, y al mismo tiempo se ha introducido la posible investigación de inactividades administrativas y se ha ampliado y clarificado la legitimación activa para instar el inicio de un procedimiento.

Ha de destacarse como novedad la inclusión de un capítulo dedicado a la investigación de los ámbitos y de las situaciones a las que el Síndic de Greuges debe prestar una atención especial, como son las situaciones de riesgo de exclusión o especial vulnerabilidad y las relacionadas con la defensa de la igualdad de género. Dadas las funciones que tiene atribuidas, la institución debe prestar una atención preferente y prioritaria a los casos en que está en juego la cohesión social, la verdadera integración de quienes, por unas circunstancias u otras, pueden ver afectada su dignidad personal y debe velar, en el ejercicio de la defensa de la igualdad de género, para que se cumplan todas las medidas

tracte i d'oportunitats entre dones i homes en tots els àmbits de la vida. En aquest capítol s'insisteix particularment en la necessitat de propiciar una estreta col·laboració amb totes aquelles entitats i organitzacions que tenen un coneixement pròxim i quotidià de la realitat per la qual travessen les persones i els col·lectius vulnerables o en risc d'exclusió i de les situacions en què es manifesta la discriminació per raó de gènere i la desigualtat entre dones i homes.

Quant a les queixes presentades per la ciutadania, s'admet per primera vegada la formulació de queixes verbals en la seu de la institució i es regula de forma més senzilla tot el procediment de tramitació, des de l'admissió fins a la comunicació de la resolució adoptada.

També constitueix una novetat dins d'aquest apartat l'al·lusió a possibles fórmules de conciliació, mediació i composició de controvèrsies, que podran ser instades pel síndic o la síndica de Greuges quan aprecie voluntat d'arribar a un acord satisfactori, tant en qui ha formulat la queixa com en els subjectes investigats i actuació o inactivitat dels quals en principi l'haja ocasionada.

El títol III suposa una altra novetat important en relació amb la llei de 1988. Amb la nova regulació s'atribueix a la institució la facultat específica d'instar la interposició de recursos d'empara, de recursos d'inconstitucionalitat i de conflictes de competències davant el Tribunal Constitucional, quan considere, des de la perspectiva del seu àmbit material de funcions, que hi ha raons fonamentades per a procedir en aquest sentit. Aquestes facultats específiques, presents en bona part de les normes reguladores de les institucions homòlogues al Síndic de Greuges en altres comunitats autònomes, contribueixen a potenciar el seu paper i fer més visible l'exercici de les atribucions que té assignades en virtut de l'Estatut d'Autonomia i de la present llei.

Dins del títol IV, cada un dels seus tres capítols està dedicat a un tipus d'informes (anuals, especials i extraordinaris) i, a partir d'una estructura idèntica basada en la distinció entre presentació, contingut, exposició i publicació, permeten comparar amb facilitat les semblances i diferències entre ells, el seu objecte, la seua finalitat i com cada un d'ells contribueix al fet que la institució done a conèixer a l'opinió pública els resultats de diversos tipus d'activitats indagatòries.

El títol V constitueix, així mateix, una novetat digna de ser destacada en relació amb el marc jurídic del qual fins ara disposava el Síndic de Greuges. La llei de 1988 contenia referències aïllades i disperses a les relacions de col·laboració amb les Corts Valencianes i amb el Defensor del Poble, però en la nova regulació s'obri un ventall molt més ampli per a possibles relacions institucionals i de cooperació, incorporant, per exemple, altres institucions i organismes de la Generalitat com l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana i el Consell de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern, el Defensor del Poble Europeu i les institucions semblants al Síndic de Greuges en altres comunitats autònomes, així com les que exercisquen funcions assimilables en l'àmbit de l'Administració local o de les universitats valencianes, i les institucions internacionals com la Federació Iberoamericana de l'Ombudsman (FIO) i l'Institut Internacional de l'Ombudsman (IOI).

El títol VI és també íntegrament nou i està dirigit a fer més visible el treball que exerceix la institució. Com més coneguda siga la labor que du a terme, de més repercussió gaudirà el resultat de les seues investigacions, la qual cosa, al seu torn, redundarà en benefici de la percepció que la ciutadania tinga del Síndic de Greuges com a via apropiada per a canalitzar qualsevol queixa o denúncia, relativa a una actuació o inactivitat de les administracions públiques de la Comunitat Valenciana que puga vulnerar els seus drets i llibertats. En aquest sentit, la promoció, la difusió i la divulgació del quefer quotidià de la institució resulten essencials i la col·laboració dels mitjans públics de comunicació –sobre tot dels de titularitat autonòmica– adquireix un valor fora de tot dubte.

El títol VII d'aquesta llei pren com a punt de partida el títol IV i la disposició addicional única de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, però introdueix importants novetats. S'estableix una regulació breu però necessària del procés d'elaboració, aprovació i publicació del Reglament d'organització i funcionament de la institució, s'inclou una menció sucinta a la Secretaria General i a la Junta de Coordinació i Règim Interior, i es fa una concisa al·lusió als aspectes essencials del règim

necessaries para garantizar la igualdad de trato y de oportunidades entre mujeres y hombres en todos los ámbitos de la vida. En este capítulo se hace particular hincapié en la necesidad de propiciar una estrecha colaboración con todas aquellas entidades y organizaciones que tienen un conocimiento cercano y cotidiano de la realidad por la que atraviesan las personas y colectivos vulnerables o en riesgo de exclusión y de las situaciones en que se manifiesta la discriminación por razón de género y la desigualdad entre mujeres y hombres.

En cuanto a las quejas presentadas por la ciudadanía, se admite por primera vez la formulación de quejas verbales en la sede de la institución y se regula de forma más sencilla todo el procedimiento de tramitación, desde la admisión hasta la comunicación de la resolución adoptada.

También constituye una novedad dentro de este apartado la alusión a posibles fórmulas de conciliación, mediación y composición de controversias, que podrán ser instadas por el síndico o la síndica de Greuges cuando aprecie voluntad de llegar a un acuerdo satisfactorio tanto en quien ha formulado la queja como en los sujetos investigados cuya actuación o inactividad en principio la haya ocasionado.

El título III supone otra novedad importante en relación con la ley de 1988. Con la nueva regulación se atribuye a la institución la facultad específica de instar la interposición de recursos de amparo, de recursos de inconstitucionalidad y de conflictos de competencias ante el Tribunal Constitucional, cuando considere, desde la perspectiva de su ámbito material de funciones, que existen razones fundadas para proceder en tal sentido. Estas facultades específicas, presentes en buena parte de las normas reguladoras de las instituciones homólogas al Síndic de Greuges en otras comunidades autónomas, contribuyen a potenciar su papel y a hacer más visible el ejercicio de las atribuciones que tiene asignadas en virtud del Estatuto de Autonomía y de la presente ley.

Dentro del título IV, cada uno de sus tres capítulos está dedicado a un tipo de informes (anuales, especiales y extraordinarios) y, a partir de una estructura idéntica basada en la distinción entre presentación, contenido, exposición y publicación, permiten comparar con facilidad las semejanzas y diferencias entre ellos, su objeto, su finalidad y cómo cada uno de ellos contribuye a que la institución dé a conocer a la opinión pública los resultados de diversos tipos de actividades indagatorias.

El título V constituye, así mismo, una novedad digna de ser destacada en relación con el marco jurídico del que hasta ahora disponía el Síndic de Greuges. La ley de 1988 contenía referencias aisladas y dispersas a las relaciones de colaboración con las Corts Valencianes y con el Defensor del Pueblo, pero en la nueva regulación se abre un abanico mucho más amplio para posibles relaciones institucionales y de cooperación, incorporando, por ejemplo, a otras instituciones y organismos de la Generalitat como la Agencia de Prevención y Lucha contra el Fraude y la Corrupción de la Comunitat Valenciana y el Consejo de Transparencia, Acceso a la Información Pública y Buen Gobierno, al Defensor del Pueblo Europeo y a las instituciones similares al Síndic de Greuges en otras comunidades autónomas, así como a las que ejerzan funciones asimilables en el ámbito de la Administración local o en el de las universidades valencianas, y a las instituciones internacionales como la Federación Iberoamericana del Ombudsman (FIO) y al Instituto Internacional del Ombudsman (IOI).

El título VI es también íntegramente nuevo y está dirigido a hacer más visible el trabajo que desempeña la institución. Cuanto más conocida sea la labor que lleva a cabo, de más repercusión gozará el resultado de sus investigaciones, lo cual, a su vez, redundará en beneficio de la percepción que la ciudadanía tenga del Síndic de Greuges como cauce apropiado para canalizar cualquier queja o denuncia relativa a una actuación o inactividad de las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana que pueda vulnerar sus derechos y libertades. En este sentido, la promoción, la difusión y la divulgación del quehacer cotidiano de la institución resultan esenciales y la colaboración de los medios públicos de comunicación –sobre todo de los de titularidad autonómica– adquiere un valor fuera de toda duda.

El título VII de esta ley toma como punto de partida el título IV y la disposición adicional única de la Ley 11/1988, de 26 de diciembre, pero introduce importantes novedades. Se establece una regulación breve pero necesaria del proceso de elaboración, aprobación y publicación del Reglamento de organización y funcionamiento de la institución, se incluye una mención sucinta a la Secretaría General y a la Junta de Coordinación y Régimen Interior, y se hace una escueta alusión a

econòmic i pressupostari i dels mitjans personals i materials amb què pot comptar el Síndic de Greuges. Cap d'aquestes qüestions no s'aborda amb pretensió d'exhaustivitat sinó amb l'exclusiva finalitat d'arreglar en la Llei les línies generals d'una sèrie de temes, l'àmbit natural de regulació detallada dels quals serà el posterior Reglament d'organització i funcionament.

Finalment, quant a les disposicions comunes a la part final, les tres disposicions transitòries donen cobertura a les situacions que puguen generar-se com a conseqüència de la derogació de la Llei 11/1988, de 26 de desembre. I pel que fa a les disposicions finals, la primera arreplega el títol competencial que atorga base jurídica a l'adopció d'aquesta iniciativa, la segona estableix els terminis en què s'han d'aprovar el nou Reglament d'organització i funcionament, la relació de llocs de treball i el Codi de bon govern de la institució, mentre que la tercera disposició final puntualitza que l'entrada en vigor tindrà lloc als trenta dies de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Amb la present llei, coherent amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, es dona compliment a les previsions del Pla normatiu de l'Administració de la Generalitat 2018 i oït el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

TÍTOL PRELIMINAR

Disposicions generals

Article 1. Objecte de la llei

1. És objecte d'aquesta llei regular el procediment de designació, elecció i nomenament; l'estatut jurídic; les funcions; les facultats específiques; les relacions institucionals i de col·laboració, i els aspectes essencials de l'organització i del règim intern del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

2. El Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana es configura, d'acord amb l'Estatut d'autonomia, com a alt comissionat de les Corts Valencianes designat per aquestes per a vetlar per la defensa dels drets i les llibertats reconeguts en el títol I de la Constitució espanyola, en el títol II de l'Estatut d'autonomia, així com per les normes de desenvolupament corresponent, i els instruments internacionals de protecció dels drets humans i en la Carta de Drets Socials de la Comunitat Valenciana.

3. Les actuacions del Síndic de Greuges han d'atendre especialment la protecció dels drets de la infància i de l'adolescència reconeguts per la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant i per la legislació sobre la infància i l'adolescència i dels qui puguen trobar-se, d'acord amb l'article 19 d'aquesta llei, en situació de risc d'exclusió o d'especial vulnerabilitat, com també la defensa de la igualtat entre dones i homes. A aquests efectes, el Síndic de Greuges té la condició de defensor dels drets de la infància i de l'adolescència, sense detriment de les funcions que corresponguen al Ministeri Fiscal.

Article 2. Naturalesa jurídica de la institució

1. El Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana és una institució de caràcter públic, integrada en el conjunt d'institucions que, de conformitat amb l'article 20.3 de l'Estatut d'Autonomia, formen part de la Generalitat.

2. El Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, la persona titular del qual és l'alta comissionada de les Corts Valencianes, designada per aquestes, exerceix les seues atribucions amb plena autonomia orgànica i total independència funcional per a garantir-ne l'objectivitat, la imparcialitat i la independència.

3. D'acord amb la seua independència funcional, correspon en tot cas al Síndic de Greuges l'exercici de les competències següents:

a) La regulació de tot allò que afecte el seu govern i organització, d'acord amb els crèdits pressupostaris autoritzats per les Corts Valencianes per a aquests fins.

b) La regulació del règim intern del personal al seu servei, sense perjudici de les normes generals que s'apliquen.

los aspectos esenciales del régimen económico y presupuestario y de los medios personales y materiales con los que puede contar el Síndic de Greuges. Ninguna de estas cuestiones se aborda con pretensión de exhaustividad sino con la exclusiva finalidad de recoger en la ley las líneas generales de una serie de temas cuyo ámbito natural de regulación pormenorizada será el posterior Reglamento de organización y funcionamiento.

Por último, en cuanto a las disposiciones comunes a la parte final, las tres disposiciones transitorias dan cobertura a las situaciones que puedan generarse como consecuencia de la derogación de la Ley 11/1988, de 26 de diciembre. Y por lo que se refiere a las disposiciones finales, la primera recoge el título competencial que otorga base jurídica a la adopción de esta iniciativa, la segunda establece los plazos en que se deben aprobar el nuevo Reglamento de organización y funcionamiento, la relación de puestos de trabajo y el Código de buen gobierno de la institución, mientras que la tercera disposición final puntualiza que la entrada en vigor tendrá lugar al cabo de treinta días de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Con la presente ley, coherente con los principios de necesidad, eficacia, proporcionalidad, seguridad jurídica, transparencia y eficiencia, se da cumplimiento a las previsions del Plan normativo de la Administración de la Generalitat 2018 y oído el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

TÍTULO PRELIMINAR

Disposiciones generales

Artículo 1. Objeto de la ley

1. Es objeto de esta ley regular el procedimiento de designación, elección y nombramiento; el estatuto jurídico; las funciones; las facultades específicas; las relaciones institucionales y de colaboración, y los aspectos esenciales de la organización y del régimen interno del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

2. El Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana se configura, de acuerdo con el Estatuto de Autonomía, como alto comisionado de las Corts Valencianes designado por estas para velar por la defensa de los derechos y las libertades reconocidos en el título I de la Constitución española, en el título II del Estatuto de Autonomía, así como por las normas de desarrollo correspondiente, y los instrumentos internacionales de protección de los derechos humanos y en la Carta de Derechos Sociales de la Comunitat Valenciana.

3. Las actuaciones del Síndic de Greuges tienen que atender especialmente la protección de los derechos de la infancia y de la adolescencia reconocidos por la Convención de las Naciones Unidas sobre los derechos del niño y por la legislación sobre la infancia y la adolescencia y de quienes puedan encontrarse, de acuerdo con el artículo 19 de esta ley, en situación de riesgo de exclusión o de especial vulnerabilidad, así como la defensa de la igualdad entre mujeres y hombres. A estos efectos, el Síndic de Greuges tiene la condición de defensor de los derechos de la infancia y de la adolescencia, sin detrimento de las funciones que correspondan al Ministerio Fiscal.

Artículo 2. Naturaleza jurídica de la institución

1. El Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana es una institución de carácter público, integrada en el conjunto de instituciones que, de conformidad con el artículo 20.3 del Estatuto de Autonomía, forman parte de la Generalitat.

2. El Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, cuya persona titular es la alta comisionada de las Corts Valencianes, designada por estas, ejerce sus atribuciones con plena autonomía orgánica y total independencia funcional para garantizar su objetividad, imparcialidad e independencia.

3. Acorde con su independencia funcional, corresponde en todo caso al Síndic de Greuges el ejercicio de las siguientes competencias:

a) La regulación de cuanto afecte a su gobierno y organización, de acuerdo con los créditos presupuestarios autorizados por las Corts Valencianes para estos fines.

b) La regulación del régimen interno del personal a su servicio, sin perjuicio de las normas generales que sean de aplicación.

Article 3. Seu

El Síndic de Greuges té la seu oficial a la ciutat d'Alacant.

TÍTOL I

De l'estatut jurídic de la persona titular del Síndic de Greuges i del seu adjunt i adjunta

CAPÍTOL I

De l'estatut jurídic de la persona titular del Síndic de Greuges

Article 4. Proposta i elecció

1. El procediment per a la proposta i elecció de la persona titular del Síndic de Greuges serà el següent:

a) En el termini de deu dies des que haja quedat vacant el càrrec, la Presidència de les Corts Valencianes declararà formalment obert el procediment d'elecció i s'iniciarà un termini d'un mes perquè els grups parlamentaris puguin presentar les candidatures que estimen oportunes, mitjançant la firma d'un mínim de dos grups parlamentaris.

b) Els candidats i les candidates hauran de comparèixer en el termini de trenta dies davant la comissió de les Corts Valencianes encarregada de les relacions amb el Síndic de Greuges perquè aquest pugua valorar-ne la idoneïtat pel que fa, entre altres, a les seues respectives trajectòries personals i professionals i la concurrència de possibles causes d'incompatibilitat.

c) Finalitzades les compareixences, l'esmentada comissió elevarà a la Mesa de les Corts Valencianes un dictamen amb les conclusions extretes i la Mesa proposarà un candidat o una candidata.

d) A la vista de la proposta esmentada, la Presidència de les Corts Valencianes convocarà una sessió específica del Ple per a fer-ne l'elecció.

e) L'elecció de la persona titular del Síndic de Greuges requerirà el vot favorable de les tres cinquenes parts del Ple de les Corts Valencianes.

2. Si en la sessió específica del Ple de les Corts Valencianes dedicada a l'elecció el candidat o la candidata no obtinguera la majoria indicada en l'apartat anterior, s'obrirà un termini d'un mes perquè els grups parlamentaris puguin tornar a presentar candidatures.

3. Per a poder ser triat o triada s'hauran de reunir els requisits següents:

- a) Tindre la condició política de valencià o valenciana.
- b) Ser major d'edat i estar en ple ús dels drets civils i polítics.

c) Conèixer els dos idiomes oficials de la Comunitat Valenciana.

d) No haver exercit durant els dos anys anteriors a la data de presentació de la candidatura funcions directives en partits polítics, alts càrrecs o mandats representatius en les institucions públiques de la Comunitat Valenciana, de l'Estat o de la Unió Europea, o el temps que resulte de la normativa especial sobre incompatibilitats que li siga d'aplicació en raó del càrrec si fora de major durada.

Article 5. Nomenament i presa de possessió

1. La persona triada per a exercir el càrrec de síndic o síndica de Greuges de la Comunitat Valenciana serà nomenada per resolució del Ple de les Corts Valencianes, que es publicarà en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* i en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

2. La presa de possessió tindrà lloc davant la Mesa de les Corts Valencianes, amb prestació de jurament o promesa al compliment de la Constitució, de l'Estatut d'Autonomia i de la resta de l'ordenament jurídic vigent, així com del fidel exercici de les funcions inherents al càrrec.

Article 6. Mandat

El mandat de la persona titular del Síndic de Greuges tindrà una durada de set anys i la persona que ocupe el càrrec no podrà ser reelegida.

Artículo 3. Sede

El Síndic de Greuges tiene su sede oficial en la ciudad de Alicante.

TÍTULO I

Del estatuto jurídico de la persona titular del Síndic de Greuges y de su adjunto y adjunta

CAPÍTULO I

Del estatuto jurídico de la persona titular del Síndic de Greuges

Artículo 4. Propuesta y elección

1. El procedimiento para la propuesta y elección de la persona titular del Síndic de Greuges será el siguiente:

a) En el plazo de diez días desde que haya quedado vacante el cargo, la Presidencia de las Corts Valencianes declarará formalmente abierto el procedimiento de elección y se iniciará un plazo de un mes para que los grupos parlamentarios puedan presentar las candidaturas que estimen oportunas, mediante la firma de un mínimo de dos grupos parlamentarios.

b) Los candidatos y las candidatas deberán comparecer en el plazo de treinta días ante la comisión de las Corts Valencianes encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges para que esta pueda valorar la idoneidad en atención, entre otras, a las respectivas trayectorias personales y profesionales y la concurrencia de posibles causas de incompatibilidad.

c) Finalizadas las comparecencias, la citada comisión elevará a la Mesa de las Corts Valencianes un dictamen con las conclusiones extraídas y la Mesa propondrá a un candidato o a una candidata.

d) A la vista de dicha propuesta, la Presidencia de las Corts Valencianes convocará una sesión específica del Pleno para proceder a la elección.

e) La elección de la persona titular del Síndic de Greuges requerirá el voto favorable de las tres quintas partes del Pleno de las Corts Valencianes.

2. Si en la sesión específica del Pleno de las Corts Valencianes dedicada a la elección el candidato o la candidata no obtuviera la mayoría indicada en el apartado anterior, se abrirá un plazo de un mes para que los grupos parlamentarios puedan volver a presentar candidaturas.

3. Para poder ser elegido o elegida se deberán reunir los siguientes requisitos:

- a) Tener la condición política de valenciano o valenciana.
- b) Ser mayor de edad y estar en pleno uso de los derechos civiles y políticos.

c) Conocer los dos idiomas oficiales de la Comunitat Valenciana.

d) No haber ejercido durante los dos años anteriores a la fecha de presentación de la candidatura funciones directivas en partidos políticos, altos cargos o mandatos representativos en las instituciones públicas de la Comunitat Valenciana, del Estado o de la Unión Europea, o el tiempo que resulte de la normativa especial sobre incompatibilidades que le sea aplicable en razón del cargo, si fuera de mayor duración.

Artículo 5. Nombramiento y toma de posesión

1. La persona elegida para ejercer el cargo de síndico o síndica de Greuges de la Comunitat Valenciana será nombrada por resolución del Pleno de las Corts Valencianes, que se publicará en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* y en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

2. La toma de posesión tendrá lugar ante la Mesa de las Corts Valencianes, con prestación de juramento o promesa al cumplimiento de la Constitución, del Estatuto de Autonomía y del resto del ordenamiento jurídico vigente, así como del fiel desempeño de las funciones inherentes al cargo.

Artículo 6. Mandato

El mandato de la persona titular del Síndic de Greuges tendrá una duración de siete años y la persona que ocupe el cargo no podrá ser reelegida.

Article 7. Declaracions d'interessos i de béns i adhesió al Codi de bon govern de la institució

1. El síndic o la síndica de Greuges haurà de presentar davant les Corts Valencianes, de conformitat amb el que estableix el Codi de bon govern de la institució, una declaració per a fer constar que no exerceix cap activitat professional, mercantil, industrial o laboral considerada incompatible.

A més, haurà de formular declaració de béns patrimonials, detallant tots aquells béns, drets i obligacions de què siga titular. Al document esmentat s'adjuntarà còpia de l'última declaració de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de l'impost sobre el patrimoni, o bé s'autoritzarà les Corts Valencianes a obtenir aquesta informació directament davant l'Administració tributària.

2. Les declaracions ressenyades en l'apartat anterior hauran de presentar-se en prendre possessió del càrrec, en cessar-hi i en qualsevol moment en què es produïska una variació de les dades declarades, sempre en el termini d'un mes a comptar del fet causant.

3. El síndic o la síndica de Greuges, en prendre possessió del seu càrrec i de conformitat amb la normativa aplicable en la matèria, haurà d'adherir-se al Codi de bon govern de la Generalitat.

Article 8. Cessament

1. La persona titular del Síndic de Greuges cessa en el seu càrrec per les causes següents:

- a) L'extinció del mandat.
- b) La renúncia formalitzada per escrit.
- c) La pèrdua de la condició política de valencià o valenciana.
- d) La incapacitació judicial o la inhabilitació per a l'exercici dels drets polítics, declarades mitjançant una decisió judicial ferma.
- e) La condemna, per mitjà de sentència ferma, per delictes dolós.
- f) La negligència notòria en el compliment dels deures inherents al càrrec o el seu incompliment reiterat.
- g) Defunció.
- h) Una malaltia greu o incapacitat sobrevinguda que impossibilita l'exercici de les funcions pròpies del càrrec.
- i) Per incompatibilitat sobrevinguda d'acord amb l'article 11 d'aquesta llei.

2. En el supòsit mencionat en les lletres f i h de l'apartat anterior, la decisió del cessament haurà de ser adoptada per majoria de les tres cinquenes parts del Ple de les Corts Valencianes, oït el síndic o la síndica de Greuges, amb l'acord previ, per majoria absoluta, de la Comissió de les Corts encarregada de les relacions amb el Síndic de Greuges. Aquesta, abans de pronunciar-se respecte d'això, donarà, en tot cas, audiència a l'interessat o a la interessada.

En els altres supòsits previstos en el primer apartat d'aquest precepte, el cessament serà declarat per la Presidència de les Corts Valencianes, després d'informar el Ple d'aquesta institució.

A partir del dia en què es declare oficialment la vacante, el procediment per a la designació, elecció i nomenament de la nova persona titular del Síndic de Greuges haurà de concloure's en un termini no superior a tres mesos.

3. En cas d'extinció del mandat, el síndic o la síndica de Greuges s'ha de mantenir en el càrrec en funcions fins a la presa de possessió del seu successor o successora.

Si concorre qualsevol de les altres causes de cessament enumerades en l'apartat 1 d'aquest precepte, han d'assumir les funcions del síndic o síndica de Greuges, fins que prenga possessió el successor o successora, l'adjunt o adjunta. Durant aquest temps ha d'exercir el càrrec amb caràcter d'interinitat i amb plenitud de funcions. En aquest cas, l'adjunt o adjunta ha d'assumir les funcions del síndic o síndica de manera rotatòria i per ordre, començant per l'adjunt primer o primera i per un període màxim d'un any, per torn, fins que es designe successor o successora.

Article 9. Suspensió de funcions

1. La persona que ocupe el càrrec de síndic o síndica de Greuges quedarà suspesa de manera automàtica en l'exercici d'aquest quan una resolució judicial li impose presó provisional, llibertat sota fiança o processament per delictes comesos en l'exercici de les seues funcions o per qualsevol altre delictes dolós.

Artículo 7. Declaraciones de intereses y de bienes y adhesión al Código de buen gobierno de la institución

1. El síndic o la síndica de Greuges deberá presentar ante las Corts Valencianes, de conformidad con lo que establece el Código de buen gobierno de la institución, una declaración para hacer constar que no ejerce ninguna actividad profesional, mercantil, industrial o laboral considerada incompatible.

Además, deberá formular declaración de bienes patrimoniales, detallando todos aquellos bienes, derechos y obligaciones de los que sea titular. A dicho documento se adjuntará copia de la última declaración del impuesto sobre la renta de las personas físicas y del impuesto sobre el patrimonio, o bien se autorizará a las Corts Valencianes a obtener esa información directamente ante la Administración tributaria.

2. Las declaraciones reseñadas en el apartado anterior deberán presentarse al tomar posesión del cargo, al cesar en el mismo y en cualquier momento en que se produzca una variación de los datos declarados, siempre en el plazo de un mes a contar desde el hecho causante.

3. El síndic o la síndica de Greuges, al tomar posesión de su cargo y de conformidad con la normativa aplicable en la materia, deberá adherirse al Código de buen gobierno de la Generalitat.

Artículo 8. Cese

1. La persona titular del Síndic de Greuges cesa en su cargo por las siguientes causas:

- a) La extinción del mandato.
- b) La renuncia formalizada por escrito.
- c) La pérdida de la condición política de valenciano o valenciana.
- d) La incapacitación judicial o la inhabilitación para el ejercicio de los derechos políticos, declaradas mediante decisión judicial firme.
- e) La condena, mediante sentencia firme, por delito doloso.
- f) La negligencia notoria en el cumplimiento de los deberes inherentes al cargo o su incumplimiento reiterado.
- g) Fallecimiento.
- h) Una enfermedad grave o incapacidad sobrevenida que imposibilita el ejercicio de las funciones propias del cargo.
- i) Por incompatibilidad sobrevenida conforme a lo dispuesto en el artículo 11 de la presente ley.

2. En el supuesto mencionado en las letras f y h del apartado anterior, la decisión del cese deberá ser adoptada por mayoría de las tres quintas partes del Pleno de las Corts Valencianes, oído el síndic o la síndica de Greuges, previo acuerdo, por mayoría absoluta, de la comisión de las Corts Valencianes encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges. Ésta, antes de pronunciarse al respecto, dará, en todo caso, audiencia al interesado o a la interesada.

En los demás supuestos contemplados en el primer apartado de este precepto, el cese será declarado por la Presidencia de las Corts Valencianes, tras informar al Pleno de esta institución.

A partir del día en que se declare oficialmente la vacante, el procedimiento para la designación, elección y nombramiento de la nueva persona titular del Síndic de Greuges deberá concluirse en un plazo no superior a tres meses.

3. En caso de extinción del mandato, el síndic o la síndica de Greuges se mantendrá en el cargo en funciones hasta la toma de posesión de su sucesor o sucesora.

Si concurre cualquiera de las otras causas de cese enumeradas en el apartado 1 de este precepto, asumirán las funciones del síndic o síndica de Greuges, hasta que tome posesión el sucesor o sucesora, el adjunto o adjunta. Durante ese tiempo desempeñará el cargo con carácter de interinidad y con plenitud de funciones. En este caso, el adjunto o adjunta asumirá las funciones del síndic o síndica de forma rotatoria y por su orden, comenzando por el adjunto primero o adjunta primera y por un período máximo de un año, por turno, hasta que se designe sucesor o sucesora.

Artículo 9. Suspensión de funciones

1. La persona que ocupe el cargo de síndic o síndica de Greuges quedará suspendida de manera automática en el ejercicio del mismo cuando una resolución judicial le imponga prisión provisional, libertad bajo fianza o cuando, terminada la fase de instrucción, se acuerde el procesamiento por delitos cometidos en el ejercicio de sus funciones o por cualquier otro delito doloso.

2. La persona que ocupe el càrrec de síndic o síndica de Greuges podrà ser suspesa en el seu exercici per una de les causes següents:

a) Una malaltia greu que la incapacite temporalment per a l'exercici de les seues funcions.

b) La instrucció d'un procediment judicial d'incapacitació o inhabilitació per a l'exercici dels drets polítics.

3. La suspensió de funcions pels motius de l'apartat anterior haurà de ser acordada per majoria absoluta de la comissió de les Corts Valencianes encarregada de les relacions amb el Síndic de Greuges. Aquesta, abans de pronunciar-se respecte d'això, ha de donar, en tot cas, audiència a la persona interessada.

En el supòsit mencionat en la lletra a de l'apartat anterior, la iniciativa del procediment podrà ser plantejada per un grup parlamentari davant de la Mesa de les Corts Valencianes, i en aquest s'ha de donar, en tot cas, audiència a la persona interessada.

En cas de suspensió, assumiran interinament les funcions de la persona titular del Síndic de Greuges l'adjunt i l'adjunta, pel seu ordre i conforme al procediment que es determine en el Reglament d'organització i funcionament de la institució.

Article 10. Garanties i prerrogatives

1. La persona que ocupe el càrrec de síndic o síndica de Greuges serà inamovible durant tot el seu mandat i només podrà ser cessada o suspesa en l'exercici de les seues funcions per les causes expressament previstes en aquesta llei.

2. La persona que ocupe el càrrec de síndic o síndica de Greuges no està subjecta a mandat imperatiu ni a instruccions de cap tipus, actua amb total independència de criteri i és inviolable per les opinions que emeta i les labors que duga a terme en l'exercici de les seues funcions.

3. La persona que ocupe el càrrec de síndic o síndica de Greuges només pot ser retinguda o detinguda en cas de flagrant delict.

4. Tot allò que s'ha assenyalat en aquest article s'aplicarà de conformitat amb la legislació estatal i bàsica en la matèria.

Article 11. Incompatibilitats

1. La condició de síndic o síndica de Greuges és incompatible amb:

a) L'exercici de qualsevol mandat representatiu.

b) La pertinença a partits polítics, sindicats i associacions empresarials, així com l'exercici de funcions directives en qualsevol de les organitzacions esmentades.

c) L'exercici de funcions directives en qualsevol associació, fundació i col·legi professional, amb independència que se n'ostente la condició de membre.

d) L'exercici de qualsevol càrrec polític i la condició d'empleat públic en actiu en qualsevol administració pública, així com en organismes d'àmbit internacional, europeu, estatal, autonòmic o local.

e) La pertinença en actiu a les carreres judicial, fiscal o militar, així com a les forces i cossos de seguretat de l'Estat.

f) L'exercici de qualsevol activitat professional, mercantil, industrial o laboral.

2. La persona que haja sigut triada per al càrrec de síndic o síndica de Greuges i estiga afectada per una causa d'incompatibilitat haurà de resoldre la situació abans de prendre possessió. Si no ho fa en el termini de deu dies des de la seua elecció, bé renunciant a l'activitat que motiva la incompatibilitat, bé passant a una situació d'excedència, es considerarà que no accepta el nomenament.

3. Si la persona que ocupa el càrrec de síndic o síndica de Greuges es veu afectada durant el seu mandat per una causa d'incompatibilitat, haurà de cessar en el càrrec o activitat incompatible, o bé passar en aquest o aquesta a una situació d'excedència, tot això en el termini de deu dies a comptar des que s'haja produït la causa sobrevinguda d'incompatibilitat.

En cas de no procedir d'acord amb allò que s'ha indicat en el paràgraf anterior, s'entendrà que la persona afectada renuncia al càrrec de síndic o síndica de Greuges.

4. Correspon a la comissió de les Corts Valencianes encarregada de les relacions amb el Síndic de Greuges, conforme al procediment establert en el reglament d'aquesta institució, entendre i dictaminar sobre

2. La persona que ocupe el cargo de síndico o síndica de Greuges podrá ser suspendida en el ejercicio del mismo por una de las siguientes causas:

a) Una enfermedad grave que la incapacite temporalmente para el ejercicio de sus funciones.

b) La instrucción de un procedimiento judicial de incapacitación o inhabilitación para el ejercicio de los derechos políticos.

3. La suspensión de funciones por los motivos del apartado anterior deberá ser acordada por mayoría absoluta de la comisión de las Corts Valencianes encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges. Ésta, antes de pronunciarse al respecto, dará, en todo caso, audiencia a la persona interesada.

En el supuesto mencionado en la letra a del apartado anterior, la iniciativa del procedimiento podrá ser planteada por un grupo parlamentario ante la Mesa de las Corts Valencianes, y en él se dará, en todo caso, audiencia a la persona interesada.

En caso de suspensión, asumirán interinamente las funciones de la persona titular del Síndic de Greuges el adjunto y la adjunta, por su orden y conforme al procedimiento que se determine en el Reglamento de organización y funcionamiento de la institución.

Artículo 10. Garantías y prerrogativas

1. La persona que ocupe el cargo de síndico o síndica de Greuges será inamovible durante todo su mandato y sólo podrá ser cesada o suspendida en el ejercicio de sus funciones por las causas expresamente previstas en esta ley.

2. La persona que ocupe el cargo de síndico o síndica de Greuges no está sujeta a mandato imperativo ni a instrucciones de tipo alguno, actúa con total independencia de criterio y es inviolable por las opiniones que emita y las labores que lleve a cabo en el ejercicio de sus funciones.

3. La persona que ocupe el cargo de síndico o síndica de Greuges sólo puede ser retenida o detenida en caso de flagrante delito.

4. Todo lo señalado en este artículo se aplicará de conformidad con la legislación estatal y básica en la materia.

Artículo 11. Incompatibilidades

1. La condición de síndico o síndica de Greuges es incompatible con:

a) El ejercicio de cualquier mandato representativo.

b) La pertenencia a partidos políticos, sindicatos y asociaciones empresariales, así como el ejercicio de funciones directivas en cualquiera de dichas organizaciones.

c) El ejercicio de funciones directivas en cualquier asociación, fundación y colegio profesional, con independencia de que se ostente la condición de miembro de las mismas.

d) El ejercicio de cualquier cargo político y la condición de empleado público en activo en cualquier administración pública, así como en organismos de ámbito internacional, europeo, estatal, autonómico o local.

e) La pertenencia en activo a las carreras judicial, fiscal o militar, así como a las fuerzas y cuerpos de seguridad del Estado.

f) El desempeño de cualquier actividad profesional, mercantil, industrial o laboral.

2. La persona que haya sido elegida para el cargo de síndico o síndica de Greuges y esté afectada por una causa de incompatibilidad deberá resolver la situación antes de tomar posesión. Si no lo hace en el plazo de diez días desde su elección, bien renunciando a la actividad que motiva la incompatibilidad, bien pasando a una situación de excedencia, se considerará que no acepta el nombramiento.

3. Si la persona que ocupa el cargo de síndico o síndica de Greuges se ve afectada durante su mandato por una causa de incompatibilidad, deberá cesar en el cargo o actividad incompatible, o bien pasar en este o esta a una situación de excedencia, todo ello en el plazo de diez días a contar desde que se haya producido la causa sobrevenida de incompatibilidad.

En caso de no proceder conforme a lo indicado en el párrafo anterior, se entenderá que la persona afectada renuncia al cargo de síndico o síndica de Greuges.

4. Corresponde a la comisión de las Corts Valencianes encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges, conforme al procedimiento establecido en el reglamento de esta institución, entender y dictaminar

qualsevol situació que pugua implicar la concurrència d'una causa d'incompatibilitat en la persona que ocupe el càrrec de síndic o síndica de Greuges.

Per a determinar l'existència d'una causa d'incompatibilitat per la comissió encarregada de les relacions amb el síndic o síndica de Greuges, ha de ser acordada amb el vot favorable de tres cinquenes parts de la comissió. Si de l'existència d'una causa d'incompatibilitat es deriva el cessament del síndic o síndica o del seu adjunt o adjunta, cal ajustar-se al que disposa l'article 9.

CAPÍTOL II

De l'estatut jurídic de l'adjunt i l'adjunta

Article 12. Nombre i atribucions

1. El síndic o la síndica comptarà amb un adjunt i una adjunta, una d'elles especialitzada en la defensa dels drets de la infància i l'adolescència, i una altra especialitzada en la defensa dels drets de les persones amb diversitat funcional.

2. L'adjunt i l'adjunta assistiran al síndic o a la síndica de Greuges en l'exercici del seu càrrec i assumiran les funcions que aquell o aquella els delegue, incloses les relacionades amb el govern i la gestió de la institució.

3. El Reglament d'organització i funcionament de la institució ha de determinar el règim de substitucions i suplències aplicable entre el síndic o la síndica de Greuges i el seu adjunt o adjunta, tenint en compte que aquests han d'assumir les funcions del síndic o síndica de manera rotatòria i per ordre, començant per l'adjunt primer o primera i per un període màxim d'un any per torn fins que es designe successor o successora.

Article 13. Proposta i elecció

1. El síndic o la síndica de Greuges proposarà, tenint en compte el principi de paritat d'igualtat entre dones i homes, les persones que estime més adequades, en atenció a les respectives trajectòries personals professionals, per a ocupar els llocs d'adjunt i adjunta.

2. Les persones proposades compareixeran davant la comissió de les Corts Valencianes encarregada de les relacions amb el síndic o la síndica de Greuges perquè aquesta pugua valorar-ne la idoneïtat, amb el vot afirmatiu de la majoria de tres cinquenes parts de les i els diputats de la comissió, entre altres, quant a les seues respectives trajectòries professionals i la concurrència de possibles causes d'incompatibilitat.

3. El dictamen previ favorable de la comissió de les Corts Valencianes encarregada de les relacions amb la síndica o el síndic de Greuges serà condició necessària per a fer el nomenament de qualsevol adjunt o adjunta.

4. Per a poder ser triat o triada com a adjunt o adjunta s'hauran de reunir els requisits següents:

- a) Tindre la condició política de valencià o valenciana.
- b) Ser major d'edat i estar en ple ús dels drets civils i polítics.

c) Conèixer els dos idiomes oficials de la Comunitat Valenciana.

Article 14. Nomenament i presa de possessió

1. El nomenament de l'adjunt i l'adjunta s'efectuarà per resolució del síndic o de la síndica de Greuges, que es publicarà en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* i en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

2. La presa de possessió ha de tenir lloc davant la comissió de les Corts Valencianes encarregada de les relacions amb el Síndic de Greuges, prestant jurament o promesa del compliment de la Constitució espanyola, de l'Estatut d'autonomia i de la resta de l'ordenament jurídic, com també de l'exercici fidel de les funcions inherents al càrrec.

Article 15. Cessament i suspensió de funcions

1. El síndic o la síndica de Greuges pot fer cessar l'adjunt o l'adjunta quan hi concórreguen alguns dels supòsits de l'article 8. Quan el síndic o la síndica de Greuges exercisca aquesta potestat ha de compareixer, en el termini màxim de trenta dies, davant de la comissió de les Corts Valencianes encarregada de les relacions amb el síndic o la

sobre qualsevol situació que pugua implicar la concurrència de una causa de incompatibilitat en la persona que ocupe el cargo de síndico o síndica de Greuges.

Para determinar la existencia de una causa de incompatibilidad por la comisión encargada de las relaciones con el síndico o síndica de Greuges, tendrá que ser acordada con el voto favorable de tres quintas partes de la comisión. Si de la existencia de una causa de incompatibilidad se derivara el cese del síndico o síndica o de su adjunto o adjunta, hay que ajustarse a lo que dispone el artículo 9.

CAPÍTULO II

Del estatuto jurídico del adjunto y la adjunta

Artículo 12. Número y atribuciones

1. El síndico o síndica contará con un adjunto y una adjunta, una de ellas especializada en la defensa de los derechos de la infancia y la adolescencia, y otra especializada en la defensa de los derechos de las personas con diversidad funcional.

2. El adjunto y adjunta asistirán al síndico o a la síndica de Greuges en el ejercicio de su cargo y asumirán las funciones que aquel o aquella les delegue, incluidas las relacionadas con el gobierno y la gestión de la institución.

3. El Reglamento de organización y funcionamiento de la institución determinará el régimen de sustituciones y suplencias aplicable entre el síndico o la síndica de Greuges y su adjunto o adjunta, teniendo en cuenta que estos asumirán las funciones del síndico o síndica de forma rotatoria y por su orden, comenzando por el adjunto primero o adjunta primera y por un período máximo de un año por turno hasta que se designe sucesor o sucesora.

Artículo 13. Propuesta y elección

1. El síndico o la síndica de Greuges propondrá, en atención al principio de paridad de igualdad entre mujeres y hombres, a las personas que estime más adecuadas, en atención a las respectivas trayectorias personales y profesionales, para ocupar los lugares de adjunto y adjunta.

2. Las personas propuestas comparecerán ante la comisión de las Corts Valencianes encargada de las relaciones con el síndico o la síndica de Greuges para que esta pueda valorar su idoneidad, con el voto afirmativo de la mayoría de tres quintas partes de las y los diputados de la comisión, entre otras, a sus respectivas trayectorias profesionales y la concurrència de posibles causas de incompatibilidad.

3. El dictamen previo favorable de la comisión de las Corts Valencianes encargada de las relaciones con la síndica o el síndico de Greuges será condición necesaria para hacer el nombramiento de cualquier adjunto o adjunta.

4. Para poder ser elegido o elegida como adjunto o adjunta se deberán reunir los siguientes requisitos:

- a) Tener la condición política de valenciano o valenciana.
- b) Ser mayor de edad y estar en pleno uso de los derechos civiles y políticos.

c) Conocer los dos idiomas oficiales de la Comunitat Valenciana.

Artículo 14. Nombramiento y toma de posesión

1. El nombramiento del adjunto y la adjunta se efectuará por resolución del síndico o de la síndica de Greuges, que se publicará en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* y en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

2. La toma de posesión tendrá lugar ante la comisión de las Corts Valencianes encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges, prestando juramento o promesa del cumplimiento de la Constitución española, del Estatuto de Autonomía y del resto del ordenamiento jurídico, así como del fiel ejercicio de las funciones inherentes al cargo.

Artículo 15. Cese y suspensión de funciones

1. El síndico o síndica de Greuges podrá cesar el adjunto o adjunta cuando concurren algunos de los supuestos del artículo 8. Cuando el síndico o síndica de Greuges ejerza esta potestad comparecerá, en el plazo máximo de treinta días, ante la comisión de las Corts Valencianes encargada de las relaciones con el síndico o síndica de Greuges, para dar

síndica de Greuges, per a retre compte de la decisió adoptada. En el supòsit esmentat en les lletres f i h de l'apartat anterior, la decisió ha de ratificar-se amb el vot de les tres cinquenes parts de les diputades i els diputats de la comissió.

Mentre el síndic o la síndica de Greuges no haja informat les Corts Valencianes sobre aquest cessament, complint amb els termes expressats abans, no es pot proposar la compareixença d'un nou candidat o candidata a ocupar el càrrec d'adjunt o adjunta.

2. L'adjunt i l'adjunta cessaran automàticament amb motiu de la presa de possessió d'un nou síndic o d'una nova síndica de Greuges.

3. Els cessaments de l'adjunt i l'adjunta hauran de publicar-se en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* i en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

4. La persona que ocupe el càrrec d'adjunt o adjunta quedarà suspesa de manera automàtica en l'exercici del càrrec quan una resolució judicial li impose presó provisional, llibertat sota fiança o quan, acabada la fase d'instrucció, s'acorde el processament per delictes comesos en l'exercici de les seues funcions o per qualsevol altre delictes dolós.

5. Quan en un adjunt o en una adjunta concórrega alguna de les causes mencionades en l'article 9.2 d'aquesta llei, la persona titular del Síndic de Greuges podrà suspendre'l o suspendre-la en l'exercici de les seues funcions. Aquesta decisió l'ha de comunicar així mateix a la comissió de les Corts Valencianes encarregada de les relacions amb el Síndic de Greuges.

Article 16. Prerogatives i incompatibilitats

1. L'adjunt i l'adjunta gaudiran, en l'exercici de les seues funcions, de les mateixes prerogatives que el síndic o la síndica de Greuges.

2. Cada adjunt o adjunta respon directament de la seua gestió davant la persona que ostente la condició de síndic o síndica de Greuges i aquesta podrà decidir, en qualsevol moment, revocar delegacions de funcions prèviament efectuades, redistribuir les atribucions entre l'adjunt i l'adjunta, i procedir, de forma motivada, a la seua separació temporal de l'exercici de les funcions que tinguen assignades.

3. L'adjunt i l'adjunta estan sotmesos al mateix règim d'incompatibilitats que el síndic o la síndica de Greuges.

TÍTOL II **De les funcions d'investigació**

CAPÍTOL I *Àmbit d'investigació*

Article 17. Actuacions i inactivitats subjectes a investigació

1. En l'exercici de les seues funcions i, en concret, per a vetlar i defensar els drets, llibertats i drets públics subjectius reconeguts en la Constitució, en l'Estatut i en el nostre ordenament jurídic, el Síndic de Greuges pot investigar les actuacions i inactivitats de:

- a) L'Administració de la Generalitat.
- b) Les activitats materialment administratives de les institucions estatutàries i de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana.
- c) El sector públic instrumental de la Generalitat.
- d) Les administracions locals de la Comunitat Valenciana, així com els organismes i entitats que depenguen d'elles, siga quina en siga la forma de la seua vinculació jurídica.
- e) L'Administració de justícia a la Comunitat Valenciana, en tots aquells aspectes vinculats amb els seus mitjans personals i materials sobre els quals la Generalitat ostente competències.
- f) Les universitats públiques de la Comunitat, com també els organismes i les entitats que en depenguen, siga quina en siga la forma de la seua vinculació jurídica, i qualsevol altra institució o entitat educativa que reba fons públics de l'administració autonòmica.
- g) Les persones físiques i jurídiques que gestionen serveis públics o duguen a terme, entre altres, per mitjà de concert o concessió, activitats d'interès general, així com les altres persones vinculades contractualment amb la Generalitat o amb els organismes i entitats que integren el seu sector públic instrumental.

cuenta de la decisión adoptada. En el supuesto mencionado en las letras f y h del apartado anterior, la decisión se ratificará con el voto de las tres quintas partes de las diputadas y diputados de la comisión.

Mientras el síndico o síndica de Greuges no haya informado a las Corts Valencianes sobre este cese, cumpliendo con los términos expresados anteriormente, no se podrá proponer la comparecencia de un nuevo candidato o candidata a ocupar el cargo de adjunto o adjunta.

2. El adjunto y la adjunta cesarán automáticamente con motivo de la toma de posesión de un nuevo síndico o de una nueva síndica de Greuges.

3. Los ceses del adjunto y la adjunta deberán publicarse en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* y en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

4. La persona que ocupe el cargo de adjunto o adjunta quedará suspendida de manera automática en el ejercicio del mismo cuando una resolución judicial le imponga prisión provisional, libertad bajo fianza o cuando, terminada la fase de instrucción, se acuerde el procesamiento por delitos cometidos en el ejercicio de sus funciones o por cualquier otro delito doloso.

5. Cuando en un adjunto o en una adjunta concorra alguna de las causas mencionadas en el artículo 9.2 de esta ley, la persona titular del Síndic de Greuges podrá suspenderlo o suspenderla en el ejercicio de sus funciones. Esta decisión la deberá comunicar asimismo a la comisión de las Corts Valencianes encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges.

Artículo 16. Prerogativas e incompatibilidades

1. El adjunto y la adjunta gozarán, en el ejercicio de sus funciones, de las mismas prerogativas que el síndico o la síndica de Greuges.

2. Cada adjunto o adjunta responde directamente de su gestión ante la persona que ostente la condición de síndico o síndica de Greuges y esta podrá decidir, en cualquier momento, revocar delegaciones de funciones previamente efectuadas, redistribuir las atribuciones entre el adjunto y la adjunta y proceder, de forma motivada, a su separación temporal del ejercicio de las funciones que tengan asignadas.

3. El adjunto y la adjunta están sometidos al mismo régimen de incompatibilidades que el síndico o la síndica de Greuges.

TÍTULO II **De las funciones de investigación**

CAPÍTULO I *Ámbito de investigación*

Artículo 17. Actuaciones e inactividades sujetas a investigación

1. En el ejercicio de sus funciones y, en concreto, para velar y defender los derechos, libertades y derechos públicos subjetivos reconocidos en la Constitución, en el Estatuto y en nuestro ordenamiento jurídico, el Síndic de Greuges podrá investigar las actuaciones e inactividades de:

- a) La Administración de la Generalitat.
- b) Las actividades materialmente administrativas de las instituciones estatutarias y de la Agencia de Prevención y Lucha contra el Fraude y la Corrupción de la Comunitat Valenciana.
- c) El sector público instrumental de la Generalitat.
- d) Las administraciones locales de la Comunitat Valenciana, así como los organismos y entidades que dependan de ellas, sea cual sea la forma de su vinculación jurídica.
- e) La Administración de justicia en la Comunitat Valenciana, en todos aquellos aspectos vinculados con sus medios personales y materiales sobre los que la Generalitat ostente competencias.
- f) Las universidades públicas de la Comunitat, así como los organismos y entidades que dependan de estas, sea cual sea la forma de su vinculación jurídica, y cualquier otra institución o entidad educativa que reciba fondos públicos de la administración autonómica.
- g) Las personas físicas y jurídicas que gestionen servicios públicos o lleven a cabo, entre otras, mediante concierto o concesión, actividades de interés general, así como las demás personas vinculadas contractualmente con la Generalitat o con los organismos y entidades que integran su sector público instrumental.

h) Les persones físiques i jurídiques que perceben ajudes o subvencions públiques en quanties, termes i terminis pels quals estiguen obligades a complir les obligacions de transparència que estableisca la normativa que siga d'aplicació.

2. El Síndic de Greuges podrà dirigir-se a totes les autoritats, tots els òrgans i tot el personal de qualsevol de les administracions públiques amb seu a la Comunitat Valenciana per a demanar la seua col·laboració, sense perjudi del que es menciona en l'article següent.

Article 18. Supòsits d'exclusió

1. Queden excloses de l'àmbit d'investigació del Síndic de Greuges:

a) L'Administració general de l'Estat, així com els organismes i entitats que en depenguen, siga quina en siga la forma de la seua vinculació jurídica.

b) L'Administració de justícia, en tot allò que excedisca de les competències de la Generalitat sobre els seus mitjans personals i materials.

c) L'Administració militar.

2. El Síndic de Greuges remetrà al Defensor del Poble totes les queixes que reba en relació amb les actuacions o inactivitats de les administracions públiques, els organismes i entitats mencionats en l'apartat anterior.

CAPÍTOL II

Àmbits i situacions d'atenció preferent

Article 19. Situacions de risc d'exclusió o especial vulnerabilitat

1. El Síndic de Greuges prestarà una atenció preferent i prioritària a aquells supòsits en què puga detectar-se l'existència de persones o col·lectius en situacions de risc d'exclusió o d'especial vulnerabilitat, derivades de la pobresa, la marginalitat, la violència de gènere, els períodes prolongats de desocupació, la falta d'accés a recursos o serveis bàsics, la diversitat funcional, la dependència, la forma de família, l'edat, la malaltia, l'origen racial o ètnic, la immigració, la cultura, la llengua, la religió, les creences, l'orientació sexual, la identitat o expressió de gènere, el desenvolupament sexual divers o no binari, o la discriminació per qualsevol de les condicions o circumstàncies personals o socials a les quals es refereix l'article 14 de la Constitució.

2. El Síndic de Greuges, com a defensor de la igualtat de gènere, ha de vetlar especialment pel compliment de les normes i les mesures necessàries per a garantir la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes. En aquest sentit, ha d'atendre de manera especial les situacions de discriminació o desigualtat que es donen per raó de gènere i vigilar que el principi d'igualtat entre dones i homes estiga present de manera transversal en tots els àmbits de les polítiques públiques i en l'actuació de tots els poders públics.

Article 20. Interlocució amb organitzacions i entitats

A fi de contribuir a la prevenció, el diagnòstic i la correcció de les situacions de risc d'exclusió o especial vulnerabilitat i de les situacions de discriminació o desigualtat per raó de gènere, el Síndic de Greuges ha de mantindre una interlocució directa i habitual amb entitats i organitzacions que disposen d'informació i coneixen la realitat dels contextos socials on es produeixen.

Article 21. Diagnòstic i adopció d'iniciatives

A partir de la informació demanada i dels resultats obtinguts en les seues investigacions, el Síndic de Greuges, per mitjà del tipus d'informe que estime pertinent, realitzarà un diagnòstic de la situació detectada, concretarà quin tipus de persones o de col·lectius s'hi veuen afectats, i proposarà, si escau, l'adopció d'aquelles mesures i iniciatives que resulten més adequades.

CAPÍTOL III

Inici d'investigacions

Article 22. Formes d'inici

El Síndic de Greuges pot iniciar, d'ofici o a petició de part, un procediment per a investigar si una actuació o inactivitat dels subjectes

h) Las personas físicas y jurídicas que perciban ayudas o subvenciones públicas en cuantías, términos y plazos por los que estén obligadas a cumplir las obligaciones de transparencia que establezca la normativa que sea de aplicación.

2. El Síndic de Greuges podrá dirigirse a todas las autoridades, todos los órganos y todo el personal de cualquiera de las administraciones públicas con sede en la Comunitat Valenciana para recabar su colaboración, sin perjuicio de lo que se menciona en el artículo siguiente.

Artículo 18. Supuestos de exclusión

1. Quedan excluidas del ámbito de investigación del Síndic de Greuges:

a) La Administración general del Estado, así como los organismos y entidades que dependan de ella, sea cual sea la forma de su vinculación jurídica.

b) La Administración de justicia, en todo aquello que exceda de las competencias de la Generalitat sobre sus medios personales y materiales.

c) La Administración militar.

2. El Síndic de Greuges remitirá al Defensor del Pueblo todas las quejas que reciba en relación con las actuaciones o inactividades de las administraciones públicas, los organismos y entidades mencionados en el apartado anterior.

CAPÍTULO II

Ámbitos y situaciones de atención preferente

Artículo 19. Situaciones de riesgo de exclusión o especial vulnerabilidad

1. El Síndic de Greuges prestará una atención preferente y prioritaria a aquellos supuestos en los que pueda detectarse la existencia de personas o colectivos en situaciones de riesgo de exclusión o de especial vulnerabilidad, derivadas de la pobreza, la marginalidad, la violencia de género, los periodos prolongados de desempleo, la falta de acceso a recursos o servicios básicos, la diversidad funcional, la dependencia, la forma de familia, la edad, la enfermedad, el origen racial o étnico, la inmigración, la cultura, la lengua, la religión, las creencias, la orientación sexual, la identidad o expresión de género, el desarrollo sexual diverso o no binario, o la discriminación por cualquiera de las condiciones o circunstancias personales o sociales a las que se refiere el artículo 14 de la Constitución.

2. El Síndic de Greuges, como defensor de la igualdad de género, ha de velar especialmente por el cumplimiento de las normas y las medidas necesarias para garantizar la igualdad de trato y de oportunidades entre mujeres y hombres. En este sentido, ha de atender de manera especial las situaciones de discriminación o desigualdad que se dan por razón de género y vigilar que el principio de igualdad entre mujeres y hombres esté presente de manera transversal en todos los ámbitos de las políticas públicas y en la actuación de todos los poderes públicos.

Artículo 20. Interlocución con organizaciones y entidades

A fin de contribuir a la prevención, el diagnóstico y la corrección de las situaciones de riesgo de exclusión o especial vulnerabilidad y de las situaciones de discriminación o desigualdad por razón de género, el Síndic de Greuges mantendrá una interlocución directa y habitual con entidades y organizaciones que dispongan de información y conozcan la realidad de los contextos sociales donde se produzcan.

Artículo 21. Diagnóstico y adopción de iniciativas

A partir de la información recabada y de los resultados obtenidos en sus investigaciones, el Síndic de Greuges, mediante el tipo de informe que estime pertinente, realizará un diagnóstico de la situación detectada, concretará qué tipo de personas o de colectivos se ven afectados, y propondrá, si procede, la adopción de aquellas medidas e iniciativas que resulten más adecuadas.

CAPÍTULO III

Inicio de investigaciones

Artículo 22. Formas de inicio

El Síndic de Greuges puede iniciar, de oficio o a petición de parte, un procedimiento para investigar si una actuación o inactividad de los

mentenats en l'article 17 d'aquesta llei ha pogut vulnerar els drets i llibertats d'una persona o d'un determinat col·lectiu.

Article 23. Investigació d'ofici

1. Els procediments per a dur a terme una investigació d'ofici s'iniciaran mitjançant una resolució motivada del síndic o de la síndica de Greuges, amb expressa indicació dels drets o llibertats que poden haver sigut presumptament vulnerats.

2. Les investigacions d'ofici no estan subjectes a cap termini preclusiu i s'haurà d'informar dels seus resultats les persones els drets o llibertats de les quals hagen pogut veure's afectats, en cas de poder ser determinades, respectant, en tot cas, la normativa vigent i aplicable en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

Article 24. Investigació a instància de part

1. Tota persona física o jurídica podrà, directament o a través de representant degudament acreditat, instar davant la persona titular del Síndic de Greuges l'inici d'un procediment de queixa.

2. La legitimació per a instar l'inici d'una investigació no es veurà limitada per l'existència d'una relació d'especial subjecció o dependència respecte a una administració pública, ni per incapacitació legal, internament en un centre penitenciari o permanència en qualsevol altra situació de privació de llibertat.

3. No podran presentar queixes les autoritats administratives en matèries relacionades amb el seu àmbit de competències en què exercisquen funcions de caràcter executiu.

4. El síndic o la síndica pot continuar la investigació fins i tot en el cas que la persona interessada manifestara el seu desig de retirar la queixa.

Article 25. Altres legitimacions per a instar l'inici del procediment

1. El Ple de les Corts Valencianes, qualsevol de les seues comissions parlamentàries i les diputades i els diputats autonòmics, podran instar davant la persona titular del Síndic de Greuges l'inici d'un procediment de queixa per a determinar si una actuació o inactivitat dels subjectes mencionats en l'article 17 d'aquesta llei ha vulnerat els drets i llibertats d'una persona o d'un determinat col·lectiu.

2. Així mateix, podran instar l'inici d'investigacions amb idèntica finalitat:

a) Els membres de les Corts Generals que hagen sigut elegits per les circumscripcions electorals de la Comunitat Valenciana.

b) Els senadors i les senadores que hagen sigut objecte de designació per part de les Corts Valencianes.

c) Els càrrecs electius de les entitats locals de la Comunitat Valenciana, en relació amb assumptes que afecten el seu àmbit territorial de competències.

d) Els diputats i les diputades del Parlament Europeu que tinguen la condició de valencians o valencianes.

e) Els membres de les institucions que, a tenor de l'article 20.3 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, formen part de la Generalitat.

No podran presentar queixes els membres de les institucions que formen part de la Generalitat en matèries relacionades amb el seu àmbit de competències en què exercisquen funcions de caràcter executiu.

CAPÍTOL IV

Presentació i admissió de queixes

Article 26. Presentació i registre intern

1. Les queixes poden presentar-se:

a) Per mitjà d'un escrit, formalitzat en paper, o preferentment per via telemàtica, de conformitat amb les previsions de la normativa estatal sobre procediment administratiu comú de les administracions públiques.

b) Verbalment, personant-se en la seu del Síndic de Greuges.

2. El Síndic de Greuges adoptarà les mesures necessàries per a permetre l'opció de presentar les queixes, amb totes les garanties, per procediments telemàtics.

3. En cas de presentació d'una queixa verbal, el personal de la institució en farà la transcripció immediata perquè la persona interessada

sujetos mencionados en el artículo 17 de esta ley ha podido vulnerar los derechos y libertades de una persona o de un determinado colectivo.

Artículo 23. Investigación de oficio

1. Los procedimientos para llevar a cabo una investigación de oficio se iniciarán mediante resolución motivada del síndico o de la síndica de Greuges, con expresa indicación de los derechos o libertades que pueden haber sido presumptamente vulnerados.

2. Las investigaciones de oficio no están sujetas a plazo preclusivo alguno y se deberá informar de sus resultados a las personas cuyos derechos o libertades hayan podido verse afectados, en caso de poder ser determinadas, respetando, en todo caso, la normativa vigente y aplicable en materia de protección de datos de carácter personal.

Artículo 24. Investigación a instancia de parte

1. Toda persona física o jurídica podrá, directamente o a través de representante debidamente acreditado, instar ante la persona titular del Síndic de Greuges el inicio de un procedimiento de queja.

2. La legitimación para instar el inicio de una investigación no se verá limitada por la existencia de una relación de especial sujeción o dependencia con respecto a una administración pública, ni por incapacitación legal, internamiento en un centro penitenciario o permanencia en cualquier otra situación de privación de libertad.

3. No podrán presentar quejas las autoridades administrativas en materias relacionadas con su ámbito de competencias en las que ejerzan funciones de carácter ejecutivo.

4. El síndico o la síndica podrá continuar la investigación incluso en el caso de que la persona interesada manifestara su deseo de retirar la queja.

Artículo 25. Otras legitimaciones para instar el inicio del procedimiento

1. El Pleno de las Corts Valencianes, cualquiera de sus comisiones parlamentarias y las diputadas y los diputados autonómicos podrán instar ante la persona titular del Síndic de Greuges el inicio de un procedimiento de queja para determinar si una actuación o inactividad de los sujetos mencionados en el artículo 17 de esta ley ha vulnerado los derechos y libertades de una persona o de un determinado colectivo.

2. Así mismo, podrán instar el inicio de investigaciones con idéntica finalidad:

a) Los miembros de las Cortes Generales que hayan sido elegidos por las circunscripciones electorales de la Comunitat Valenciana.

b) Los senadores y las senadoras que hayan sido objeto de designación por parte de las Corts Valencianes.

c) Los cargos electivos de las entidades locales de la Comunitat Valenciana, en relación con asuntos que afecten a su ámbito territorial de competencias.

d) Los diputados y las diputadas del Parlamento Europeo que tengan la condición de valencianos o valencianas.

e) Los miembros de las instituciones que, a tenor del artículo 20.3 del Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana, forman parte de la Generalitat.

No podrán presentar quejas los miembros de las instituciones que forman parte de la Generalitat en materias relacionadas con su ámbito de competencias en las que ejerzan funciones de carácter ejecutivo.

CAPÍTULO IV

Presentación y admisión de quejas

Artículo 26. Presentación y registro interno

1. Las quejas pueden presentarse:

a) Mediante escrito, formalizado en papel, o preferentemente por vía telemática, de conformidad con las previsions de la normativa estatal sobre procedimiento administrativo común de las administraciones públicas.

b) Verbalmente, personándose en la sede del Síndic de Greuges.

2. El Síndic de Greuges adoptará las medidas necesarias para permitir la opción de presentar las quejas, con todas las garantías, por procedimientos telemáticos.

3. En caso de presentación de una queja verbal, el personal de la institución procederá a su transcripción inmediata para que la persona

puga, en aquest mateix instant, llegir-la, realitzar les modificacions que estime necessàries o oportunes, donar la seua conformitat i firmar-la abans de procedir a registrar-la d'entrada.

4. La comunicació entre el Síndic de Greuges i qualsevol ciutadà o ciutadana no podrà ser objecte de controls o interferències.

5. El Síndic de Greuges disposarà d'un registre intern que permetrà efectuar un seguiment ordenat i sistemàtic de les queixes rebudes, de les arxivades, de les admeses a tràmit i dels procediments d'investigació iniciats a partir d'aquestes últimes.

Article 27. Gratuïtat

1. Ni la presentació de queixes, ni les actuacions dutes a terme pel Síndic de Greuges en el marc dels procediments d'investigació iniciats com a conseqüència d'aquelles, tindran cap cost per a les persones interessades.

2. Per a instar l'actuació del Síndic de Greuges no cal assistència lletrada ni representació processal.

Article 28. Contingut

1. Tota queixa presentada haurà d'especificar, com a mínim:

a) Les dades personals que permeten identificar a qui la formula, així com el seu domicili als efectes de notificacions i, si és el cas, de qui n'exercisca degudament la representació.

b) Una descripció dels fets que motiven la queixa.

c) L'administració pública i, si és el cas, el departament, autoritat, dependència administrativa, òrgan estatutari o entitat l'actuació o inactivitat del qual ha originat la presentació de la queixa.

2. Les queixes hauran d'anar acompanyades de tota la informació o documentació addicional que es considere necessària o oportuna a fi de facilitar la correcta interpretació del seu objecte i finalitat, en qualsevol suport legalment admes.

3. La data de presentació de la queixa ha de quedar acreditada en tots els casos, siga quin siga el mitjà de presentació.

Article 29. Termini

Les queixes hauran de presentar-se en el termini d'un any, comptat a partir del moment en què s'haguera tingut coneixement dels fets o de la determinació de l'abast dels efectes que les motiven.

Article 30. Admissió a tràmit

1. Mitjançant una resolució motivada, que en tot cas haurà de notificar-se a la persona interessada o al seu representant, el síndic o la síndica de Greuges haurà de decidir l'admissió o inadmissió a tràmit de cada queixa.

2. Les queixes seran no admeses a tràmit en els supòsits següents:

a) Quan el que es plantege excedeixca l'àmbit competencial del síndic o de la síndica de Greuges.

b) Quan siguen anònimes.

c) Quan el subjecte passiu de la queixa no haja tingut oportunitat de pronunciar-se o actuar en relació amb els fets o circumstàncies objecte d'aquella.

d) Quan es plantegen qüestions que hagen sigut objecte d'una resolució judicial.

e) Quan facen referència a actuacions o inactivitats contra les quals s'hagen emprés accions en via judicial o davant el Tribunal Constitucional.

f) Quan es puga apreciar mala fe o un ús abusiu del procediment a fi de pertorbar o paralitzar l'activitat del departament, òrgan, dependència administrativa o entitat que seria objecte d'investigació.

g) Quan no plantegen una pretensió concreta o manquen manifestament de fonament.

h) Quan puguen resultar perjudicats drets o interessos legítims de terceres persones.

i) Quan, en el moment de la seua presentació, haja transcorregut el termini d'un any a què es refereix l'article 29 d'aquesta llei.

j) Quan no vagen acompanyades dels documents necessaris ni s'aporten els documents requerits pel Síndic de Greuges en virtut del que hi ha disposat en l'article 28.2.

interesada pueda, en ese mismo instante, leerla, realizar las modificaciones que estime necesarias u oportunas, dar su conformidad y firmarla antes de proceder a registrarla de entrada.

4. La comunicación entre el Síndic de Greuges y cualquier ciudadano o ciudadana no podrá ser objeto de controles o interferencias.

5. El Síndic de Greuges dispondrá de un registro interno que permitirá efectuar un seguimiento ordenado y sistemático de las quejas recibidas, de las archivadas, de las admitidas a trámite y de los procedimientos de investigación iniciados a partir de estas últimas.

Artículo 27. Gratuidad

1. Ni la presentación de quejas, ni las actuaciones llevadas a cabo por el Síndic de Greuges en el marco de los procedimientos de investigación iniciados como consecuencia de aquellas, tendrán coste alguno para las personas interesadas.

2. Para instar la actuación del Síndic de Greuges no se precisa asistencia letrada ni representación procesal.

Artículo 28. Contenido

1. Toda queja presentada deberá especificar, como mínimo:

a) Los datos personales que permitan identificar a quien la formula, así como su domicilio a efectos de notificaciones y, en su caso, de quien ejerza debidamente su representación.

b) Una descripción de los hechos que motivan la queja.

c) La administración pública y, en su caso, el departamento, autoridad, dependencia administrativa, órgano estatutario o entidad cuya actuación o inactividad ha originado la presentación de la queja.

2. Las quejas deberán ir acompañadas de cuanta información o documentación adicional que se considere necesaria u oportuna con el fin de facilitar la correcta interpretación de su objeto y finalidad en cualquier soporte legalmente admitido.

3. La fecha de presentación de la queja deberá quedar acreditada en todos los casos, sea cual sea el medio de presentación.

Artículo 29. Plazo

Las quejas deberán presentarse en el plazo de un año, contado a partir del momento en que se hubiera tenido conocimiento de los hechos o de la determinación del alcance de los efectos que las motivan.

Artículo 30. Admisión a trámite

1. Mediante resolución motivada, que en todo caso habrá de notificarse a la persona interesada o a su representante, el síndic o la síndica de Greuges deberá decidir la admisión o inadmisión a trámite de cada queja.

2. Las quejas serán inadmitidas a trámite en los siguientes supuestos:

a) Cuando lo que se plantease exceda el ámbito competencial del síndic o de la síndica de Greuges.

b) Cuando sean anónimas.

c) Cuando el sujeto pasivo de la queja no haya tenido oportunidad de pronunciarse o actuar en relación con los hechos o circunstancias objeto de la misma.

d) Cuando se planteen cuestiones que hayan sido objeto de una resolución judicial.

e) Cuando hagan referencia a actuaciones o inactividades contra las cuales se hayan emprendido acciones en vía judicial o ante el Tribunal Constitucional.

f) Cuando se pueda apreciar mala fe o un uso abusivo del procedimiento con el fin de perturbar o paralizar la actividad del departamento, órgano, dependencia administrativa o entidad que sería objeto de investigación.

g) Cuando no planteen una pretensión concreta o carezcan manifestamente de fundamento.

h) Cuando puedan resultar perjudicados derechos o intereses legítimos de terceras personas.

i) Cuando, en el momento de su presentación, haya transcurrido el plazo de un año a que se refiere el artículo 29 de esta ley.

j) Cuando no vayan acompañadas de los documentos necesarios ni se aporten los documentos requeridos por el Síndic de Greuges en virtud de lo dispuesto en el artículo 28.2.

k) Quan es plantegen qüestions que estiguen pendents d'una resolució judicial.

3. El síndic o la síndica de Greuges pot demanar a la persona que ha formulat la queixa la modificació o la millora de l'escrit. En qualsevol cas, abans de procedir a la inadmissió d'una queixa, ha de requerir a qui l'ha formulada perquè l'esmene, en els termes previstos en la normativa reguladora del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

En el cas que la queixa siga rebutjada, el síndic o la síndica de Greuges ho ha de fer en escrit motivat, i ha d'informar l'interessat sobre les vies més oportunes per a exercitar la seua acció, si al seu parer n'hi ha cap, i sense perjudici que l'interessat puga utilitzar les que considere més pertinents.

4. Les resolucions adoptades pel síndic o la síndica de Greuges sobre l'admissió o inadmissió a tràmit de les queixes presentades no són recurribles.

CAPÍTOL V

Procediment de queixa

Article 31. Impuls i tramitació

1. L'admissió a tràmit d'una queixa i la decisió d'iniciar d'ofici una determinada investigació donaran lloc a l'obertura d'un procediment de queixa, la tramitació de la qual s'impulsarà des de la institució mateixa a partir d'aquest moment.

2. L'obertura del procediment de queixa es comunicarà tant a la persona interessada o al seu representant, junt amb l'admissió a tràmit de la seua queixa, com al subjecte, òrgan o autoritat l'actuació o inactivitat de la qual vaja a investigar-se.

Aquests últims disposaran d'un termini d'un mes que s'iniciarà a partir de l'endemà del dia en què tinga lloc la notificació per a remetre al Síndic de Greuges un informe detallat i raonat sobre els fets que van motivar l'obertura del procediment.

Amb caràcter excepcional, quan concórreguen circumstàncies justificades que així ho aconsellen en un determinat supòsit, el síndic o la síndica de Greuges, d'ofici o a instància del subjecte, òrgan o autoritat que ha d'informar, podrà ampliar el termini esmentat en un mes.

L'informe del subjecte investigat es traslladarà a qui haja promogut la queixa perquè presente, si ho estima oportú, les al·legacions que estime convenients.

El síndic o la síndica de Greuges podrà sol·licitar, en tot moment, l'ampliació dels informes que no resulten prou aclaridors dels supòsits investigats.

3. Quan s'aprecie que dos o més queixes estan relacionades amb els mateixos fets i que les pretensions plantejades són idèntiques, el síndic o la síndica de Greuges podrà acordar, mitjançant una resolució motivada que es notificarà a totes les persones interessades o als seus representants, l'acumulació de procediments.

4. Si durant la tramitació d'un procediment de queixa s'evidencien indicis racionals de la comissió de presumptes il·lícits penals o administratius, el síndic o la síndica de Greuges haurà d'informar el Ministeri Fiscal o l'autoritat administrativa competent, segons corresponga.

5. Durant el curs de totes les investigacions, haurà de garantir-se el tractament de la informació demanada amb màxima reserva i discreció, així com el compliment de la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

Igualment, des del Síndic de Greuges hauran d'adoptar-se totes les mesures necessàries a fi de garantir la seguretat jurídica en l'ús de procediments telemàtics per a la presentació i tramitació de les queixes.

Article 32. Suspensió i continuïtat d'actuacions

1. El síndic o la síndica de Greuges haurà d'acordar la suspensió d'un procediment de queixa si arribara al seu coneixement l'admissió a tràmit d'una demanda o d'un recurs judicial, o l'exercici de qualsevol altra acció davant instàncies jurisdiccionals en relació amb els fets sobre els quals s'estiga indagant. Per a això, les persones que insten l'inici d'un procediment de queixa davant del síndic o síndica de Greuges hauran de comunicar-li l'existència d'accions judicials iniciades i que es troben pendents de la seua resolució en relació amb els fets objecte d'investigació de la queixa formulada.

k) Cuando se planteen cuestiones que estén pendientes de una resolución judicial.

3. El síndico o la síndica de Greuges podrá pedir a la persona que ha formulado la queja la modificación o la mejora del escrito. En cualquier caso, antes de proceder a la inadmisión de una queja, tendrá que requerir a quien la ha formulado para que la enmiende, en los términos previstos en la normativa reguladora del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas.

En el supuesto de que la queja sea rechazada, el síndico o la síndica de Greuges lo debe hacer en escrito motivado, y debe informar el interesado sobre las vías más oportunas para ejercitar su acción, si a su parecer hubiera alguna, y sin perjuicio de que el interesado pudiera utilizar las que considere más pertinentes.

4. Las resoluciones adoptadas por el síndico o la síndica de Greuges sobre la admisión o inadmisión a trámite de las quejas presentadas no son recurribles.

CAPÍTULO V

Procedimiento de queja

Artículo 31. Impulso y tramitación

1. La admisión a trámite de una queja y la decisión de iniciar de oficio una determinada investigación darán lugar a la apertura de un procedimiento de queja, cuya tramitación se impulsará desde la propia institución a partir de ese momento.

2. La apertura del procedimiento de queja se comunicará tanto a la persona interesada o a su representante, junto con la admisión a trámite de su queja, como al sujeto, órgano u autoridad cuya actuación o inactividad vaya a investigarse.

Estos últimos dispondrán de un plazo de un mes que se iniciará a partir del día siguiente en que tenga lugar la notificación para remitir al Síndic de Greuges un informe detallado y razonado sobre los hechos que motivaron la apertura del procedimiento.

Con carácter excepcional, cuando concurren circunstancias justificadas que así lo aconsejen en un determinado supuesto, el síndico o la síndica de Greuges, de oficio o a instancia del sujeto, órgano o autoridad que ha de informar, podrá ampliar dicho plazo en un mes.

El informe del sujeto investigado se trasladará a quien haya promovido la queja para que presente, si lo estima oportuno, las alegaciones que estime convenientes.

El síndico o la síndica de Greuges podrá solicitar, en todo momento, la ampliación de los informes que no resulten suficientemente aclaratorios de los supuestos investigados.

3. Cuando se aprecie que dos o más quejas están relacionadas con los mismos hechos y que las pretensiones planteadas son idénticas, el síndico o la síndica de Greuges podrá acordar, mediante resolución motivada que se notificará a todas las personas interesadas o a sus representantes, la acumulación de procedimientos.

4. Si durante la tramitación de un procedimiento de queja se evidenciasen indicios racionales de la comisión de presuntos ilícitos penales o administrativos, el síndico o la síndica de Greuges deberá ponerlos en conocimiento del Ministerio Fiscal o de la autoridad administrativa competente, según corresponda.

5. Durante el curso de todas las investigaciones, deberá garantizarse el tratamiento de la información recabada con máxima reserva y discreción, así como el cumplimiento de la normativa vigente en materia de protección de datos de carácter personal.

Igualmente, desde el Síndic de Greuges deberán adoptarse todas las medidas necesarias con el fin de garantizar la seguridad jurídica en el uso de procedimientos telemáticos para la presentación y tramitación de las quejas.

Artículo 32. Suspensión y continuidad de actuaciones

1. El síndico o la síndica de Greuges deberá acordar la suspensión de un procedimiento de queja si llegara a su conocimiento la admisión a trámite de una demanda o de un recurso judicial, o el ejercicio de cualquier otra acción ante instancias jurisdiccionales en relación con los hechos sobre los que se esté indagando. Para ello, las personas que insten el inicio de un procedimiento de queja ante el síndico o síndica de Greuges deberán comunicarle la existencia de acciones judiciales iniciadas y que se encuentren pendientes de su resolución en relación con los hechos objeto de investigación de la queja formulada.

2. Qualsevol decisió que s'adopte sobre la suspensió d'un procediment de queixa en curs, haurà de ser notificada a les parts que van originar les actuacions.

3. Les actuacions dutes a terme pel Síndic de Greuges no interrompen els terminis fixats per la normativa vigent per a l'exercici d'accions en via administrativa o jurisdiccional.

4. Els períodes de temps durant els quals les Corts Valencianes estiguen dissoltes i les declaracions dels estats d'excepció i de setge, no limitaran ni impediran, sense perjudici d'allò que s'ha previst en l'article 55 de la Constitució, que el síndic o la síndica de Greuges pugui fer ús de les seues facultats d'investigació, o que els valencians i les valencianes puguen exercir el seu dret a instar l'inici de nous procediments indagatoris, en aquests supòsits el síndic o la síndica s'ha de dirigir a la Diputació Permanent.

Article 33. Resolució

1. Els procediments de queixa iniciats a instància de persona interessada conclouran en el termini de tres mesos amb una resolució motivada del síndic o de la síndica de Greuges, en la qual es farà constar si s'ha apreciat l'existència d'una vulneració dels drets i llibertats dels valencians i les valencianes.

El transcurs del termini màxim per a resoldre els procediments es podrà suspendre quan ho requerisca la persona interessada per a l'esmena de deficiències o l'aportació de documents o elements de judici, i fins que s'atenga l'esmentat requeriment o es complisca el termini concedit per a això.

També es podrà suspendre el transcurs del termini màxim per a resoldre, quan es sol·liciten informes a òrgans de les administracions o a qualsevol dels subjectes contemplats a l'article 17 de la present llei.

Excepcionalment, es podrà acordar, de manera motivada, l'ampliació del termini per a resoldre, sense que aquesta ampliació pugui excedir de tres mesos.

2. D'apreciar-se la vulneració a què fa referència l'apartat anterior, el síndic o la síndica de Greuges podrà, en la pròpia resolució, fer les consideracions següents:

a) Concretar els deures legals incomplits i instar-ne el compliment.

b) Sugerir l'adopció d'una iniciativa per a modificar una norma l'aplicació de la qual estiga ocasionant un resultat injust o produint un perjudici innecessari, o, si és el cas, instar la revisió dels criteris interpretatius amb què aquesta mateixa norma s'està aplicant.

c) Instar les administracions públiques, els organismes, entitats o altres subjectes les actuacions o inactivitats dels quals hagen sigut objecte d'investigació a adoptar un d'aquests comportaments:

– Exercir les competències, funcions, facultats o potestats que tinguen atribuïdes per l'ordenament jurídic vigent en una determinada matèria.

– Resoldre, en temps i en forma, les sol·licituds presentades i els recursos plantejats en el seu àmbit competencial.

– Complir l'activitat prestacional que hagen de dur a terme i millorar la seua qualitat, incrementant els mitjans materials i personals, així com les disponibilitats pressupostàries existents, sempre que siga possible.

d) Instar l'òrgan superior jeràrquic d'aquell la inactivitat del qual haja sigut objecte d'investigació, perquè adopte les mesures oportunes a fi de corregir o esmenar la situació generada.

e) Formular altres recomanacions o advertiments vinculats amb el compliment de l'ordenament jurídic vigent, i amb la protecció i garantia dels drets i llibertats constitucionals i estatutaris.

3. Les resolucions adoptades pel síndic o la síndica de Greuges per a posar fi als procediments de queixa, no podran modificar ni anul·lar disposicions normatives ni actes administratius.

4. Contra les resolucions adoptades pel síndic o la síndica de Greuges per a posar fi als procediments de queixa no cabrà interposar cap recurs.

Article 34. Comunicació

1. Les resolucions del síndic o de la síndica de Greuges que posen fi a un procediment de queixa, es faran públiques a través de la pàgina web de la institució i hauran de ser notificades tant a les persones inte-

2. Cualquier decisión que se adopte sobre la suspensión de un procedimiento de queja en curso deberá ser notificada a las partes que originaron las actuaciones.

3. Las actuaciones llevadas a cabo por el Síndic de Greuges no interrumpen los plazos fijados por la normativa vigente para el ejercicio de acciones en vía administrativa o jurisdiccional.

4. Los periodos de tiempos durante los cuales las Corts Valencianes estén disueltas y las declaraciones de los estados de excepción y de asedio, no limitarán ni impedirán, sin perjuicio de lo previsto por el artículo 55 de la Constitución, que el síndic o síndica de Greuges pueda hacer uso de sus facultades de investigación, o que los valencianos y valencianas puedan ejercer su derecho a instar el inicio de nuevos procedimientos indagatorios, en estos supuestos el síndic o síndica se tiene que dirigir a la Diputación Permanente.

Artículo 33. Resolución

1. Los procedimientos de queja iniciados a instancia de persona interesada concluirán en el plazo de tres meses con una resolución motivada del síndic o de la síndica de Greuges, en la que se hará constar si se ha apreciado la existencia de una vulneración de los derechos y libertades de los valencianos y las valencianas.

El transcurso del plazo máximo para resolver los procedimientos se podrá suspender cuando lo requiera la persona interesada para la enmienda de deficiencias o la aportación de documentos o elementos de juicio, y hasta que se atienda el mencionado requerimiento o se cumpla el plazo concedido para ello.

También se podrá suspender el transcurso del plazo máximo para resolver, cuando se soliciten informes a órganos de las administraciones o a cualquiera de los sujetos contemplados en el artículo 17 de la presente ley.

Excepcionalmente, se podrá acordar, de manera motivada, la ampliación del plazo para resolver, sin que esta ampliación pueda exceder de tres meses.

2. De apreciarse la vulneración a la que hace referencia el apartado anterior, el síndic o la síndica de Greuges podrá, en la propia resolución, hacer las siguientes consideraciones:

a) Concretar los deberes legales incumplidos e instar su cumplimiento.

b) Sugerir la adopción de una iniciativa para modificar una norma cuya aplicación esté ocasionando un resultado injusto o produciendo un perjuicio innecesario, o, en su caso, instar la revisión de los criterios interpretativos con los que esa misma norma se está aplicando.

c) Instar a las administraciones públicas, a los organismos, entidades u otros sujetos cuyas actuaciones o inactividades hayan sido objeto de investigación a adoptar uno de estos comportamientos:

– Ejercer las competencias, funciones, facultades o potestades que tengan atribuidas por el ordenamiento jurídico vigente en una determinada materia.

– Resolver, en tiempo y en forma, las solicitudes presentadas y los recursos planteados en su ámbito competencial.

– Cumplir la actividad prestacional que deban llevar a cabo y mejorar su calidad, incrementando los medios materiales y personales, así como las disponibilidades presupuestarias existentes, siempre que sea posible.

d) Instar al órgano superior jerárquico de aquel cuya inactividad haya sido objeto de investigación para que adopte las medidas oportunas con el fin de corregir o enmendar la situación generada.

e) Formular otras recomendaciones o advertencias vinculadas con el cumplimiento del ordenamiento jurídico vigente y con la protección y garantía de los derechos y libertades constitucionales y estatutarios.

3. Las resoluciones adoptadas por el síndic o la síndica de Greuges para poner fin a los procedimientos de queja no podrán modificar ni anular disposiciones normativas ni actos administrativos.

4. Contra las resoluciones adoptadas por el síndic o la síndica de Greuges para poner fin a los procedimientos de queja no cabrá interponer recurso alguno.

Artículo 34. Comunicación

1. Las resoluciones del síndic o de la síndica de Greuges que pongan fin a un procedimiento de queja, se harán públicas a través de la página web de la institución y deberán ser notificadas tanto a las per-

ressades, o als seus representants, com a les administracions públiques o altres subjectes les actuacions o inactivitats dels quals hagen sigut objecte d'investigació.

2. En el cas d'administracions públiques investigades, la resolució haurà de ser notificada a l'òrgan específic l'actuació o inactivitat del qual s'investigarà i, si és el cas, a l'òrgan superior jeràrquic d'aquell la inactivitat del qual haja sigut objecte d'investigació als efectes previstos en la lletra d de l'article anterior.

3. Quan es tracte d'empreses, públiques o participades, vinculades contractualment amb les administracions públiques, concessionàries de serveis públics o receptores de subvencions de l'administració autonòmica valenciana o de qualsevol altra entitat enumerada en la llei que regula les matèries de transparència, bon govern i participació ciutadana de la Comunitat Valenciana, en les quanties, termes i terminis que aquesta llei estableix, la resolució es notificarà també a l'administració pública titular de la competència.

Article 35. Obligació de respondre

1. En tots els casos, els subjectes investigats estaran obligats a respondre per escrit al síndic o a la síndica de Greuges, en un termini no superior a un mes, que es computarà de conformitat amb les previsions de la normativa estatal sobre procediment administratiu comú de les administracions públiques.

2. Les respostes hauran de manifestar, de forma inequívoca, el posicionament dels subjectes investigats respecte de les recomanacions o suggeriments continguts en les resolucions. Si es manifestara la seua acceptació, es faran constar les mesures adoptades per al seu compliment. La no-acceptació haurà de ser motivada.

3. Les respostes dels subjectes investigats o les declaracions del Síndic de Greuges que acrediten que s'ha produït algun dels incompliments recollits a l'article 39, es faran públiques a través de la plana web de la institució, de manera que puguin ser immediatament relacionades amb les queixes de les quals porten causa i de forma que resulten fàcilment accessibles per a la ciutadania.

Article 36. Compensació a particulars

Des del Síndic de Greuges s'hauran de compensar, amb càrrec al seu propi pressupost, els perjudicis materials i les despeses, degudament acreditades en ambdós casos, que hagen hagut de suportar aquelles persones que, sense haver sigut les impulsores d'una determinada investigació, s'hi hagen vist afectades, o hi hagen participat a requeriment del síndic o síndica de Greuges.

CAPÍTOL VI *Obligació de col·laborar*

Article 37. Subministrament d'informació i documentació

1. Tots els subjectes les actuacions o inactivitats dels quals puguin ser, de conformitat amb les previsions d'aquesta llei, objecte d'investigació per part del Síndic de Greuges, hauran de facilitar l'accés als expedients, les dades, els informes i tota la documentació que els siga sol·licitada, entregant inclús còpia d'aquesta documentació si els fora requerida per a l'esclariment dels fets sobre els quals s'estiga indagant en el marc d'un procediment determinat, amb les úniques limitacions que estableix la llei.

2. De manera preferent, la consulta de la informació i la documentació haurà de permetre's per mitjans telemàtics.

Article 38. Accés a dependències, arxius i registres

1. A fi d'obtenir la informació que resulte necessària en el context d'un procediment de queixa, el síndic o la síndica de Greuges, els seus adjunts i adjunta i el personal que exercisca les seues funcions al servei de la institució tindran accés a qualsevol espai o dependència de les administracions públiques, organismes i entitats l'actuació o inactivitat de les quals estiga sent investigada.

2. Les autoritats i el personal que treballa en els òrgans i departaments sotmesos a una investigació tenen el deure de col·laborar i permetre l'accés a les seues dependències, arxius i registres per a contribuir al compliment de la finalitat ressenyada en l'apartat anterior.

sonas interesadas, o a sus representantes, como a las administraciones públicas u otros sujetos cuyas actuaciones o inactividades hayan sido objeto de investigación.

2. En el caso de administraciones públicas investigadas, la resolución deberá ser notificada al órgano específico cuya actuación o inactividad se investigó y, en su caso, al órgano superior jerárquico de aquel cuya inactividad haya sido objeto de investigación a los efectos previstos en la letra d de artículo anterior.

3. Cuando se trate de empresas, públicas o participadas, vinculadas contractualmente con las administraciones públicas, concesionarias de servicios públicos o receptoras de subvenciones de la administración autonómica valenciana o de cualquier otra entidad enumerada en la ley que regula las materias de transparencia, buen gobierno y participación ciudadana de la Comunitat Valenciana, en las cuantías, términos y plazos que esta ley establece, la resolución se notificará también a la administración pública titular de la competencia.

Artículo 35. Obligación de responder

1. En todos los casos, los sujetos investigados vendrán obligados a responder por escrito al síndico o a la síndica de Greuges, en un plazo no superior a un mes, que se computará de conformidad con las previsions de la normativa estatal sobre procedimiento administrativo común de las administraciones públicas.

2. Las respuestas habrán de manifestar, de forma inequívoca, el posicionamiento de los sujetos investigados respecto de las recomendaciones o sugerencias contenidas en las resoluciones. Si se manifestara su aceptación, se harán constar las medidas adoptadas para su cumplimiento. La no aceptación habrá de ser motivada.

3. Las respuestas de los sujetos investigados o las declaraciones del Síndic de Greuges que acrediten que se ha producido alguno de los incumplimientos recogidos en el artículo 39, se harán públicas a través de la página web de la institución, de forma que puedan ser inmediatamente relacionadas con las quejas que las originan y de forma que resulten fácilmente accesibles para la ciudadanía.

Artículo 36. Compensación a particulares

Desde el Síndic de Greuges se deberán compensar, con cargo a su propio presupuesto, los perjuicios materiales y los gastos, debidamente acreditados en ambos casos, que hayan tenido que soportar aquellas personas que, sin haber sido las impulsoras de una determinada investigación, se hayan visto afectadas por esta, o hayan participado en ella a requerimiento del síndico o síndica de Greuges.

CAPÍTULO VI *Obligación de colaborar*

Artículo 37. Suministro de información y documentación

1. Todos los sujetos cuyas actuaciones o inactividades puedan ser, de conformidad con las previsions de esta ley, objeto de investigación por parte del Síndic de Greuges, deberán facilitar el acceso a los expedientes, los datos, los informes y cuanta documentación les sea solicitada, entregando incluso copia de esa documentación si les fuera requerida para el esclarecimiento de los hechos sobre los que se esté indagando en el marco de un procedimiento determinado, con las únicas limitaciones que establezca la ley.

2. De manera preferente, la consulta de la información y la documentación deberá permitirse por medios telemáticos.

Artículo 38. Acceso a dependencias, archivos y registros

1. Con el fin de obtener la información que resulte necesaria en el contexto de un procedimiento de queja, el síndico o la síndica de Greuges, su adjunto y adjunta y el personal que ejerza sus funciones al servicio de la institución tendrán acceso a cualquier espacio o dependencia de las administraciones públicas, organismos y entidades cuya actuación o inactividad esté siendo investigada.

2. Las autoridades y el personal que trabaje en los órganos y departamentos sometidos a una investigación tienen el deber de colaborar y permitir el acceso a sus dependencias, archivos y registros para contribuir al cumplimiento de la finalidad reseñada en el apartado anterior.

3. Durant les visites a les dependències de l'òrgan o entitat que estiga sent objecte d'investigació, el síndic o la síndica de Greuges, els seus adjunt i adjunta i el personal que exercisca les seues funcions al servei de la institució, podran realitzar entrevistes a les autoritats i als empleats i empleades que treballen en les dependències esmentades, si amb això es contribueix a l'esclariment dels fets investigats.

Article 39. Negativa a col·laborar

1. Es considerarà que hi ha falta de col·laboració amb el Síndic de Greuges quan, en els terminis establits per a això, es produïsquen els fets següents:

- a) No es facilite la informació o la documentació sol·licitada.
- b) No es done resposta a un requeriment vinculat a un suggeriment o recomanació formulada des de la institució.
- c) No s'atenguen, malgrat haver-los acceptats, les recomanacions o suggeriments efectuats des de la institució.

2. S'entendrà que hi ha obstaculització de les actuacions del síndic o de la síndica de Greuges quan s'impedisca el seu accés, el dels seus adjunt o adjunta, o el del personal que exerceix les seues funcions al servei de la institució als arxius, registres, dependències, expedients, informes, i altres dades i documents necessaris en el curs d'una investigació.

3. Si es donara alguna de les circumstàncies mencionades en els dos primers apartats d'aquest

precepte, el síndic o la síndica de Greuges podrà adoptar les mesures següents:

a) Convocar les persones responsables de les actuacions o inactivitats objecte d'investigació per a efectuar un examen conjunt dels fets.

b) Informar de les actituds de falta de col·laboració o d'obstaculització a la comissió de les Corts Valencianes encarregada de les relacions amb el Síndic de Greuges perquè aquesta, si ho estima oportú, inste a comparèixer les persones responsables de les actuacions o inactivitats objecte d'investigació.

c) Personar-se en les dependències en què es troben custodiats els expedients, informes o altres documents a què es pretén tindre accés per a examinar-los.

d) Instar davant l'òrgan competent l'obertura d'un expedient disciplinari respecte del personal funcionari o al servei de les administracions públiques que incórrega en els comportaments mencionats en els dos primers apartats d'aquest precepte.

4. Si les administracions públiques investigades, els seus òrgans, les seues autoritats i el personal que hi treballa, es negaren a col·laborar amb el Síndic de Greuges, es farà constar en les resolucions que posen fi al procediment, així com en els informes anuals, especials i extraordinaris que emeta el Síndic de Greuges, i en aquest cas s'indicarà també la identitat de les persones responsables.

5. La persistència en les actituds obstaculitzadores que derive en un comportament hostil o sistemàticament entorpidor de les investigacions dutes a terme pel Síndic de Greuges, donarà lloc a un informe especial de caràcter monogràfic, en el qual s'identificarà les autoritats i el personal que siguen responsables del que succeeix.

Article 40. Investigació de conductes individuals

1. Si l'objecte de les indagacions fora la conducta d'una persona en l'exercici de les seues funcions al servei d'una administració pública, el síndic o la síndica de Greuges haurà de:

a) Comunicar la tramitació del procediment a la superioritat jeràrquica de la persona la conducta de la qual s'investiga.

b) Requerir la persona la conducta de la qual s'investiga perquè, en el termini de quinze dies, informe per escrit sobre els fets succeïts i adjunte, si és el cas, quants documents resulten escaients per a l'esclariment d'aquells.

Excepcionalment, prèvia petició raonada de la persona que ha d'informar, el termini indicat podrà ampliar-se per temps no superior a la meitat de l'inicial.

c) Citar, si escau en funció de les circumstàncies concurrents, la persona la conducta de la qual s'investiga perquè comparega davant el síndic o la síndica de Greuges i li proporcione totes les dades que siguen necessàries. Les persones que s'hi neguen poden manifestar per escrit les raons que justifiquen aquesta decisió.

3. Durante las visitas a las dependencias del órgano o entidad que esté siendo objeto de investigación, el síndico o la síndica de Greuges, su adjunto y adjunta y el personal que ejerza sus funciones al servicio de la institución podrán realizar entrevistas a las autoridades y a los empleados y empleadas que trabajen en dichas dependencias, si con ello se contribuye al esclarecimiento de los hechos investigados.

Artículo 39. Negativa a colaborar

1. Se considerará que existe falta de colaboración con el Síndic de Greuges cuando, en los plazos establecidos para ello, se produzcan los siguientes hechos:

- a) No se facilite la información o la documentación solicitada.
- b) No se dé respuesta a un requerimiento vinculado a una sugerencia o recomendación formulada desde la institución.
- c) No se atiendan, pese a haberlas aceptado, las recomendaciones o sugerencias efectuadas desde la institución.

2. Se entenderá que existe obstaculización de las actuaciones del síndico o de la síndica de Greuges cuando se impida su acceso, el de su adjunto o adjunta, o el del personal que ejerce sus funciones al servicio de la institución a los archivos, registros, dependencias, expedientes, informes y otros datos y documentos necesarios en el curso de una investigación.

3. Si se diera alguna de las circunstancias mencionadas en los dos primeros apartados de este precepto, el síndico o la síndica de Greuges podrá adoptar las siguientes medidas:

a) Convocar a las personas responsables de las actuaciones o inactividades objeto de investigación para efectuar un examen conjunto de los hechos.

b) Informar de las actitudes de falta de colaboración o de obstaculización a la comisión de las Corts Valencianes encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges para que esta, si lo estima oportuno, inste a comparecer a las personas responsables de las actuaciones o inactividades objeto de investigación.

c) Personarse en las dependencias en las que se encuentren custodiados los expedientes, informes u otros documentos a los que se pretende tener acceso para examinarlos.

d) Instar ante el órgano competente la apertura de un expediente disciplinario respecto del personal funcionario o al servicio de las administraciones públicas que incurran en los comportamientos mencionados en los dos primeros apartados de este precepto.

4. Si las administraciones públicas investigadas, sus órganos, sus autoridades y el personal que trabaje para ellas, se negasen a colaborar con el Síndic de Greuges, se hará constar en las resoluciones que pongan fin al procedimiento, así como en los informes anuales, especiales y extraordinarios que emita el Síndic de Greuges, en cuyo caso se indicará también la identidad de las personas responsables.

5. La persistencia en las actitudes obstaculizadoras que derive en un comportamiento hostil o sistemáticamente entorpecedor de las investigaciones llevadas a cabo por el Síndic de Greuges, dará lugar a un informe especial de carácter monográfico, en el que se identificará a las autoridades y al personal que sean responsables de lo sucedido.

Artículo 40. Investigación de conductas individuales

1. Si el objeto de las indagaciones fuese la conducta de una persona en el ejercicio de sus funciones al servicio de una administración pública, el síndico o la síndica de Greuges deberá:

a) Comunicar la tramitación del procedimiento a la superioridad jerárquica de la persona cuya conducta se investiga.

b) Requerir a la persona cuya conducta se investiga para que, en el plazo de quince días, informe por escrito sobre los hechos acaecidos y adjunte, en su caso, cuantos documentos resulten procedentes para el esclarecimiento de aquellos.

Excepcionalmente, previa petición razonada de la persona que ha de informar, el plazo indicado podrá ampliarse por tiempo no superior a la mitad del inicial.

c) Citar, si procede en función de las circunstancias concurrentes, a la persona cuya conducta se investiga para que comparezca ante el síndico o la síndica de Greuges y le proporcione cuantos datos sean necesarios. Las personas que se negaren a ello podrán manifestar por escrito las razones que justifiquen tal decisión.

2. Els qui, en la seua condició de superiors jeràrquics, prohibisquen a una persona, la conducta de la qual s'investigue, atendre per escrit o per mitjà d'entrevista les sol·licituds d'informació realitzades des del Síndic de Greuges, hauran d'adoptar aquesta decisió mitjançant una resolució motivada i notificar-la tant a la persona interessada com a la pròpia institució.

A partir del moment en què la decisió esmentada haja sigut notificada, el síndic o la síndica de Greuges haurà de dirigir les seues actuacions investigadores a la persona que la va adoptar.

3. La informació que, en el curs d'una investigació, puga aportar un funcionari a través del seu testimoni personal tindrà el caràcter de reservada, sense perjudici del que hi ha disposat en la Llei d'enjuiciament criminal sobre la denúncia de fets que pogueren revestir caràcter delictiu.

4. Mentre dure la investigació del síndic o la síndica de Greuges, aquesta, com també els tràmits procedimentals, s'han de dur a terme amb la més absoluta reserva respecte als particulars i els altres organismes públics sense relació amb l'acte o la conducta investigats.

Article 41. Incompliment de resolucions

Quan una administració pública, haja acceptat o no les recomanacions o suggeriments continguts en la resolució d'un determinat procediment de queixa, no duga a terme les actuacions necessàries per a atendre'ls, el síndic o la síndica de Greuges podrà:

a) Demanar informació complementària sobre els motius de l'incompliment.

b) Requerir els òrgans o autoritats implicades perquè modifiquen les seues pràctiques i facen efectives les recomanacions o suggeriments realitzades.

c) Presentar un informe especial davant la comissió de les Corts Valencianes encarregada de les relacions amb el Síndic de Greuges.

d) Fer públiques, preferentment per mitjans telemàtics, les recomanacions i suggeriments emesos, així com l'incompliment succeït.

Article 42. Exigència i determinació de responsabilitats

1. Si el síndic o la síndica de Greuges apreciara indicis racionals de la presumpta comissió d'un il·lícit penal en les conductes obstaculitzadores, en els comportaments hostils o sistemàticament entorpididors de les autoritats o del personal les actuacions o inactivitats dels quals investigue, en donarà compte al Ministeri Fiscal.

2. Si el síndic o la síndica de Greuges apreciara l'existència de comportaments o conductes susceptibles de ser investigats per l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, els posarà en coneixement d'aquesta entitat junt amb la documentació de què disposa sobre això. Quan s'actue conforme al que disposa aquest apartat, s'ha de donar compte de la decisió a les Corts Valencianes en l'informe anual.

CAPÍTOL VII

Informació i documents reservats

Article 43. Sol·licitud

El síndic o la síndica de Greuges podrà sol·licitar, en el marc d'un procediment de queixa, informacions i documents que tinguen la consideració de secrets, reservats o confidencials, d'acord amb la legislació en la matèria.

Article 44. Deure de reserva

Si s'incorporaren a un procediment de queixa informacions o documents que tinguen la consideració de secrets d'acord amb la llei, el Síndic de Greuges haurà d'actuar-hi amb un especial deure de reserva i adoptarà totes les mesures que resulten necessàries per a garantir un accés restringit al seu contingut.

Article 45. Denegació motivada

1. La decisió de no proporcionar al Síndic de Greuges una informació o un document que tinga la consideració de secreta o secret, respectivament, haurà de ser motivada i haurà de remetre's a aquella una certificació acreditativa de l'acord adoptat per l'òrgan competent.

2. Quienes, en su condición de superiores jerárquicos, prohíban a una persona cuya conducta se investigue atender por escrito o mediante entrevista las solicitudes de información realizadas desde el Síndic de Greuges, deberán adoptar esa decisión mediante resolución motivada y notificarla tanto a la persona interesada como a la propia institución.

A partir del momento en que dicha decisión haya sido notificada, el síndico o la síndica de Greuges deberá dirigir sus actuaciones investigadoras a la persona que la adoptó.

3. La información que, en el curso de una investigación, pueda aportar un funcionario a través de su testimonio personal tendrá el carácter de reservada, sin perjuicio de lo dispuesto en la Ley de enjuiciamiento criminal sobre la denuncia de hechos que pudieran revestir carácter delictivo.

4. Mientras dure la investigación del síndico o síndica de Greuges, esta, así como los trámites procedimentales, se llevarán a cabo con la más absoluta reserva respecto a los particulares y los demás organismos públicos sin relación con el acto o conducta investigados.

Artículo 41. Incumplimiento de resoluciones

Cuando una administración pública, haya o no aceptado las recomendaciones o sugerencias contenidas en la resolución de un determinado procedimiento de queja, no lleve a cabo las actuaciones necesarias para atenderlas, el síndico o la síndica de Greuges podrá:

a) Pedir información complementaria sobre los motivos del incumplimiento.

b) Requerir a los órganos o autoridades implicadas para que modifiquen sus prácticas y hagan efectivas las recomendaciones o sugerencias realizadas.

c) Presentar un informe especial ante la comisión de las Corts Valencianes encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges.

d) Hacer públicas, preferentemente por medios telemáticos, las recomendaciones y sugerencias emitidas, así como el incumplimiento acaecido.

Artículo 42. Exigencia y determinación de responsabilidades

1. Si el síndico o la síndica de Greuges apreciase indicios racionales de la presunta comisión de un ilícito penal en las conductas obstaculizadoras, en los comportamientos hostiles o sistemáticamente entorpecedores de las autoridades o del personal cuyas actuaciones o inactividades investigue, dará cuenta de ello al Ministerio Fiscal.

2. Si el síndico o la síndica de Greuges apreciase la existencia de comportamientos o conductas susceptibles de ser investigados por la Agencia de Prevención y Lucha contra el Fraude y la Corrupción de la Comunitat Valenciana, los pondrá en conocimiento de esta entidad junto con la documentación de la que disponga al respecto. Cuando se actúe conforme con lo dispuesto en este apartado, se dará cuenta de la decisión a las Corts Valencianes en el informe anual.

CAPÍTULO VII

Información y documentos reservados

Artículo 43. Solicitud

El síndico o la síndica de Greuges podrá solicitar, en el marco de un procedimiento de queja, informaciones y documentos que tengan la consideración de secretos, reservados o confidenciales, de acuerdo con la legislación en la materia.

Artículo 44. Deber de reserva

Si se incorporasen a un procedimiento de queja informaciones o documentos que tengan la consideración de secretos de acuerdo con la ley, el Síndic de Greuges deberá actuar con respecto a ellos con un especial deber de reserva y adoptará cuantas medidas resulten necesarias para garantizar un acceso restringido a su contenido.

Artículo 45. Denegación motivada

1. La decisión de no proporcionar al Síndic de Greuges una información o un documento que tenga la consideración de secreta o secreto, respectivamente, deberá ser motivada y habrá de remitirse a aquella una certificación acreditativa del acuerdo adoptado por el órgano competente.

2. Si el síndic o la síndica de Greuges entenguera que una informació o document amb la consideració de secreta o secret, respectivament, la remissió de la qual li haja sigut denegada, pot afectar de forma decisiva els resultats de les seues investigacions, ho comunicarà a la comissió de les Corts Valencianes encarregada de les relacions amb el Síndic de Greuges.

CAPÍTOL VIII *Fórmules de concertació*

Article 46. Conciliació, mediació i composició de controvèrsies

1. En el marc d'allò que s'ha establert per la normativa vigent que siga aplicable, des del Síndic de Greuges podran proposar-se als subjectes investigats i a les persones afectades per l'activitat o inactivitat que s'investiga fórmules de conciliació, mediació o composició de controvèrsies que faciliten la resolució del procediment.

2. La intervenció del Síndic de Greuges per a exercir funcions de conciliació, mediació o composició de controvèrsies requereix el previ consentiment de les parts implicades en el procediment de queixa.

3. En els supòsits previstos en aquest precepte, el síndic o la síndica de Greuges exercirà les labors següents:

a) Si exerceix funcions de conciliació, reunirà les parts implicades i promourà l'acostament entre elles.

b) Si exerceix funcions de mediació, organitzarà l'intercanvi de punts de vista entre les parts implicades, propiciarà que arriben a un acord i formularà propostes no vinculants de resolució del conflicte perquè aquelles puguin decidir lliurement.

c) Si exerceix funcions de composició de controvèrsies, resoldrà el procediment per mitjà d'una decisió de caràcter diriment, d'acord amb la normativa aplicable.

CAPÍTOL IX Consultes i sol·licituds

Article 47. Objecte i contestació de consultes i sol·licituds

1. Qualsevol persona física o jurídica podrà efectuar davant el Síndic de Greuges consultes i sol·licituds d'informació relacionades amb el seu àmbit material d'actuació. La resposta a les consultes i les sol·licituds d'informació no pot traduir-se, en cap cas, en una demora dels procediments de resolució de les queixes presentades davant el Síndic de Greuges.

2. Les consultes i sol·licituds, que podran plantejar-se per qualsevol dels mitjans permesos per a presentar una queixa davant la institució, hauran de ser respostes en el termini màxim d'un mes, amb indicació expressa, si és el cas, del subjecte, òrgan o departament a què ha de dirigir-se la persona interessada i del procediment que ha d'emprar a l'efecte.

TÍTOL III De la facultat d'instar la interposició de recursos i conflictes de competències davant el tribunal constitucional

Article 48. Impuls per a la interposició de recursos d'ampara

Quan el síndic o la síndica de Greuges estime que en un tema directament vinculat amb l'exercici de les seues funcions hi ha motius fonamentats per a procedir a la interposició del recurs d'ampara, podrà instar el Defensor del Poble i el Ministeri Fiscal perquè interposen recurs d'ampara davant el Tribunal Constitucional.

Article 49. Impuls per a la interposició de recursos d'inconstitucionalitat

Quan el síndic o la síndica de Greuges estime que en un tema directament vinculat amb l'exercici de les seues funcions hi ha motius fonamentats per a procedir a la interposició del recurs d'inconstitucionalitat, podrà instar les Corts Valencianes, el Consell i el Defensor del Poble perquè interposen recurs d'inconstitucionalitat.

2. Si el síndico o la síndica de Greuges entendiese que una información o documento con la consideración de secreta o secreto, respectivamente, cuya remisión le haya sido denegada, puede afectar de forma decisiva a los resultados de sus investigaciones, lo comunicará a la comisión de las Corts Valencianes encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges.

CAPÍTULO VIII *Fórmulas de concertación*

Artículo 46. Conciliación, mediación y composición de controversias

1. En el marco de lo establecido por la normativa vigente que resulte de aplicación, desde el Síndic de Greuges podrán proponerse a los sujetos investigados y a las personas afectadas por la actividad o inactividad que se investiga fórmulas de conciliación, mediación o composición de controversias que faciliten la resolución del procedimiento.

2. La intervención del Síndic de Greuges para ejercer funciones de conciliación, mediación o composición de controversias requiere el previo consentimiento de las partes implicadas en el procedimiento de queja.

3. En los supuestos previstos en este precepto, el síndico o la síndica de Greuges desempeñará las siguientes labores:

a) Si ejerce funciones de conciliación, reunirá a las partes implicadas y promoverá el acercamiento entre ellas.

b) Si ejerce funciones de mediación, organizará el intercambio de puntos de vista entre las partes implicadas, propiciará que lleguen a un acuerdo y formulará propuestas no vinculantes de resolución del conflicto para que aquellas puedan decidir libremente.

c) Si ejerce funciones de composición de controversias, resolverá el procedimiento mediante una decisión de carácter dirimente, conforme a la normativa aplicable.

CAPÍTULO IX *Consultas y solicitudes*

Artículo 47. Objeto y contestación de consultas y solicitudes

1. Cualquier persona física o jurídica podrá efectuar ante el Síndic de Greuges consultas y solicitudes de información relacionadas con su ámbito material de actuación. La respuesta a las consultas y solicitudes de información no podrá traducirse, en ningún caso, en una demora de los procedimientos de resolución de las quejas presentadas ante el Síndic de Greuges.

2. Las consultas y solicitudes, que podrán plantearse por cualquiera de los medios permitidos para presentar una queja ante la institución, deberán ser respondidas en el plazo máximo de un mes, con indicación expresa, en su caso, del sujeto, órgano o departamento al que debe dirigirse la persona interesada y del procedimiento que ha de emplear a tal efecto.

TÍTULO III De la facultad de instar la interposición de recursos y conflictos de competencias ante el tribunal constitucional

Artículo 48. Impulso para la interposición de recursos de amparo

Cuando el síndico o la síndica de Greuges estime que en un tema directamente vinculado con el ejercicio de sus funciones existen motivos fundados para proceder a la interposición del recurso de amparo, podrá instar al Defensor del Pueblo y al Ministerio Fiscal para que interpongan recurso de amparo ante el Tribunal Constitucional.

Artículo 49. Impulso para la interposición de recursos de inconstitucionalidad

Cuando el síndico o la síndica de Greuges estime que en un tema directamente vinculado con el ejercicio de sus funciones existen motivos fundados para proceder a la interposición del recurso de inconstitucionalidad, podrá instar a las Corts Valencianes, al Consell y al Defensor del Pueblo para que interpongan recurso de inconstitucionalidad.

Article 50. Impuls per a la interposició de conflictes de competències

Quan el síndic o la síndica de Greuges estime que en un tema directament vinculat amb l'exercici de les seues funcions hi ha motius fonamentats per a procedir a la interposició de conflictes de competències, podrà instar el Consell o l'Administració local corresponent perquè interpose un conflicte de competències davant el Tribunal Constitucional.

TÍTOL IV
Dels informes

CAPÍTOL I
Informe anual

Article 51. Presentació

En el termini de seixanta dies a comptar de l'inici del segon període ordinari anual de sessions, el síndic o la síndica de Greuges presentarà davant les Corts Valencianes, un informe anual referit a l'exercici immediatament anterior.

Article 52. Contingut

1. En cada informe anual es farà constar, com a mínim:
 - a) Un balanç de la situació en què es troba la protecció i garantia dels drets i llibertats dels valencians i les valencianes, amb dades tant globals com desglossades per cada un dels àmbits materials en què s'ha centrat l'actuació de la institució.
 - b) El nombre i la naturalesa de les queixes rebudes, així com el resultat de les investigacions a què hagen donat lloc, amb especial referència a les recomanacions, suggeriments, advertències o recordatoris de deures legals més rellevants que s'hagen formulat com a conseqüència d'aquelles.
 - c) Les investigacions iniciades d'ofici, amb especificació del motiu, l'àmbit material d'actuació comprés i el resultat aconseguit.
 - d) Els informes especials o extraordinaris que la institució haja emès durant el període corresponent.
 - e) Els casos en què la institució, de conformitat amb les previsions d'aquesta llei, haja promogut fórmules de concertació, amb indicació expressa dels seus resultats.
 - f) Els supòsits en què s'haja instat, davant els subjectes legítims per a això, la interposició de recursos d'empara, recursos d'inconstitucionalitat o conflictes de competències.
 - g) Una valoració del nivell de col·laboració demostrat pels diferents subjectes les actuacions o inactivitats dels quals hagen sigut objecte d'investigació; del grau en què hagen sigut admesos els suggeriments, recomanacions o advertències efectuats, i d'aquells casos en què les autoritats o el personal empleat públic s'hagen negat a col·laborar o hagen mantingut una actitud obertament hostil davant les investigacions dutes a terme.
 - h) Els convenis de col·laboració subscrits i els resultats derivats de les relacions de cooperació mantingudes amb altres institucions, entitats i organismes, públics o privats, les funcions dels quals siguen semblants a les del Síndic de Greuges.
 - i) Un annex amb la liquidació del pressupost de la institució corresponent a l'exercici sobre el qual es realitza el balanç d'actuacions.
2. En els informes anuals no es faran constar dades ni referències que permeten identificar, directament o indirectament, les persones interessades o afectades pels fets sobre els quals hagen versat els diferents procediments de queixa.

Article 53. Exposició

1. Abans de finalitzar el període ordinari de sessions en què s'haja presentat l'informe anual corresponent, el síndic o la síndica de Greuges compareixerà davant el Ple de les Corts Valencianes per a exposar els seus principals continguts.
2. Concloua l'exposició a què es refereix l'apartat anterior d'aquest precepte, i de conformitat amb el procediment que estableix el Regla-

Artículo 50. Impulso para la interposición de conflictos de competencias

Cuando el síndico o la síndica de Greuges estime que en un tema directamente vinculado con el ejercicio de sus funciones existen motivos fundados para proceder a la interposición de conflictos de competencias, podrá instar al Consell o a la Administración local correspondiente para que interponga un conflicto de competencias ante el Tribunal Constitucional.

TÍTULO IV
De los informes

CAPÍTULO I
Informe anual

Artículo 51. Presentación

En el plazo de sesenta días a contar desde el inicio del segundo periodo ordinario anual de sesiones, el síndico o la síndica de Greuges presentará ante las Corts Valencianes, un informe anual referido al ejercicio inmediatamente anterior.

Artículo 52. Contenido

1. En cada informe anual se hará constar, como mínimo:
 - a) Un balance de la situación en la que se encuentra la protección y garantía de los derechos y libertades de los valencianos y las valencianas, con datos tanto globales como desglosados por cada uno de los ámbitos materiales en los que se haya centrado la actuación de la institución.
 - b) El número y la naturaleza de las quejas recibidas, así como el resultado de las investigaciones a que hayan dado lugar, con especial referencia a las recomendaciones, sugerencias, advertencias o recordatorios de deberes legales más relevantes que se hayan formulado como consecuencia de aquellas.
 - c) Las investigaciones iniciadas de oficio, con especificación del motivo, el ámbito material de actuación abarcado y el resultado alcanzado.
 - d) Los informes especiales o extraordinarios que la institución haya emitido durante el periodo correspondiente.
 - e) Los casos en los que la institución, de conformidad con las previsiones de esta ley, haya promovido fórmulas de concertación, con indicación expresa de sus resultados.
 - f) Los supuestos en los que se haya instado, ante los sujetos legítimos para ello, la interposición de recursos de amparo, recursos de inconstitucionalidad o conflictos de competencias.
 - g) Una valoración del nivel de colaboración demostrado por los distintos sujetos cuyas actuaciones o inactividades hayan sido objeto de investigación; del grado en que hayan sido admitidas las sugerencias, recomendaciones o advertencias efectuadas, y de aquellos casos en los que las autoridades o el personal empleado público se hayan negado a colaborar o hayan mantenido una actitud abiertamente hostil ante las investigaciones llevadas a cabo.
 - h) Los convenios de colaboración suscritos y los resultados derivados de las relaciones de cooperación mantenidas con otras instituciones, entidades y organismos, públicos o privados, cuyas funciones sean similares a las del Síndic de Greuges.
 - i) Un anexo con la liquidación del presupuesto de la institución correspondiente al ejercicio sobre el que se realiza el balance de actuaciones.
2. En los informes anuales no se harán constar datos ni referencias que permitan identificar, directa o indirectamente, a las personas interesadas o afectadas por los hechos sobre los que hayan versado los distintos procedimientos de queja.

Artículo 53. Exposición

1. Antes de finalizar el periodo ordinario de sesiones en el que se haya presentado el informe anual correspondiente, el síndico o la síndica de Greuges comparecerá ante el Pleno de las Corts Valencianes para exponer sus principales contenidos.
2. Concluida la exposición a la que se refiere el apartado anterior de este precepto, y de conformidad con el procedimiento que establezca el

ment de les Corts Valencianes, els grups parlamentaris podran intervenir per a fixar les seues respectives posicions.

Article 54. Publicació

Els informes anuals es publicaran en el Butlletí Oficial de les Corts Valencianes.

CAPÍTOL II *Informes especials*

Article 55. Presentació

El síndic o la síndica de Greuges podrà presentar davant les Corts Valencianes, al llarg dels períodes ordinaris de sessions, informes especials que, amb caràcter monogràfic, aborden l'estat de la protecció i defensa dels drets i llibertats dels valencians i les valencianes en un àmbit material determinat.

Article 56. Contingut

1. Els informes especials hauran de ressenyar els motius que han portat a elaborar-los, el tipus d'investigacions realitzades i els seus resultats, amb al·lusió a les recomanacions, suggeriments, advertències o recordatoris de deures que s'hagen emès i al grau de compliment per part dels seus destinataris o destinatàries.

2. En els informes especials no es faran constar dades ni referències que permeten identificar, directament o indirectament, les persones interessades o afectades pels fets entorn dels quals hagen girat els distints procediments de queixa.

Article 57. Exposició

1. Abans de finalitzar el període ordinari de sessions en què s'haja presentat un informe especial, el síndic o la síndica de Greuges ha de comparéixer davant la comissió parlamentària encarregada de les relacions amb el Síndic de Greuges per a exposar el seu contingut.

A sol·licitud del síndic o síndica la comissió podrà autoritzar els testimonis d'un màxim de tres compareixents representatius dels col·lectius socials que és vegem afectats per l'àmbit material de l'informe.

2. Concloua l'exposició mencionada en el primer apartat d'aquest article, i de conformitat amb el procediment que estableisca el Reglament de les Corts Valencianes, els grups parlamentaris podran intervenir per a fixar les seues respectives posicions.

Article 58. Publicació

Els informes especials es publicaran en el Butlletí Oficial de les Corts Valencianes.

CAPÍTOL III *Informes extraordinaris*

Article 59. Presentació

Quan la gravetat d'uns fets o d'una situació d'urgència ho aconselle, el síndic o la síndica de Greuges pot presentar davant la comissió parlamentària encarregada de les relacions amb el síndic o la síndica de Greuges o davant la Diputació Permanent un informe extraordinari referit a la protecció i la defensa dels drets i les llibertats de determinats col·lectius que es troben en situació de risc d'exclusió o d'especial vulnerabilitat, en els termes que hi ha previst en l'article 19 d'aquesta llei.

Article 60. Contingut

1. Els informes extraordinaris hauran de ressenyar els motius que han portat a elaborar-los, el tipus d'investigacions realitzades i els seus resultats, amb al·lusió a les recomanacions, suggeriments, advertiments o recordatoris de deures que s'hagen emès i al grau de compliment per part dels seus destinataris o destinatàries.

En particular, els informes extraordinaris podran fer referència a la necessitat d'adoptar, amb caràcter immediat, mesures específiques per a pal·liar o mitigar la situació existent, sense perjudi de les actuacions

Reglamento de las Corts Valencianes, los grupos parlamentarios podrán intervenir para fijar sus respectivas posiciones.

Artículo 54. Publicación

Los informes anuales se publicarán en el Butlletí Oficial de les Corts Valencianes.

CAPÍTULO II *Informes especiales*

Artículo 55. Presentación

El síndico o la síndica de Greuges podrá presentar ante las Corts Valencianes, a lo largo de los periodos ordinarios de sesiones, informes especiales que, con carácter monográfico, aborden el estado de la protección y defensa de los derechos y libertades de los valencianos y las valencianas en un ámbito material determinado.

Artículo 56. Contenido

1. Los informes especiales deberán reseñar los motivos que han llevado a elaborarlos, el tipo de investigaciones realizadas y sus resultados, con alusión a las recomendaciones, sugerencias, advertencias o recordatorios de deberes que se hayan emitido y al grado de cumplimiento por parte de sus destinatarios o destinatarias.

2. En los informes especiales no se harán constar datos ni referencias que permitan identificar, directa o indirectamente, a las personas interesadas o afectadas por los hechos en torno a los cuales hayan girado los distintos procedimientos de queja.

Artículo 57. Exposición

1. Antes de finalizar el periodo ordinario de sesiones en las que se haya presentado un informe especial, el síndico o síndica de Greuges comparecerá ante la comisión parlamentaria encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges para exponer su contenido.

A solicitud del síndico o síndica, la comisión podrá autorizar los testimonios de un máximo de tres comparecientes representativos de los colectivos sociales que se vean afectados por el ámbito material del informe.

2. Concluida la exposición mencionada en el primer apartado de este artículo, y de conformidad con el procedimiento que establezca el Reglamento de las Corts Valencianes, los grupos parlamentarios podrán intervenir para fijar sus respectivas posiciones.

Artículo 58. Publicación

Los informes especiales se publicarán en el Butlletí Oficial de les Corts Valencianes.

CAPÍTULO III *Informes extraordinarios*

Artículo 59. Presentación

Cuando la gravedad de unos hechos o de una situación de urgencia lo aconseje, el síndico o la síndica de Greuges puede presentar ante la comisión parlamentaria encargada de las relaciones con el síndico o la síndica de Greuges o ante la Diputación Permanente un informe extraordinario referido a la protección y la defensa de los derechos y libertades de determinados colectivos que se encuentren en situación de riesgo de exclusión o de especial vulnerabilidad, en los términos que prevé el artículo 19 de esta ley.

Artículo 60. Contenido

1. Los informes extraordinarios deberán reseñar los motivos que han llevado a elaborarlos, el tipo de investigaciones realizadas y sus resultados, con alusión a las recomendaciones, sugerencias, advertencias o recordatorios de deberes que se hayan emitido y al grado de cumplimiento por parte de sus destinatarios o destinatarias.

En particular, los informes extraordinarios podrán hacer referencia a la necesidad de adoptar, con carácter inmediato, medidas específicas para paliar o mitigar la situación existente, sin perjuicio de las actuaciones

que els poders públics puguen emprendre a mitjà i llarg termini per a erradicar-la.

2. En els informes extraordinaris no es faran constar dades ni referències que permeten identificar, directament o indirectament, les persones interessades o afectades pels fets que hagen provocat l'obertura dels distints procediments de queixa.

Article 61. Exposició

1. El síndic o la síndica de Greuges compareixerà davant la comissió parlamentària encarregada de les relacions amb el síndic o la síndica de Greuges o davant la Diputació Permanent de les Corts Valencianes en la primera sessió immediatament posterior a la presentació d'un informe extraordinari per a exposar-ne els continguts principals.

A sol·licitud del síndic o síndica la comissió podrà autoritzar els testimonis d'un màxim de tres compareixents representatius dels col·lectius socials que es vegem afectats per l'àmbit material de l'informe.

2. Concloua l'exposició a què s'al·ludeix en l'apartat anterior, i de conformitat amb el procediment que establisca el Reglament de les Corts Valencianes, els grups parlamentaris podran intervenir per a fixar les seues respectives posicions.

Article 62. Publicació

Els informes extraordinaris es publicaran en el Butlletí Oficial de les Corts Valencianes.

TÍTOL V **De les relacions institucionals i de col·laboració**

CAPÍTOL I *Relacions amb les Corts Valencianes*

Article 63. Compareixences a instància de la persona titular del Síndic de Greuges

1. Sense perjudi de les seues compareixences per a exposar els principals continguts dels informes anuals, especials o extraordinaris, el síndic o la síndica de Greuges podrà sol·licitar a la comissió de les Corts Valencianes encarregada de les relacions amb el Síndic de Greuges o a la Diputació Permanent de les Corts Valencianes, la seua compareixença per a donar a conèixer el seu punt de vista sobre qualsevol assumpte vinculat amb el seu àmbit material de funcions.

2. El síndic o la síndica de Greuges podrà sol·licitar que se li permeta comparèixer davant d'altres comissions parlamentàries de les Corts Valencianes quan considere, a la vista del seu objecte i finalitat, que la seua intervenció pot ser d'interès per al desenvolupament dels treballs que s'estiguen duent a terme.

Article 64. Compareixences a instància de les Corts Valencianes

1. Les Corts Valencianes, per acord adoptat en Ple o en comissió, poden convocar el síndic o la síndica de Greuges perquè comparega davant la comissió de les Corts Valencianes encarregada de les relacions amb el Síndic de Greuges, a fi de conèixer el seu punt de vista sobre un assumpte vinculat al seu àmbit material de funcions.

2. Qualsevol comissió parlamentària de les Corts Valencianes podrà convocar el síndic o la síndica de Greuges perquè hi comparega quan considere que la seua intervenció pot ser d'interès per al desenvolupament dels treballs que s'estiguen duent a terme.

CAPÍTOL II *Relacions amb altres institucions i organismes de la Generalitat*

Article 65. Col·laboració amb les institucions estatutàries i adscrites a les institucions de la Generalitat Valenciana

El síndic o la síndica de Greuges mantindrà amb la Sindicatura de Comptes, el Consell Valencià de Cultura, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Comitè Econòmic i Social i el Consell Jurídic Consultiu les relacions de col·laboració que siguen necessàries per aconseguir el compliment dels fins que té assignats en virtut de l'article 38 de l'Estatut d'autonomia d'aquesta llei. El síndic o la síndica col·laborarà per

nes que los poderes públicos puedan emprender a medio y largo plazo para erradicarla.

2. En los informes extraordinarios no se harán constar datos ni referencias que permitan identificar, directa o indirectamente, a las personas interesadas o afectadas por los hechos que hayan provocado la apertura de los distintos procedimientos de queja.

Artículo 61. Exposición

1. El síndico o la síndica de Greuges comparecerá ante la comisión parlamentaria encargada de las relaciones con el síndico o la síndica de Greuges o ante la Diputación Permanente de las Corts Valencianes en la primera sesión inmediatamente posterior a la presentación de un informe extraordinario para exponer los principales contenidos.

A solicitud del síndico o síndica, la comisión podrá autorizar los testimonios de un máximo de tres comparecientes representativos de los colectivos sociales que se vean afectados por el ámbito material del informe.

2. Concluida la exposición a la que se alude en el apartado anterior, y de conformidad con el procedimiento que establezca el Reglamento de las Corts Valencianes, los grupos parlamentarios podrán intervenir para fijar sus respectivas posiciones.

Artículo 62. Publicación

Los informes extraordinarios se publicarán en el Butlletí Oficial de les Corts Valencianes.

TÍTULO V **De las relaciones institucionales y de colaboración**

CAPÍTULO I *Relaciones con las Corts Valencianes*

Artículo 63. Comparecencias a instancia de la persona titular del Síndic de Greuges

1. Sin perjuicio de sus comparecencias para exponer los principales contenidos de los informes anuales, especiales o extraordinarios, el síndico o la síndica de Greuges podrá solicitar a la comisión de las Corts Valencianes encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges o a la Diputación Permanente de las Corts Valencianes su comparecencia para dar a conocer su punto de vista sobre cualquier asunto vinculado con su ámbito material de funciones.

2. El síndico o la síndica de Greuges podrá solicitar que se le permita comparecer ante otras comisiones parlamentarias de las Corts Valencianes cuando considere, a la vista del objeto y la finalidad de estas, que su intervención puede ser de interés para el desarrollo de los trabajos que se estén llevando a cabo.

Artículo 64. Comparecencias a instancia de las Corts Valencianes

1. Las Corts Valencianes, por acuerdo adoptado en Pleno o en comisión, pueden convocar al síndico o síndica de Greuges para que comparezca ante la comisión de las Corts Valencianes encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges, a fin de conocer su punto de vista sobre un asunto vinculado a su ámbito material de funciones.

2. Cualquier comisión parlamentaria de las Corts Valencianes podrá convocar al síndico o a la síndica de Greuges para que comparezca ante ella cuando considere que su intervención puede ser de interés para el desarrollo de los trabajos que se estén llevando a cabo.

CAPÍTULO II *Relaciones con otras instituciones y organismos de la Generalitat*

Artículo 65. Colaboración con las instituciones estatutarias y adscritas a las instituciones de la Generalitat Valenciana

El síndico o la síndica de Greuges mantendrá con la Sindicatura de Comptes, el Consell Valencià de Cultura, la Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Comitè Econòmic i Social y el Consell Jurídic Consultiu las relaciones de colaboración que sean necesarias para conseguir el cumplimiento de los fines que tiene asignados en virtud del artículo 38 del Estatuto de Autonomía de esta ley. El síndico o la síndica cola-

als mateixos fins amb l'Agència de Prevenció del Fraude i la Corrupció i el Consell Audiovisual Valencià, com també amb qualsevol altre organisme i institució que, d'acord amb l'Estatut, pugui crear-se en un futur.

Article 66. Col·laboració de l'Administració de la Generalitat

Sense perjudi de l'obligació de col·laborar en tots aquells procediments de queixa que el Síndic de Greuges iniciï en relació amb les seues actuacions o inactivitats, els diferents departaments del Consell hauran de cooperar-hi en tots aquells àmbits en què puguin contribuir a millorar el nivell de protecció dels drets i llibertats dels valencians i les valencianes.

Article 67. Col·laboració del sector públic instrumental de la Generalitat

En la mesura que, de conformitat amb la seua normativa reguladora i amb les previsions d'aquesta llei, els organismes i entitats integrants del sector públic instrumental de la Generalitat exercisquen activitats subjectes a la investigació del Síndic de Greuges, hauran de col·laborar amb aquesta per a coadjuvar al respecte, la protecció i la garantia dels drets i llibertats dels valencians i les valencianes en els seus respectius àmbits materials d'actuació.

Article 68. Col·laboracions específiques en matèria de transparència i bon govern

1. El Síndic de Greuges col·laborarà, de forma específica, amb tots aquells organismes i entitats que, des del seu respectiu àmbit material d'atribucions, vetlen per garantir que les administracions públiques servisquen amb objectivitat els interessos generals i actuen amb sotmetiment ple a la llei i al dret.

2. En particular, el Síndic de Greuges cooperarà amb l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, amb el Consell de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern i amb tots aquells organismes que contribuïsquen a establir criteris i adoptar mesures de control a fi d'aconseguir que l'actuació dels poders públics es regisca pels principis d'integritat, transparència i bon govern.

CAPÍTOL III

Relacions amb la institució del Defensor del Poble

Article 69. Marc normatiu

En el marc de la normativa estatal que regula la institució del Defensor del Poble i les seues relacions amb les figures semblants existents en les comunitats autònomes, el Síndic de Greuges mantindrà les necessàries relacions de col·laboració i cooperació amb aquella per a contribuir a la màxima coordinació en l'exercici de les seues respectives funcions.

Article 70. Col·laboració

1. El Síndic de Greuges prestarà la seua col·laboració a la institució del Defensor del Poble amb motiu de totes aquelles investigacions que aquesta pugui dur a terme en el territori de la Comunitat Valenciana.

2. El síndic o la síndica de Greuges podrà demanar de la institució del Defensor del Poble la col·laboració que aquesta pugui prestar-li, bé en el context d'un procediment de queixa concret, bé per a elaborar informes especials o extraordinaris que aborden un tema monogràfic de particular interès o una situació que requereix la seua atenció prioritària i preferent en els termes previstos per aquesta llei.

Així mateix, també podrà instar davant la institució esmentada la formulació de recomanacions o suggeriments dirigits a l'Administració general de l'Estat, quan considere que de la seua actuació pot derivar-se una possible vulneració dels drets i llibertats dels valencians i les valencianes.

3. El Síndic de Greuges col·laborarà amb la institució del Defensor del Poble en l'organització de totes aquelles activitats de promoció, difusió i divulgació que contribuïsquen a ressaltar la importància del treball dut a terme per ambdós, així com en l'ús compartit de les tecnologies de la informació i les comunicacions per a dinamitzar la interrela-

borarà para los mismos fines con la Agencia de Prevención del Fraude y la Corrupción y el Consejo Audiovisual Valenciano, así como con cualquier otro organismo e institución que, de acuerdo con el Estatuto, pudiera crearse en un futuro.

Artículo 66. Colaboración de la Administración de la Generalitat

Sin perjuicio de la obligación de colaborar en todos aquellos procedimientos de queja que el Síndic de Greuges inicie en relación con sus actuaciones o inactividades, los distintos departamentos del Consell deberán cooperar con ella en todos aquellos ámbitos en los que puedan contribuir a mejorar el nivel de protección de los derechos y libertades de los valencianos y las valencianas.

Artículo 67. Colaboración del sector público instrumental de la Generalitat

En la medida en que, de conformidad con su normativa reguladora y con las previsiones de esta ley, los organismos y entidades integrantes del sector público instrumental de la Generalitat desarrollen actividades sujetas a la investigación del Síndic de Greuges, deberán colaborar con esta para coadyuvar al respeto, la protección y la garantía de los derechos y libertades de los valencianos y las valencianas en sus respectivos ámbitos materiales de actuación.

Artículo 68. Colaboraciones específicas en materia de transparencia y buen gobierno

1. El Síndic de Greuges colaborará, de forma específica, con todos aquellos organismos y entidades que, desde su respectivo ámbito material de atribuciones, velen para garantizar que las administraciones públicas sirvan con objetividad los intereses generales y actúen con sometimiento pleno a la ley y al Derecho.

2. En particular, el Síndic de Greuges cooperará con la Agencia de Prevención y Lucha contra el Fraude y la Corrupción de la Comunitat Valenciana, con el Consejo de Transparencia, Acceso a la Información Pública y Buen Gobierno y con todos aquellos organismos que contribuyan a establecer criterios y adoptar medidas de control con el fin de lograr que la actuación de los poderes públicos se rija por los principios de integridad, transparencia y buen gobierno.

CAPÍTULO III

Relaciones con la institución del Defensor del Pueblo

Artículo 69. Marco normativo

En el marco de la normativa estatal que regula la institución del Defensor del Pueblo y sus relaciones con las figuras similares existentes en las comunidades autónomas, el Síndic de Greuges mantendrá las necesarias relaciones de colaboración y cooperación con aquella para contribuir a la máxima coordinación en el ejercicio de sus respectivas funciones.

Artículo 70. Colaboración

1. El Síndic de Greuges prestará su colaboración a la institución del Defensor del Pueblo con motivo de todas aquellas investigaciones que esta pueda llevar a cabo en el territorio de la Comunitat Valenciana.

2. El síndico o la síndica de Greuges podrá recabar de la institución del Defensor del Pueblo la colaboración que esta pueda prestarle, bien en el contexto de un procedimiento de queja concreto, bien para elaborar informes especiales o extraordinarios que aborden un tema monográfico de particular interés o una situación que requiera su atención prioritaria y preferente en los términos previstos por esta ley.

Así mismo, también podrá instar ante dicha institución la formulación de recomendaciones o sugerencias dirigidas a la Administración general del Estado cuando considere que de la actuación de esta puede derivarse una posible vulneración de los derechos y libertades de los valencianos y las valencianas.

3. El Síndic de Greuges colaborará con la institución del Defensor del Pueblo en la organización de todas aquellas actividades de promoción, difusión y divulgación que contribuyan a resaltar la importancia del trabajo llevado a cabo por ambas, así como en el uso compartido de las tecnologías de la información y las comunicaciones para dinamizar

ció amb la ciutadania i amb el conjunt de les institucions que exerceixen funcions semblants en altres comunitats autònomes.

Article 71. Convenis

El Síndic de Greuges impulsarà la subscripció de convenis de col·laboració amb la institució del Defensor del Poble, a fi de canalitzar i instrumentar jurídicament la cooperació entre ambdós i de plasmar el tipus d'actuacions que puguin dur a terme conjuntament.

CAPÍTOL IV

Relacions amb altres institucions homòlogues

Article 72. Cooperació amb la institució del Defensor del Poble Europeu

Sense perjudici de les competències pròpies de la institució del Defensor del Poble, el síndic o la síndica de Greuges pot mantenir amb la institució del Defensor del Poble Europeu les necessàries relacions de cooperació a fi de compartir informacions que puguin ser d'interès mutu, d'acord amb el que hi ha disposat en les normes estatals i europees que resulten aplicables.

Article 73. Cooperació amb institucions homòlogues d'altres comunitats autònomes

El Síndic de Greuges col·laborarà amb les seues homòlogues en altres comunitats autònomes per a posar en comú l'experiència derivada de l'exercici de les seues funcions, adoptar iniciatives que permeten fer visibles punts de vista compartits sobre un mateix àmbit de la realitat, contrastar la problemàtica de la protecció i defensa dels drets i llibertats en els seus respectius territoris, i promoure actuacions conjuntes per a difondre i divulgar entre la ciutadania el treball que exerceixen.

Article 74. Cooperació amb òrgans vinculats a l'Administració local

1. El Síndic de Greuges col·laborarà amb tots aquells òrgans vinculats a les administracions locals de la Comunitat Valenciana, les funcions de les quals estiguen relacionades amb la defensa dels drets i llibertats dins del seu àmbit material i territorial d'actuació.

2. Quan reba una queixa relativa a l'actuació o inactivitat de les administracions locals de la Comunitat Valenciana, el Síndic de Greuges podrà informar la persona interessada de la possibilitat d'acudir als òrgans mencionats en l'apartat anterior.

Article 75. Cooperació amb òrgans vinculats a les universitats valencianes

1. El Síndic de Greuges cooperarà amb tots aquells òrgans vinculats a les universitats de la Comunitat Valenciana les funcions de les quals estiguen relacionades amb la defensa dels drets i llibertats dins del seu àmbit material d'actuació.

2. Quan reba una queixa relativa a l'actuació o inactivitat de les universitats de la Comunitat Valenciana, el Síndic de Greuges podrà informar la persona interessada de la possibilitat d'acudir als òrgans referits en el primer apartat d'aquest precepte.

Article 76. Cooperació amb altres organismes i entitats nacionals i internacionals

El Síndic de Greuges col·laborarà amb entitats i organitzacions, nacionals i internacionals, orientades a la protecció dels drets i llibertats de la ciutadania. L'esmentada col·laboració podrà materialitzar-se a través de la participació en organismes de caràcter multilateral o per mitjà de la subscripció de convenis de col·laboració específics. Singularment, el síndic o la síndica de Greuges participarà de les activitats de les organitzacions internacionals d'ombudsman.

la interrelación con la ciudadanía y con el conjunto de las instituciones que ejercen funciones similares en otras comunidades autónomas.

Artículo 71. Convenios

El Síndic de Greuges impulsará la suscripción de convenios de colaboración con la institución del Defensor del Pueblo a fin de canalizar e instrumentar jurídicamente la cooperación entre ambas y de plasmar el tipo de actuaciones que puedan llevar a cabo conjuntamente.

CAPÍTULO IV

Relaciones con otras instituciones homólogas

Artículo 72. Cooperación con la institución del Defensor del Pueblo Europeo

Sin perjuicio de las competencias propias de la institución del Defensor del Pueblo, el síndico o síndica de Greuges podrá mantener con la institución del Defensor del Pueblo Europeo las necesarias relaciones de cooperación a fin de compartir informaciones que puedan ser de interés mutuo, conforme a lo dispuesto en las normas estatales y europeas que resulten de aplicación.

Artículo 73. Cooperación con instituciones homólogas de otras comunidades autónomas

El Síndic de Greuges colaborará con sus homólogas en otras comunidades autónomas para poner en común la experiencia derivada del ejercicio de sus funciones, adoptar iniciativas que permitan hacer visibles puntos de vista compartidos sobre un mismo ámbito de la realidad, contrastar la problemática de la protección y defensa de los derechos y libertades en sus respectivos territorios y promover actuaciones conjuntas para difundir y divulgar entre la ciudadanía el trabajo que desempeñan.

Artículo 74. Cooperación con órganos vinculados a la Administración local

1. El Síndic de Greuges colaborará con todos aquellos órganos vinculados a las administraciones locales de la Comunitat Valenciana cuyas funciones estén relacionadas con la defensa de los derechos y libertades dentro de su ámbito material y territorial de actuación.

2. Cuando reciba una queja relativa a la actuación o inactividad de las administraciones locales de la Comunitat Valenciana, el Síndic de Greuges podrá poner en conocimiento de la persona interesada la posibilidad de acudir a los órganos mencionados en el apartado anterior.

Artículo 75. Cooperación con órganos vinculados a las universidades valencianas

1. El Síndic de Greuges cooperará con todos aquellos órganos vinculados a las universidades de la Comunitat Valenciana cuyas funciones estén relacionadas con la defensa de los derechos y libertades dentro de su ámbito material de actuación.

2. Cuando reciba una queja relativa a la actuación o inactividad de las universidades de la Comunitat Valenciana, el Síndic de Greuges podrá poner en conocimiento de la persona interesada la posibilidad de acudir a los órganos referidos en el primer apartado de este precepto.

Artículo 76. Cooperación con otros organismos y entidades nacionales e internacionales

El Síndic de Greuges colaborará con entidades y organizaciones, nacionales e internacionales, orientadas a la protección de los derechos y libertades de la ciudadanía. La citada colaboración podrá materializarse a través de la participación en organismos de carácter multilateral o mediante la suscripción de convenios de colaboración específicos. Singularmente, el síndico o la síndica de Greuges participará de las actividades de las organizaciones internacionales de ombudsman.

TÍTOL VI
De la promoció, difusió i divulgació
de les activitats de la institució

Article 77. Projecció exterior

El Síndic de Greuges donarà la major projecció exterior possible a les actuacions que duga a terme i informará el conjunt de la ciutadania dels resultats aconseguits durant les seues investigacions, així com de les conclusions extretes durant els processos d'elaboració dels seus diferents tipus d'informes i de les mesures que, al seu parer, haurien d'adoptar les administracions públiques sotmeses a investigació per a esmenar les deficiències detectades en el seu funcionament.

Article 78. Actuacions de promoció

El Síndic de Greuges podrà desenvolupar campanyes institucionals per a promocionar tant el seu paper en defensa dels drets i llibertats dels valencians i les valencianes, com també aquelles actuacions específiques que meresquen ser ressaltades per la seua especial importància i transcendència social.

Article 79. Labors de difusió

A fi de donar la màxima difusió al resultat dels seus treballs entre el conjunt de la ciutadania de la Comunitat Valenciana, el Síndic de Greuges farà ús de les noves tecnologies de la informació i les comunicacions, de totes aquelles plataformes i mitjans telemàtics que permeten un coneixement adequat i actualitzat de les funcions que exerceix, així com dels temes abordats durant les seues investigacions i de les conseqüències efectives dels seus informes.

Article 80. Vies i instruments per a la divulgació

1. El Síndic de Greuges col·laborarà amb la conselleria competent en matèria d'educació a fi que l'alumnat dels centres d'ensenyament no universitari de la Comunitat Valenciana adquireisca, en cada etapa del seu procés formatiu, un coneixement adequat i suficient sobre el funcionament de la institució i la labor que exerceix.

Així mateix, també col·laborarà amb la conselleria competent en matèria d'educació, perquè el professorat d'aquells mateixos centres reba la formació necessària sobre la matèria i tinga accés a cursos, materials i activitats que li permeten actualitzar els seus coneixements amb caràcter periòdic i continuat.

2. Des del Síndic de Greuges s'impulsarà la publicació d'obres divulgatives de divers format per a donar a conèixer el seu treball, explicar com i amb quina finalitat es pot fer ús dels seus serveis i prestar especial atenció a aquells sectors de la població de la Comunitat Valenciana que puguen desconèixer la seua existència.

Article 81. Mitjans públics de comunicació

1. Els mitjans públics de comunicació de la Comunitat Valenciana col·laboraran amb el Síndic de Greuges per a divulgar la naturalesa del seu treball i el resultat de les seues investigacions.

2. Amb el fi ressenyat en l'apartat anterior, els mitjans de titularitat autonòmica cediran espais gratuïts perquè durant les seues respectives programacions la mencionada institució de la Generalitat done a conèixer les funcions que exerceix i el contingut dels seus informes.

TÍTOL VII
De l'organització i el règim intern

CAPÍTOL I
Reglament d'organització i funcionament

Article 82. Elaboració i aprovació

Correspon al Síndic de Greuges elaborar i aprovar el seu Reglament d'organització i funcionament.

TÍTULO VI
De la promoción, difusión y divulgación de las actividades de la
institución

Artículo 77. Proyección exterior

El Síndic de Greuges dará la mayor proyección exterior posible a las actuaciones que lleve a cabo e informará al conjunto de la ciudadanía de los resultados alcanzados durante sus investigaciones, así como de las conclusiones extraídas durante los procesos de elaboración de sus diferentes tipos de informes y de las medidas que, a su juicio, deberían adoptar las administraciones públicas sometidas a investigación para subsanar las deficiencias detectadas en su funcionamiento.

Artículo 78. Actuaciones de promoción

El Síndic de Greuges podrá desarrollar campañas institucionales para promocionar tanto su papel en defensa de los derechos y libertades de los valencianos y las valencianas, como también aquellas actuaciones específicas que merezcan ser resaltadas por su especial importancia y trascendencia social.

Artículo 79. Labores de difusión

Con el fin de dar la máxima difusión al resultado de sus trabajos entre el conjunto de la ciudadanía de la Comunitat Valenciana, el Síndic de Greuges hará uso de las nuevas tecnologías de la información y las comunicaciones, de todas aquellas plataformas y medios telemáticos que permitan un conocimiento adecuado y actualizado de las funciones que ejerce, así como de los temas abordados durante sus investigaciones y de las consecuencias efectivas de sus informes.

Artículo 80. Vías e instrumentos para la divulgación

1. El Síndic de Greuges colaborará con la conselleria competente en materia de educación con el fin de que el alumnado de los centros de enseñanza no universitaria de la Comunitat Valenciana adquiera, en cada etapa de su proceso formativo, un conocimiento adecuado y suficiente sobre el funcionamiento de la institución y la labor que desempeña.

Así mismo, también colaborará con la conselleria competente en materia de educación, para que el profesorado de esos mismos centros reciba la formación necesaria sobre la materia y tenga acceso a cursos, materiales y actividades que le permitan actualizar sus conocimientos con carácter periódico y continuado.

2. Desde el Síndic de Greuges se impulsará la publicación de obras divulgativas de diverso formato para dar a conocer su trabajo, explicar cómo y con qué finalidad se puede hacer uso de sus servicios y prestar especial atención a aquellos sectores de la población de la Comunitat Valenciana que puedan desconocer su existencia.

Artículo 81. Medios públicos de comunicación

1. Los medios públicos de comunicación de la Comunitat Valenciana colaborarán con el Síndic de Greuges para divulgar la naturaleza de su trabajo y el resultado de sus investigaciones.

2. Con el fin reseñado en el apartado anterior, los medios de titularidad autonómica cederán espacios gratuitos para que durante sus respectivas programaciones la mencionada institución de la Generalitat dé a conocer las funciones que desempeña y el contenido de sus informes.

TÍTULO VII
De la organización y el régimen interno

CAPÍTULO I
Reglamento de organización y funcionamiento

Artículo 82. Elaboración y aprobación

Corresponde al Síndic de Greuges elaborar y aprobar su Reglamento de organización y funcionamiento.

Article 83. Publicació

El Reglament d'organització i funcionament del Síndic de Greuges es publicarà en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* i en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Article 84. Resolucions i instruccions de desenvolupament

En l'exercici de la seua autonomia orgànica i funcional, el síndic o la síndica de Greuges podrà adoptar totes les resolucions i instruccions internes que consideren oportunes per a interpretar el Reglament d'organització i funcionament de la institució i garantir-ne l'adequat compliment. Aquestes decisions s'han de fer públiques a través de la pàgina web de la institució.

CAPÍTOL II

La Secretaria General

Article 85. La Secretaria General

1. La persona titular de la Secretaria General del Síndic de Greuges ha d'estar en possessió del títol de llicenciatura o grau en dret i ostentar la condició de funcionari de carrera de qualsevol administració pública per a l'accés a la qual es requerisca titulació superior amb una experiència mínima de cinc anys.

2. La persona que exercisca la Secretaria General del Síndic de Greuges està subjecta a les mateixes causes d'inelegibilitat i incompatibilitat que es regulen per al síndic o la síndica de Greuges i el seu adjunt o adjunta.

3. És nomenat i separat pel síndic o la síndica de Greuges, oïda la Junta de Coordinació i Règim Interior del Síndic de Greuges, i se n'ha de donar compte a la Mesa de les Corts Valencianes.

4. Són funcions bàsiques pròpies de la Secretaria General l'organització i la direcció dels serveis generals, com també l'assessorament general en matèries de contingut jurídic o tècnic que es considere oportú per al millor compliment de les competències pròpies del Síndic de Greuges.

5. El Reglament d'organització i funcionament completa la descripció del conjunt de les funcions de la Secretaria General, com també les maneres de dur a terme la substitució en cas de vacant, absència i malaltia de la persona titular i els altres aspectes relatius al seu règim jurídic.

CAPÍTOL III

La Junta de Coordinació i Règim Interior

Article 86. Composició

La Junta de Coordinació i Règim Interior estarà integrada pel síndic o la síndica de Greuges, pel seu adjunt i adjunta i per qui ocupe el lloc de secretari o secretària general, que serà qui actue, a més, com a secretari o secretària de la Junta, amb veu i sense vot.

Article 87. Funcions

El Reglament d'organització i funcionament establirà les funcions de la Junta de Coordinació i Règim Interior, així com els altres aspectes vinculats amb el seu règim jurídic.

CAPÍTOL IV

Règim econòmic i pressupostari

Article 88. Elaboració del pressupost

El Síndic de Greuges elaborarà i aprovarà cada any el projecte del seu propi pressupost, integrant-se aquest, una vegada tramitat i aprovat pels òrgans competents, en el pressupost de la Generalitat, com a secció independent.

Article 89. Règim econòmic

1. Correspon a la Junta de coordinació i règim interior del Síndic de Greuges l'aprovació de les bases d'execució del seu pressupost, adaptant-se aquestes a les característiques de la institució.

2. La gestió econòmica s'ajustarà a les bases d'execució aprovades per cada exercici, que es publicaran al *Butlletí Oficial de les Corts*

Artículo 83. Publicación

El Reglamento de organización y funcionamiento del Síndic de Greuges se publicará en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* y en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Artículo 84. Resoluciones e instrucciones de desarrollo

En el ejercicio de su autonomía orgánica y funcional, el síndico o la síndica de Greuges podrá adoptar cuantas resoluciones e instrucciones internas estime oportunas para interpretar el Reglamento de organización y funcionamiento de la institución y garantizar su adecuado cumplimiento. Estas decisiones se harán públicas a través de la página web de la institución.

CAPÍTULO II

La Secretaría General

Artículo 85. La Secretaría General

1. La persona titular de la Secretaría General del Síndic de Greuges deberá estar en posesión del título de licenciatura o grado en derecho y ostentar la condición de funcionario de carrera de cualquier administración pública para cuyo acceso se requiera titulación superior con una experiencia mínima de cinco años.

2. La persona que desempeñe la Secretaría General del Síndic de Greuges estará sujeta a las mismas causas de inelegibilidad e incompatibilidad que se regulan para el síndico o síndica de Greuges y su adjunto o adjunta.

3. Será nombrado y separado por el síndico o síndica de Greuges, oída la Junta de Coordinación y Régimen Interior del Síndic de Greuges, dando cuenta de ello a la Mesa de las Corts Valencianes.

4. Son funciones básicas propias de la Secretaría General la organización y dirección de los servicios generales, así como el asesoramiento general en materias de contenido jurídico o técnico que se considere oportuno para el mejor cumplimiento de las competencias propias del Síndic de Greuges.

5. El Reglamento de organización y funcionamiento completará la descripción del conjunto de las funciones de la Secretaría General, como también las formas de llevar a cabo la sustitución en caso de vacante, ausencia y enfermedad de la persona titular y los restantes aspectos relativos a su régimen jurídico.

CAPÍTULO III

La Junta de Coordinación y Régimen Interior

Artículo 86. Composición

La Junta de Coordinación y Régimen Interior estará integrada por el síndico o la síndica de Greuges, por su adjunto y adjunta y por quien ocupe el puesto de secretario o secretaria general, que será quien actúe, además, como secretario o secretaria de la junta, con voz y sin voto.

Artículo 87. Funciones

El Reglamento de organización y funcionamiento establecerá las funciones de la Junta de Coordinación y Régimen Interior, así como los demás aspectos vinculados con su régimen jurídico.

CAPÍTULO IV

Régimen económico y presupuestario

Artículo 88. Elaboración del presupuesto

El Síndic de Greuges elaborará y aprobará cada año el proyecto de su propio presupuesto, y este se debe integrar, una vez tramitado y aprobado por los órganos competentes, en el presupuesto de la Generalitat, como sección independiente.

Artículo 89. Régimen económico

1. Corresponde a la Junta de Coordinación y Régimen Interior del Síndic de Greuges la aprobación de las bases de ejecución de su presupuesto; estas se deben adaptar a las características de la institución.

2. La gestión económica se ajustará a las bases de ejecución aprobadas para cada ejercicio, que se publicarán en el *Butlletí Oficial de les*

Valencianes. Els romanents de pressupostos anteriors s'incorporaran al mateixos capítols pressupostaris de l'exercici corrent.

Article 90. Dotacions pressupostàries

Les dotacions pressupostàries del Síndic de Greuges es lliuraran per la conselleria competent en matèria d'Hisenda per quartes parts, trimestralment, a nom del Síndic de Greuges.

Article 91. Examen dels comptes

Sense perjudici de les facultats del Síndic de Greuges, l'examen dels comptes del Síndic de Greuges correspon a les Corts Valencianes. A l'efecte, li seran remeses acompanyant l'informe anual a què fa referència l'article 51 d'aquesta llei.

CAPÍTOL V *Mitjans personals*

Article 92. Règim jurídic

1. El personal que es trobe al servei del Síndic de Greuges tindrà la consideració de personal al servei de les Corts Valencianes, sense perjudici de la seua dependència orgànica, funcional i disciplinària d'aquell.

2. El personal que es trobe al servei del Síndic de Greuges es regirà pel Reglament d'organització i funcionament d'aquella, pels Estatuts de govern i règim interior de les Corts Valencianes i, amb caràcter supletori, per la legislació valenciana en matèria de funció pública.

3. El Síndic de Greuges en l'exercici de la seua independència funcional i d'acord amb les seues característiques pròpies:

a) Elaborarà i aprovarà la relació de llocs de treball del personal al seu servei que contindrà la naturalesa, classificació retributiva i les funcions de cada lloc. Una vegada aprovada es publicarà en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* i en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

b) Convocarà processos selectius i de provisió de llocs, tant de caràcter definitiu com a temporal, d'acord amb la normativa vigent de les Corts Valencianes i la legislació valenciana en matèria de funció pública.

c) Redactarà i aprovarà la regulació del règim intern del personal al seu servei, sense perjudici de les normes generals que s'apliquen.

Article 93. Personal funcionari

1. La selecció de personal funcionari al si del Síndic de Greuges s'efectuarà mitjançant procediments que, de conformitat amb la normativa vigent aplicable, garantisquen el compliment dels principis d'igualtat, mèrit i capacitat. A més a més de desenvolupar-se mitjançant procediments selectius objectius, reglats i públics.

2. El personal funcionari de l'Administració de la Generalitat que s'incorpore al servei del Síndic de Greuges serà declarat en la situació administrativa que li corresponga de conformitat amb el que disposa la llei que regule la funció pública valenciana.

Si el personal funcionari incorporat al servei del Síndic de Greuges procedira d'altres administracions públiques, caldrà ajustar-se a allò que s'ha disposat per la normativa de funció pública aplicable en cada supòsit.

Article 94. Personal laboral

El Síndic de Greuges podrà, excepcionalment, contractar personal laboral quan s'acredite la seua necessitat per al compliment de funcions que no es troben atribuïdes als cossos o escales de funcionaris de la institució, d'acord amb la seua relació de llocs de treball.

El personal laboral del Síndic de Greuges es regirà tant per la seua selecció com en el seu règim jurídic per la normativa aplicable al personal de la Generalitat Valenciana.

Article 95. Personal eventual

1. De conformitat amb les previsions del Reglament d'organització i funcionament de la institució, i dins dels límits derivats de les dispo-

Corts Valencianes. Los remanentes de presupuestos anteriores se incorporarán a los mismos capítulos presupuestarios del ejercicio corriente.

Artículo 90. Dotaciones presupuestarias

Las dotaciones presupuestarias del Síndic de Greuges deben ser entregadas por la conselleria competente en materia de Hacienda por cuartas partes, trimestralmente, a nombre del Síndic de Greuges.

Artículo 91. Examen de las cuentas

Sin perjuicio de las facultades de la Sindicatura de Comptes, el examen de las cuentas del Síndic de Greuges corresponde a las Corts Valencianes. A este efecto, le serán remitidas acompañando el informe anual a que hace referencia el artículo 51 de esta ley.

CAPÍTULO V *Medios personales*

Artículo 92. Régimen jurídico

1. El personal que se encuentre al servicio del Síndic de Greuges tendrá la consideración de personal al servicio de las Corts Valencianes, sin perjuicio de su dependencia orgánica, funcional y disciplinaria de aquella.

2. El personal que se encuentre al servicio del Síndic de Greuges se regirá por el Reglamento de organización y funcionamiento de aquella, por los Estatutos de gobierno y régimen interior de las Corts Valencianes y, con carácter supletorio, por la legislación valenciana en materia de función pública.

3. El Síndic de Greuges en el ejercicio de su independencia funcional y de acuerdo con sus características propias:

a) Elaborará y aprobará la relación de puestos de trabajo del personal a su servicio que contendrá la naturaleza, clasificación retributiva y las funciones de cada puesto. Una vez aprobada se publicará en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* y en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

b) Convocarà procesos selectivos y de provisión de puestos, tanto de carácter definitivo como temporal, de acuerdo con la normativa vigente de las Corts Valencianes y la legislación valenciana en materia de función pública.

c) Redactará y aprobará la regulación del régimen interno del personal a su servicio, sin perjuicio de las normas generales que sean de aplicación.

Artículo 93. Personal funcionario

1. La selección de personal funcionario en el seno del Síndic de Greuges se efectuará mediante procedimientos que, de conformidad con la normativa vigente aplicable, garanticen el cumplimiento de los principios de igualdad, mérito y capacidad. Además de desarrollarse mediante procedimientos selectivos objetivos, reglados y públicos.

2. El personal funcionario de la Administración de la Generalitat que se incorpore al servicio del Síndic de Greuges será declarado en la situación administrativa que le corresponda de conformidad con lo dispuesto en la ley que regule la función pública valenciana.

Si el personal funcionario incorporado al servicio del Síndic de Greuges procediera de otras administraciones públicas, se estará a lo dispuesto por la normativa de función pública aplicable en cada supuesto.

Artículo 94. Personal laboral

El Síndic de Greuges podrá, excepcionalmente, contratar personal laboral cuando se acredite su necesidad para el cumplimiento de funciones que no se encuentren atribuidas a los cuerpos o escalas de funcionarios de la institución, de acuerdo con su relación de puestos de trabajo.

El personal laboral del Síndic de Greuges se regirá tanto por su selección como en su régimen jurídico por la normativa aplicable al personal de la Generalitat Valenciana.

Artículo 95. Personal eventual

1. De conformidad con las previsions del Reglamento de organización y funcionamiento de la institución, y dentro de los límites deri-

nibilitats pressupostàries existents, el síndic o la síndica de Greuges podrà nomenar i cessar les persones que crega oportunes per a exercir funcions d'assessorament, en llocs de treball no reservats legalment a funcionaris i que figuren en la relació de llocs de treball. Aquestes persones hauran d'estar en possessió del títol universitari de llicenciatura, enginyeria, arquitectura o equivalent, diplomatura o bé títol universitari oficial de grau.

En aquests nomenaments s'haurà d'observar l'aplicació del principi de paritat entre dones i homes.

2. En cessar en el càrrec un síndic o síndica de Greuges, el personal eventual continua exercint el càrrec en funcions fins que el nou síndic o síndica de Greuges, en el termini d'un mes a comptar de la data de la seua presa de possessió, n'acorde el cessament o ratificació. No obstant això, el personal eventual cessarà automàticament el dia en què es complisca el referit termini d'un mes sense que s'haja adoptat expressament l'acord de la seua ratificació.

CAPÍTOL VI

Mitjans materials

Article 96. Règim jurídic aplicable

1. El Síndic de Greuges disposarà dels mitjans materials necessaris per a l'adequat exercici de les seues funcions.

2. L'adquisició dels esmentats mitjans materials es produirà d'acord amb el que estableix l'article 89.2 d'aquesta llei.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Aplicació de la llei al titular del Síndic de Greuges, a la seua adjunta i al seu adjunt

Les disposicions contingudes en l'articulat de la present llei s'han d'aplicar, des del moment de l'entrada en vigor, al síndic o síndica de Greuges, l'adjunt i l'adjunta que es troben en l'exercici del mandat.

Segona. Procediments iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei

Els procediments de queixa iniciats, d'ofici o a instància de part, amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei, continuaran tramitant-se i es resoldran d'acord amb la normativa vigent en el moment d'acordar-se el seu inici.

Tercera. Aplicació del Reglament d'organització i funcionament vigent

Fins que s'aprove i entre en vigor el nou Reglament d'organització i funcionament del Síndic de Greuges, a què fa referència la disposició final segona de la present llei, continuarà sent aplicable, en tot el que no s'opose a aquesta, el text aprovat per mitjà de la Resolució 126/III, de 21 de setembre de 1993, de la comissió de les Corts Valencianes encarregada de les relacions amb el Síndic de Greuges.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

1. Queda derogada la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges.

2. Així mateix, queden derogades totes les disposicions que del mateix rang o d'un rang inferior s'oposen al que disposa aquesta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Títol competencial

La present llei es dicta a l'empara de la competència exclusiva que l'article 49.1.1.^a de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana atorga a la Generalitat sobre l'organització de les seues institucions d'autogovern, en relació amb l'article 38 de la pròpia norma institucional bàsica valenciana, que remet a una llei de les Corts Valencianes la

vados de las disponibilidades presupuestarias existentes, el síndico o la síndica de Greuges podrá nombrar y cesar a las personas que estime oportunas para ejercer funciones de asesoramiento, en puestos de trabajo no reservados legalmente a funcionarios y que figuren en la relación de puestos de trabajo. Estas personas deberán estar en posesión del título universitario de licenciatura, ingeniería, arquitectura o equivalente, diplomatura o bien título universitario oficial de grado.

En estos nombramientos se deberá observar la aplicación del principio de paridad entre mujeres y hombres.

2. Al cesar en el cargo un síndico o síndica de Greuges, el personal eventual sigue ejerciendo el cargo en funciones hasta que el nuevo síndico o síndica de Greuges, en el plazo de un mes a contar desde la fecha de su toma de posesión, acuerde su cese o ratificación. No obstante, el personal eventual cesará automáticamente el día en el que se cumpla el referido plazo de un mes sin que se haya adoptado expresamente el acuerdo de su ratificación.

CAPÍTULO VI

Medios materiales

Artículo 96. Régimen jurídico aplicable

1. El Síndic de Greuges dispondrá de los medios materiales necesarios para el adecuado desempeño de sus funciones.

2. La adquisición de los mencionados medios materiales se producirá de acuerdo con lo establecido en el artículo 89.2 de esta ley.

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera. Aplicación de la ley al titular del Síndic de Greuges, a su adjunta y a su adjunto

Las disposiciones contenidas en el articulado de la presente ley se aplicarán, desde el momento de su entrada en vigor, al síndico o síndica de Greuges, adjunto y adjunta que se encuentren en el ejercicio del mandato.

Segunda. Procedimientos iniciados con anterioridad a la entrada en vigor de esta ley

Los procedimientos de queja iniciados, de oficio o a instancia de parte, con anterioridad a la entrada en vigor de esta ley, continuarán tramitándose y se resolverán conforme a la normativa vigente en el momento de acordarse su inicio.

Tercera. Aplicación del Reglamento de organización y funcionamiento vigente

Hasta que se apruebe y entre en vigor el nuevo Reglamento de organización y funcionamiento del Síndic de Greuges, al que hace referencia la disposición final segunda de la presente ley, seguirá siendo aplicable, en todo lo que no se oponga a esta, el texto aprobado mediante la Resolución 126/III, de 21 de septiembre de 1993, de la comisión de las Corts Valencianes encargada de las relaciones con el Síndic de Greuges.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única. Derogación normativa

1. Queda derogada la Ley 11/1988, de 26 de diciembre, del Síndico de Agravios.

2. Así mismo, quedan derogadas cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo dispuesto en esta ley.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Título competencial

La presente Ley se dicta al amparo de la competencia exclusiva que el artículo 49.1.1.^a del Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana otorga a la Generalitat sobre la organización de sus instituciones de autogobierno, en relación con el artículo 38 de la propia norma institucional básica valenciana, que remite a una ley de las Corts Valencianes

regulació del procediment de nomenament, de les funcions i facultats, de l'estatut i la durada del mandat del Síndic de Greuges.

Segona. Aprovació del nou Reglament d'organització i funcionament, de la relació de llocs de treball i del Codi de bon govern de la institució

1. En el termini de sis mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, s'ha d'aprovar i publicar, pel procediment que hi preveu, el nou Reglament d'organització i funcionament del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

2. En el termini de tres mesos des de l'aprovació del nou Reglament d'organització i funcionament del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, s'ha d'aprovar i publicar, pel procediment que preveu aquesta llei, la nova relació de llocs de treball de la institució.

3. En el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el síndic o síndica de Greuges ha d'aprovar el Codi de bon govern del Síndic de Greuges.

Tercera. Entrada en vigor

Aquesta llei entrarà en vigor als trenta dies de la publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

Per tant, ordene que tots els ciutadans i totes les ciutadanes, tribunals, autoritats i poders públics als quals pertoque, observen i facen complir esta llei.

València, 26 de març de 2021

El president de la generalitat
XIMO PUIG I FERRER

la regulación del procedimiento de nombramiento, de las funciones y facultades, del estatuto y la duración del mandato del Síndic de Greuges.

Segunda. Aprobación del nuevo Reglamento de organización y funcionamiento, de la relación de puestos de trabajo y del Código de buen gobierno de la institución

1. En el plazo de seis meses a partir de la entrada en vigor de esta ley, se aprobará y publicará, por el procedimiento en ella previsto, el nuevo Reglamento de organización y funcionamiento del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

2. En el plazo de tres meses a partir de la aprobación del nuevo Reglamento de organización y funcionamiento del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, se aprobará y publicará, por el procedimiento previsto en esta ley, la nueva relación de puestos de trabajo de la institución.

3. En el plazo de seis meses desde la entrada en vigor de esta ley, el síndico o síndica de Greuges aprobará el Código de buen gobierno del Síndic de Greuges.

Tercera. Entrada en vigor

Esta ley entrará en vigor a los treinta días de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Por tanto, ordeno que todos los ciudadanos y todas las ciudadanas, tribunales, autoridades y poderes públicos a los que corresponda, observen y hagan cumplir esta ley.

València, 26 de marzo de 2021

El president de la generalitat
XIMO PUIG I FERRER